



Dün Atatürkün etrafında müttehid bir kütle teşkil eden asil millet, bugün İnönünün etrafında da aynı manzarayı arz ediyor

Atatürkün çizdiği reha ve itilâ yolunda yürüyen Büyük Rehberimiz, işe başladı

Türk milleti Yuca Kurtarıcısı Atatürkü hiçbir zaman unutmayacağını, dün onun en yakın, en vefakâr, en kahraman arkadaşını başına geçirmekle teyid etti

İsmet İnönünün nutku

Türkiye Büyük Millet Meclisinin dünkü tarihî toplantısının tafsilâtı



Ankara 11 (Husulî) — Reiscümhur Atatürkün büyük ziyâ dolayısıyla teşkilâtı esasîye kanununun 34 üncü maddesi mucibince yeni Reiscümhur intihab etmek üzere içtima davet edilen Büyük Millet Meclisi bugün saat 11 de toplanmıştır.

Meclisin bu büyük ve tarihî celsesini takib için davetli bulunan vekâletler erkânı ile diğer zevat ve matbuat mümessilleri için içtima salonunda fevkalâde günlerde olduğu gibi hususî yerler ayrılmış bulunuyordu. Samiîn locaları ise hıncahınc dolu idi. Bütün büyük ve orta elçiler ve elçilikler erkânı kendilerine

(Devamı 5 inci sayfada)

Dün Ankarada neler gördük ?

Ankaraya giden Selim Rağib Emec yazıyor

Uzun bir matem şeridi gibi yuvarlanıp giden trenimiz, tıklım tıklım ve ben bu trenle Büyük Millet Meclisi - (Devamı 12 nci sayfada)

Ankarada bulunan Ercümend Ekrem Talu yazıyor

Ankaradan telefonla: 17 milyon Türkün rey ve iradesini kendinde cemedem Büyük Millet Mec - (Devamı 2 nci sayfada)

Âlemşumul matem

Almnalar: " Bu biricik adamın bir daha dünyaya geleceğini zannetmiyo uz. Onun hakikî büyüklüğünü zaman gösterecektir. " diyorlar.

Fransızlar: " Hiç bir kimse bu insan kahramanı bu çok populer adam kadar halkın kalbine yakın olmamıştır. " diyorlar.

Macarlar: " Dünya, bu harb ve sulh kahramanı büyük adamın ölümüne fakir düşmüştür. " diyorlar.

Amerikalılar: " Bu büyük adamın ziyandan mütevellid teessür Türkiye hududlarını çok aşmaktadır. " diyorlar.

(Yazısını 7 inci sayfamızda bulacaksınız)

Büyük Ölünün cenaze merasimi için yapılan kanun

Bütün hükümetler Ankaraya heyetler gönderiyorlar (Yazısı 12 nci sayfada)

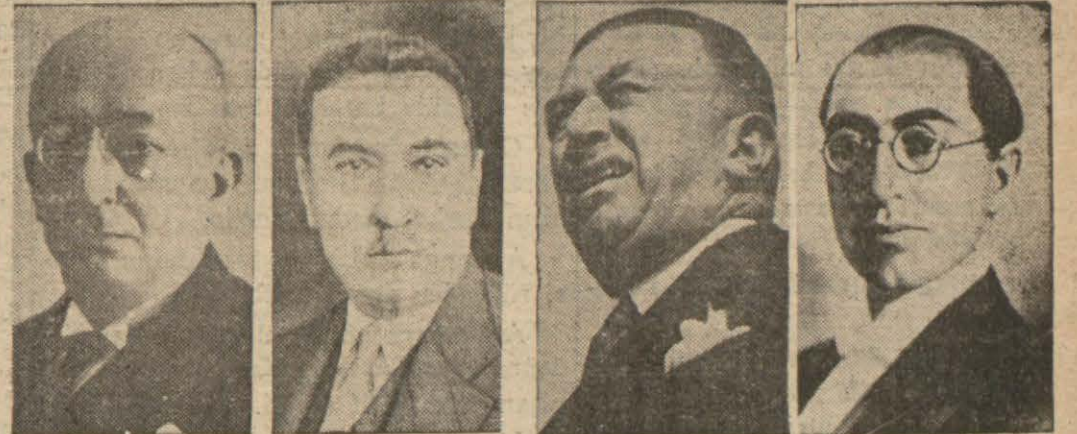
Hastalık onun vücudunu yenmiş, fakat iradesini yenememişti (Yazısı 12 nci sayfada)



Onun öptüğü bu yüz Türkün yü zünü her zaman ağırtacaktır.

Yeni Kabine

Refik Saydam Dahiliye, Şükrü Saraçoğlu Hariciye, Hilmi Uran Adliye Vekili oldular



Celâl Bayar kabinesine giren iki yeni sima Refik Saydam Hilmi Uran

Yeni kabinede bulunmayan iki eski vekil Şükrü Kaya Rüşdü Aras

KABİNEİN LİSTESİ

Başvekil
Adliye Vekili
Millî Müdafaa Vekili
Dahiliye Vekili
Hariciye Vekili
Maliye Vekili
Maarif Vekili
Nafia Vekili
İktisad Vekili
Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekili
Gümrük ve İnhisarlar Vekili
Ziraat Vekili

Celâl Bayar (İzmir)
Hilmi Uran (Seyhan)
General Kâzım Özalp (Balıkesir)
Dr. Refik Saydam (İstanbul)
Şükrü Saraçoğlu (İzmir)
Fuad Ağralı (Elâzığ)
Saffet Arıkan (Erzincan)
Ah Çetinkaya (Afyon)
Şakir Kesebir (Tekirdağ)
Dr. Hulûsi Alataş (Aydın)
Rana Tarhan (İstanbul)
Faik Kurdoğlu (Manisa)
(Yazısı 12 nci sayfada)

İnönünün Hayatı

Çocukluk ve Gençlik çağlarından bu güne kadar

Yazan: Ziya Şakir

(Aziz Şef) imizin kıymetli yardımcılarından en başında bulunanlardan biri olan İsmet İnönü, temiz, faziletli ve şerefli bir maziye maliktir. O da; bütün büyük insanlar gibi, hayatını hiç kimsenin iltimas ve sahabetine medyun değildir. Geçtiği hayat merhalelerini, kendi zekâ ve meslek ehliyetinin kudretile, en tabii bir seyir içinde katetmiştir.

Onun hayat tarihi, bu dar sütunların gerçevesi içine sığamayacak kadar zengindir. Fakat biz bunları, ancak şöylece hülâsa edebileceğiz: İsmet İnönü, (1884) senesi eylül ayının 25 inci günü, (İzmir) de dünyaya gelmiştir.

Pederi, (Reşid Bey) di. Bu zat mesleki ve ahlâki faziletleri ile adliye memurları arasında temayüa etmişti. En son memuriyeti - o devrin - (harbiye nezareti muhakemat dairesi mümeyyizliği) idi.

İsmet İnönü, pek küçük yaşta zekâsını gösterdi, ve esah bir tahsil ile hayata girdi... İlk tahsilini, İzmirde bitirdikten sonra, orta tahsilini de (Sivas) ta askerî rüşdiyesinde ve mülki idadisinde ikmal etti.

Sivastan İstanbula geldi. O devrin, askerî liselerinden olan (Halıcıoğlu) ndaki topçu idadisine girdi. O mektebi de bitirdikten sonra, 1900 senesinde, topçu Harbiye mektebine geçti.

Harbiye mektebini muvaffakiyetle bitirdi. Erkânharb sınıfına nakledildi. 1906 senesinde, askerlik tahsilinin en yüksek devresini de bitirmiş olarak topçu erkânharb yüzbaşılığı ile mektebden neşet etti.

İlk defa olarak ikinci orduya hizmet aldı. Orada bir taraftan resmî vazifesine devam ederken, diğer taraftan da (İttihad ve Terakki) Cemiyetine dahil olarak meşrutiyetin ilanı esbabının istihsaline çalıştı.

Meşrutiyetin ilânını müteakib, (Edirne) de bir irtica hareketi baş gösterdi. Erkânharb yüzbaşısı İsmet Bey arkadaşlarıyla beraber bu hareketin önüne geçti. (31 mart) vak'asında da değerli hizmetler gösterdi.

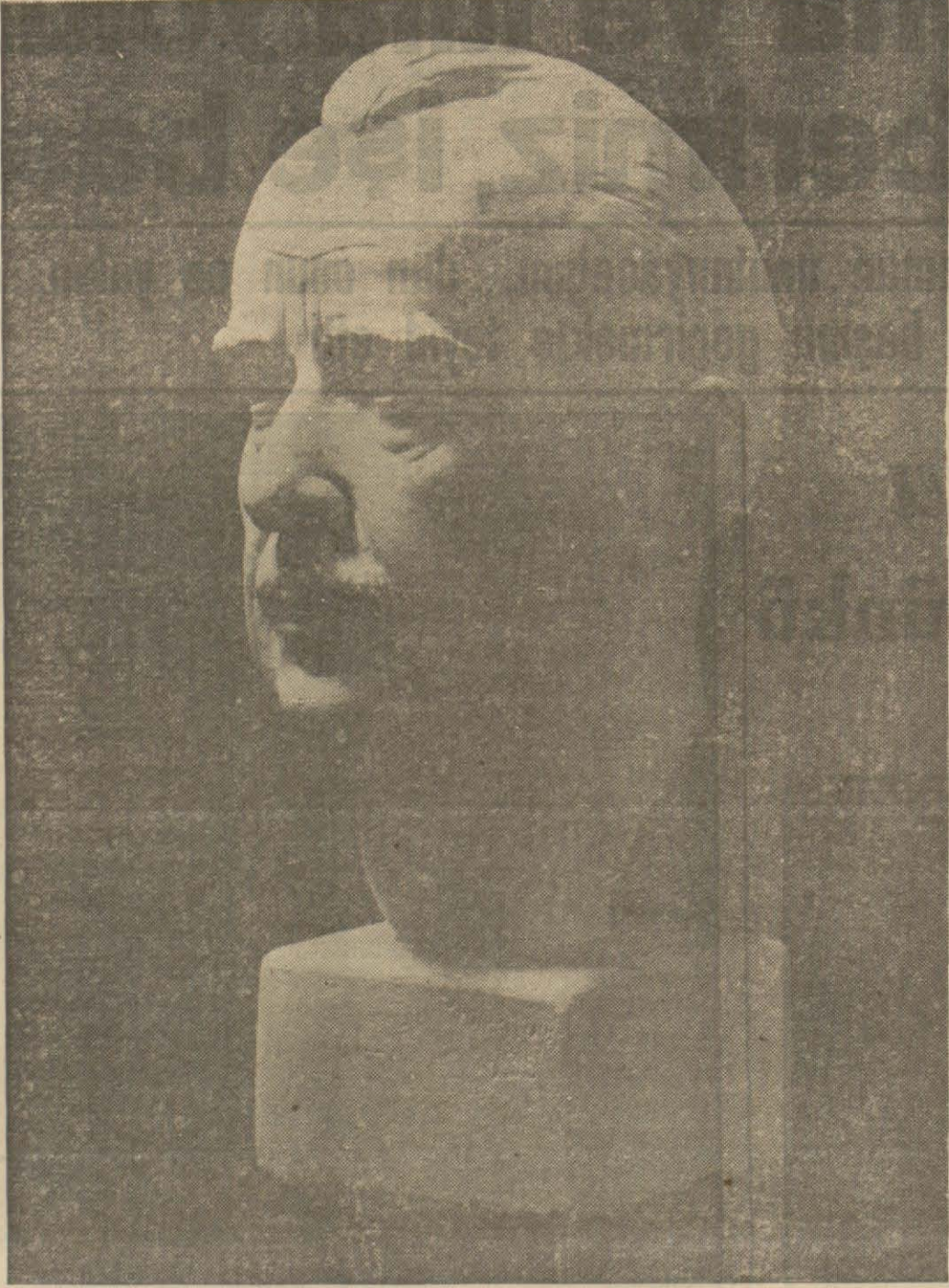
1908 senesinde rütbesi kolağalığa terfi edildi.

1909 senesinde ikinci ve üçüncü ordular tarafından tertib edilen atlı erkânharbiye seyahatine iştirak ederek Yanya ve Preveze taraflarında gezdi.

1911 senesinde Yemende zuhur eden ihtilâlin teskini için gönderilen müretteb kuvvetin erkânharbiyesine memur edildi. Orada (1912) senesinde rütbesi binbaşılığa terfi edilerek kuvayi mürettebe erkânharbiye riyasetine geçirildi.

Yemen işlerinin hitamından sonra, 1913 senesinde İstanbula avdet etti. Büyük karargâhı umuminin birinci şubesinde kendisine mühim bir vazife verildi. Harb bittikten sonra da, Bulgar muharraşlarla müzakereye memur hey'etin askerî müşavirliğine tayin edildi.

Balkan harbinin felâketi, bir çok sebeblere atfediliyordu. Bu sebeplerden biri de, bazı kumandanların hatalı ha-



reketleri idi. Bunun için, Balkan muharebesindeki Şark ve Garb ordularının bazı mes'ul erkân ve ümerası hakkında tahkikat icrası maksadile bir heyet seçilmişti. Erkânharb binbaşısı İsmet bey, bu hey'ete de memur edildi.

1914 senesinde, —o vakte kadar ifa ettiği mühim hizmetlerin mükâfati olarak aldığı kıdem zamlarından dolayı— kaymakamlık rütbesini ihraz etti.

Bu sırada, umumî harb başladı. Seferberlik sırasında, kaymakam İsmet bey, evvelâ (1 inci ordu) erkânharbiyesine memur edildi. Osmanlı hükümetinin de harbe girmesini müteakib, karargâhı umumî birinci şube müdürlüğüne geçirildi.

1915 senesi kânunuevvel ayının 11 inci günü rütbesi miralaylığa terfi edildi. Bu müddet zarfında kendisine tevdi edilmiş olan vazifelerde büyük bir liyakat ve dirayet gösteren İsmet bey muhtelif zamanda kıdem zamları almakla beraber, kısa fasıllarla;

Osmanlı hükümeti tarafından, muharebe gümüş imtiyaz ve muharebe altın liyakat madalyaları ile,

Almanya hükümeti tarafından, ikinci rütbeden demir salib,

Avusturya hükümeti tarafından da, üçüncü rütbeden Kron dö Merit nişanlarıyla taltif edildi.

Miralay İsmet bey, cihan harbinin en ehemmiyetli bir devresinde ordu hizmetine geçti. 4 üncü, 20 nci ve 3 üncü kolordulara kumanda etti. Hâmil olduğu Alman nişanı, bu esnada Almanya imparatoru tarafından birinci rütbeyle tebdil edildiği gibi Osmanlı hükümeti tarafından da ikinci rütbeden kılıçlı Mecidi nişanı verildi.

Şark cebhesinde bütün kudret ve askerî liyakatını göstermiş olan miralay İsmet Bey, Suriye çöllerinde de mühim muvaffakiyetler ihraz etti. Bilhassa (Şeria) muharebelerinde ibraz etmiş olduğu büyük hizmetler takdir edilerek kendisine mükâfatan ikinci rütbeden Osmanî nişanı verildiği gibi Almanya imparatoru tarafından da kılıçlı kartal nişanı ile taltif edildi.

Cihan harbi hitam bularak artık ordu da yapılacak hiç bir hizmet kalmayınca, Miralay İsmet Bey İstanbula avdet etti. Uhdesine harbiye nezareti müsteşarlığı verildiği gibi, sulh esaslarını hazırlıyacak olan komisyonun riyasetine geçirildi. İsmet Bey, bütün bu mevkilerde, resmî ve vatanî vazifelerini bihakkin ifa etmişti.

Bu sırada (Büyük Şefimiz, Atatürk), artık Ankarada harekete geçmişti. Henüz İstanbulda bulunan İsmet, kendisinden beklenen kıymetli işleri gördükten sonra, milli davaya iştirak etmek için, 1920 martının 20 nci günü, (Ankara) ya geldi.

Birinci Büyük Millet Meclisinde, (Edirne) meb'usu sıfatile, Meclise girdi.

Büyük Millet Meclisi, askerlik hizmetlerinde büyük liyakatler göstermiş olan bu muktedir kumandanı (erkânharbiye umumiye reisliği) ne seçti.

Kısa bir zaman sonra, düşman taarruzu başgösterdi. Miralay İsmet Bey bu sefer de garb ordusunun başına geçirildi. (İnönü) nde, düşmana kahir bir darbe indirdi. Büyük Millet Meclisinin aleyhine kıyam eden kuvvetleri imha etti. Bu hizmetleri Büyük Millet Meclisi tarafından takdir edilerek (1921 senesi kânunusani ayının 10 uncu günü) rütbesi (liva) lığa terfi edildi.

(İkinci İnönü zaferi), onun şerefli mevkini büsbütün yükseltti. Bu büyük hizmetlerinin mükâfati olarak (1922 senesi ağustosunun 31 inci günü de) rütbesi ferikliğe terfi edildi.

İsmet paşa, artık Büyük Millet Meclisi hükümetinin mühim istinadgâhlarından biri mevkini ihraz etmişti. Askerî liyakati, devlet işlerindeki zekâ ve dirayeti ile temayüz eylemişti. Bilhassa, zaferle neticelenen son taarruzda, kıymetli hizmetlerle (Büyük Halâskârimız, Atatürk) ün takdirle yâdına vesile olan İsmet Paşa, bütün bu parlak ve şerefli hizmetlerinin mükâfati olmak üzere (hariciye vekâleti) ne inhihab edildi. (Lozan) konferansında, Türk milletinin hukukunu müdafaa edecek hey'etin riyasetine geçirildi.

Koca bir husumet dünyasının karışısında, Türk milletinin hakkını müdafaa etmek, kolay bir iş değildi. Fakat, yaradılıştaki başarıklık kudreti sayesinde, İsmet Paşa, bu büyük ve mühim işde de emsalsiz bir muvaffakiyet gösterdi. Türk istiklâl ve istikbalinin temini hususunda ihraz ettiği bu liyakatle büsbütün temayüz etti.

Cumhuriyetin ilânının ertesi günü, Başvekâlet makamına geçti. 14 sene fasılsız olarak bu mühim vazifeyi ifa etti.

Bu müddet zarfında hükümetin harici siyasetinde ve dahillî işlerinde —bu dar sütunlarda sayılmasına imkân olmayacak kadar çok— muvaffakiyetler gösterdi. Bilhassa anavatanın çelik ağlarla örülmesini, başlı başına bir siyaset olarak takip etti.

(Devamı 12 nci sayfada)

Büyük bir vatan kurucusu aynı zamanda

Yüksek bir Kumandan

Millî Mücadelede İsmet İnönünün maiyetinde bulunmuş olan Generallerimiz anlatıyorlar



Garb cebhesi kumandanı İsmet İnönü

Türk milleti İsmet İnönünü yalnız büyük bir vatan kurucusu olarak değil, yüksek bir kumandan olarak ta tanı. Aşağıda onunla silâh arkadaşlığı etmiş, maiyetinde bulunmuş generallerimizin hatıralarını dinliyeceksiniz.

General Cemil Conk

« Evvelâ, Atatürkten bahsedeceğim; sonra İsmet İnönüden... Siz de bu suretle, yok olan sakalımla, şarmıyan saçlarımın, her iki şefim için iltifatkar birer lâfite ve teveccüh mevzuu teşkil ettiğini öğreneceksiniz.

Atatürk ile Anafartalarda beraberdim. Meşhur Conkbayırı taarruzuna iştirak ettim. Atatürkün bizzat kumanda ederek hücumu geçirdiği iki alayın sağ cenahında bulunan fırkanın komutanı idim. Biz, yanlama topçu ateşimizle bu parlak hücumu yardım ediyorduk. O heyecanlı dakikaların bütün canlılığımı, bütün satvetini, yekpare bir kütle halinde taarruza geçen askerlerimizin çabuk ve şiddetli hareketlerini ne unutabilirim ve yazık ki ne de tarif edebilirim! Manzara hâlâ gözlerimin önündedir.

Hücum başladığı zaman, henüz gün ağarıyordu. Az sonra, arkamızdan doğan güneş, düşmanın yüzüne sanki bir kırbaç gibi çarpıyor... Sırtın gerisinde hücumu başlıyan kahraman askerlerimizin süngü parıltılarını, dalgalanan bir deniz sathını görür gibi seyrediyordum. Az sonra bir hercü mercü başladı. Düşman, bayırdan aşağı kaçıyordu!

Aradan seneler geçti. Cumhuriyetin zannedersem - 9 uncu yılı kutlanıyordu. Bu sırada Ankara civarında yapılmış olan ilk ordu manevrasında baş hakem vazifesini ifa etmiştim. Bir aralık, Atatürkün beni tanımadığını ve yanında kilerle hüviyetimi sorduğunu hissettim.

Manevradan sonra inşaati henüz tamamlanan Ankarapalasta verilen baloya davetli olarak gittik. Generaller, Atatürkün yanında idiler. Aralarına benim de karıştığımı gören Atatürk:

« Cemil Paşa, silâh arkadaşımıdır, dedi. Çanakkalede, beraber bulunduğu müz halde, manevrada kendisini tanıyamadım. Çünkü, o vakit sakalı vardı! »

Atatürkün, bu iltifatı üzerine, o zaman tâ dilimin ucuna kadar gelip te, söy-

liyemediğim bir cevabım vardı. İşte, bu cevabı, onun ölümünden sonra size anlatmakla bir teselli bulmuş oluyorum. Diyecek idim ki:

« Yarattığınız eser o kadar büyük ki, her şey, eskisine nisbetle tanımayacak bir halde dir. Ben, bunun tim-sali gibiyim! »

Şimdi, gelelim İsmet İnönünün iltifatına:

Kendilerini, Umumî Harb seferberliğindenberi, yani birinci ordudan tanırım. İsmet İnönü, o vakit ordu erkânharbiyesi birinci şubesinde idi. Ben de ordu kumandanlık yaveri idim.

Aramızda bulunan Alman kumandanlar bile, İsmet İnönünün zekâ ve iktidarından, sırası düştükçe, bahsederlerdi.

Bilâhare, İstiklâl harbi esnasında fırka kumandanı sıfatile maiyetlerinde de bulundum.

Vakta ki Lozanda muahede müzakereleri inkıtaa uğradı İsmet İnönü de avdet etti. Geldiği zaman İzmitte idim. İstikbale çıkanlar arasında benim de bulduğumu gören İsmet İnönü:

« Maşallah hiç ihtiyarlamıyorsun, dedi ve dönüştü, akları ziyadeleşen saçlarını göstererek ilâve etti:

« Baksana bana! »

İsmet İnönü, bu sözlerle Lozandaki çarpışmasının zorluğunu ne güzel ifade etmiş oluyordu.

★

General Galib

Millî mücadeleye ilk iştirak edenlerinden biri olan General Galib Tekak - 1 Eylül 35 de esaretten döner dönmez - Garb cebhesinde topçu müfettişi sıfatile bulunmuştur. Bu sırada İsmet İnönü de Garb cebhesi kumandanlığını deruhde etmiştir. Böylece İsmet İnönü ile uzun müddet beraber bulunan General Galib Tekak, Türkiye cumhuriyetinin yeni reisi hakkında şunları söylemektedir:

« Her şeyden evvel şu noktayı bil-hassa tebarüz ettirmek isterim ki İsmet İnönünün yüksek meziyetleri ve zekâsı etrafında söz söylemeğe lüzum bile yoktur. Millî mücadelenin tâ başından sonuna kadar cebhelerde vazife almış bir

(Devamı 12 nci sayfada)

Tarihte niçin Atatürk kadar büyük adam yoktur?

Yazan
Kadircan Kafli

Evvelki gün bir ilk okulun üçüncü sınıfında, «Atatürk» ün emanetini omuzlarında yükseltmek için hazırlanan mini Cumhuriyet yavrularının hepsi hıçkırığa hıçkırığa ağlıyorlar; kızarmış gözlelerinden acı yaşlar akıyorlardı. Ağlayan ve arkadaşlarına hayretle bakan birine sordular:

— Bunlar niçin ağlıyorlar?

— Öğretmen, Atatürk öldü diye söylemişler, bunlar da inanmışlar. Halbuki o ölür mü hiç? O ölmez ki...

Atatürk 1926 da Türk milletine yaptığı bir beyannameyle şöyle demişti: «Benim naçiz vücudum bir gün elbet toprak olacaktır. Fakat Türkiye Cumhuriyeti ilelebed payidar kalacaktır.»

On iki yıl önce kendisinin de teyid ettiği acıklı netice bugün hakikat olmuştur. Fakat buna rağmen biz de o küçük Cumhuriyet yavrusu gibi:

— O ölür mü hiç? O ölmez ki...

Diyebiliriz. Çünkü Türkiye Cumhuriyeti ölmeyecektir; Atatürk te Cumhuriyetle birlikte anılacak, sevilecek, kalbimizde yaşayacaktır.

O bize şu cümleyi öğretti: «Ne mutlu Türküm diyene...»

Biz de şu sözleri söylemekle ancak hakikati anlatmış oluyoruz: «Ne mutlu Türk milletine ki dünyanın ve tarihin en büyük adamının kendi arasından çıktığını gördü. Ne mutlu bize ki «Atatürk» ün aramızdan yükselmesiyle dünyanın en büyük ve şerefli milleti olduğumuzu bir defa daha gösterdik. O ancak Türk milletine, Türk milleti de ancak ona layıktır.»

Büyük milletlerdir ki büyük adam yetiştirirler. Büyük insanların değerini ancak büyük milletler anlar.

Hiç tereddüt etmeden söyleyebiliriz: Tarihte «Atatürk» kadar büyük bir adam daha yoktur. Niçin?

Atatürk her şeyden önce asker ve komutandır. Daha on yaşında bir çocukken kendiliğinden sivil mektebi bıraktı, as-



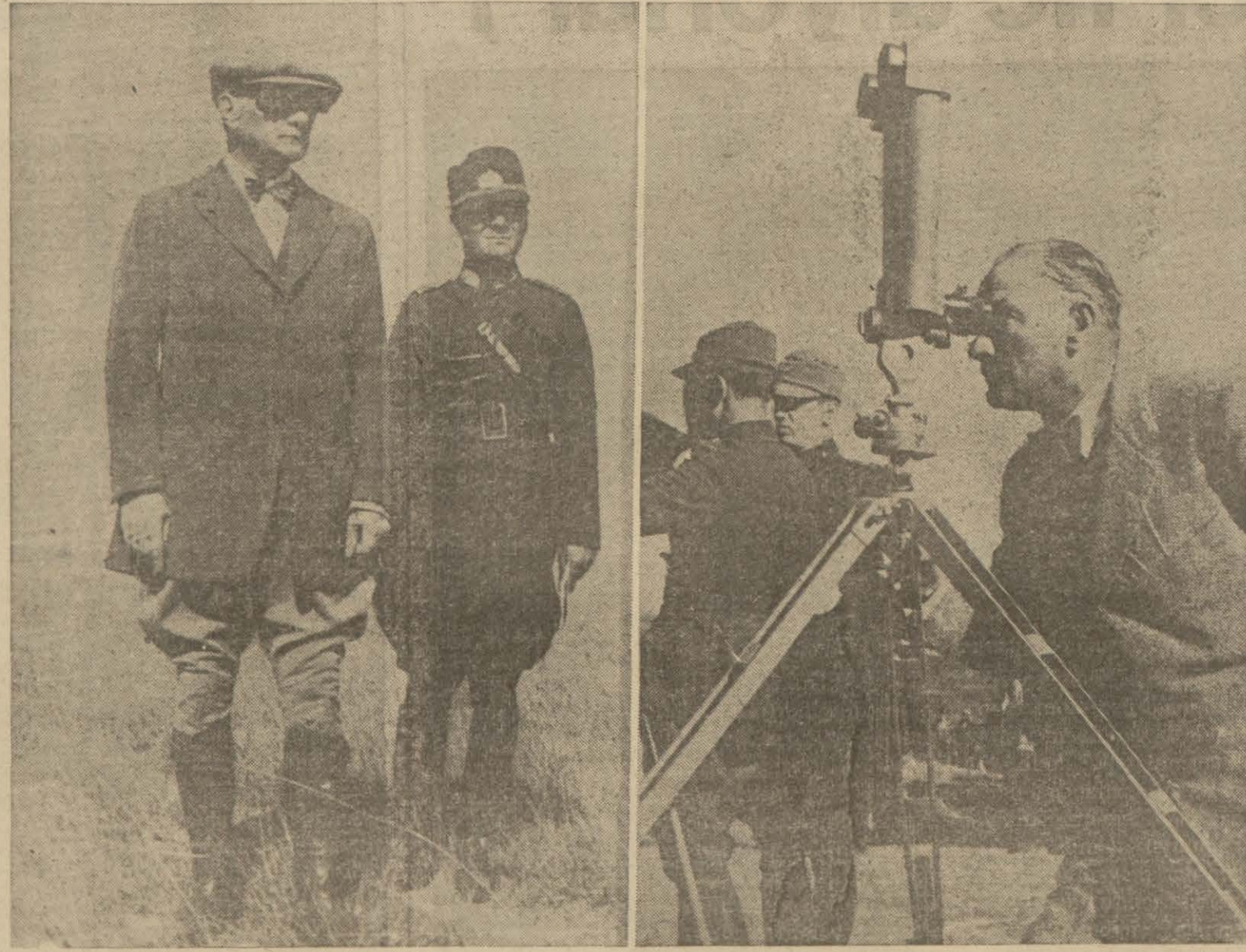
İskender

Büyük Petro

ker mektebine yazıldı. Sınıfında hemen birinci ve baş oldu. Kapalı yolları aşarak Trablusa gitti; Balkandan sonra Edirneye onun erkânharbiye reisi olduğu kollarının süvari livası girdi; Çanakkalede düşmanın nereye çıkacağını önceden kestirdi; yalnız kendi seziş ve komandasıyla yurdu kurtardı. Düşman topraklarında zaferi ellerinde bilen Almanlara yenileceklerini haber verdi; Suriye ve Hicaz orduları için yapılan yanlışları başkumandan vekiline gösterdiği halde dinlemedi; onun görüşlerinin doğruluğu pek acı olarak anlaşıldı. Sakaryada «hatı müdafaa yoktur, sathı müdafaa vardır» sözüne örnek yarattı. Dumlupınarda tarihin en kat'i, en parlak zaferini kazandı. Bütün hayatında yılmaz asker ve yenilmez kumandan olarak yaşadı.

Tarihte geçmiş olan büyük kumandanları hatırlıyoruz: Sezarın kumandasında daima kuvvetli ve zengin bir cumhuriyet ordusu vardı. Napolyon ancak dağılmış ve parçalanmış olan Avrupa'da borusunu öttürebildi; birleşik ve büyük Rusya ile karşılaşınca Moskova yollarında beş yüz bin Fransız ölümüne sebep oldu. Cengiz uzun yıllar harplerde pışmış olan iki yüz bin kişilik orduya sahib olduktan sonradır ki «Sarsılmaz imparator» adını alabildi. Büyük Petro ancak birçok defa yenildikten sonra yenmesini öğrenebildi. Türkün karşısında boyun eğdi. Fatih, köhne Bizans üzerine yürürken yüz elli yaşındaki genç bir imparatorluğun yüz elli bin kişilik ordusuna komanda ediyordu. Yavuz, iki şark devletine karşı kazandığı iki zaferi onlarda bulunmayan toplara borçludur.

Halbuki Atatürk Trablusta bir iki yüz Mehmedikle, alabildiğine şişirilmiş olan



O her şeyden önce büyük bir asker ve komutandı, fakat sırası gelince en büyük sulh adamı olmasını da bildi.

düzensiz yerli milisler bulmuştu. Tekirdağında kumandanlığına tayin edildiği fırka «mevhum» du. Samsuna çıktığı zaman Anadolunun bir kısmındaki kollar 100-200 mevcudlu, fırkalar da 40-50 mevcudlu kuvvetlerdi. Buna karşılık her taraf yüz binden fazla ve son sistem silâhlar taşıyan düşman ordularının ellerinde bulunuyordu. Memlekette bütün yaşama ve korunma kaynakları kuru olmuştu. Halbuki düşman orduları dünyanın en kuvvetli ve zengin devletlerinin bol varlıklarına dayanıyordu.

Atatürk yalnız kumanda eden değil, aynı zamanda yoktan ordular yaratan bir adamdır. En değerli vasfı da ordularını ancak şerefli işlerde, millet ve memleket yolunda kullanmasıdır. Hülyalar ardınca koşturmadı; macera adamı olmadı. Vazifesini bitiren kılıcın, kınında istirahat hakkını tanıdı; israf etmedi. Halbuki diğerleri böyle yapmadılar: Napolyon Cümhuriyetin içinden doğdu; kendisini doğuştan kaynağa tükmekten çekinmedi; ordularını Avrupa meydanlarında canbaz kumpanyasına benzetti; arkasında uzun sefalet yıllarının zincirini bırakarak, mîleti o kadar kan ve can pahasına yaktığı krallık rejiminin boyunduruğuna iade ederek sürgünde öldü. Sezar, Cumhuriyetçilerin hançerleri altında can verdi. Cengiz ölünce ordu parçalandı; Timurdan sonra da aynı netice görüldü.

Atatürk teşkilâtçı bir adamdı. Askerlikte yoktan yarattığı fırkalar ve ordular gibi yoktan bir devlet yarattı: Dokuzuncu ordu müfettişi olduğu halde kendi mın takasından başka yerlerdeki ordulara, hattâ valilerle kaymakamlara da emirler vermekte bir an tereddüt etmedi. Köhne imparatorluğun, düşman ordularının, yabancı devletlerin, kötü ve köhne inanışların, mznasız itiyad ve an'anelerin te-sisleri altında kalan perişan bir idareyi derledi. Her türlü yokluk içinde ve beş yüz yıllık devlet merkezinin henüz işle-mekte bulunmasına rağmen genç ve dinç bir hükümet kurdu. Bize en büyük vasiyeti olan teşkilâtı esasîye kanunu ve Cumhuriyet rejimi onun teşkilâtçılık vasfının âbidesidir.

Büyük ve yaman bir politikacı olduğunu da gösterdi. İstiklâl harbi sırasında İtilâf devletlerinin o sinsi oyelama siyasetlerini öyle derin ve engin bir görüşle kavriyordu ki vaktile Osmanlı imparatorluğunun örümcek kafah vezirlerine karşı kullanılan bütün pusu ve tuzaklarını neticesiz bıraktı. Aylarca süren «Lozan» müzakerelerini hergün her saat taktib ediyor; direktifler veriyordu. Türkiye'nin karşısında oturan 8-10 devlet, dolambaçlı yollardan elde etmeğe çalıştı;

faydalardan mahrum kaldılar. Ondan sonra da Türkiye'nin muhtaç olduğu millî siyaseti daha 1920 de tayin etmiş bulunuyordu. «Bizim için tatbik kabiliyeti olan siyasi meslek millî siyasettir. Millî hududlarımız içinde her şeyden önce kendi kuvvetimize dayanarak varlığımızı koruyacağız. Millet ve memleketin hakiki saadetine çalışacağız! Rastgele hayaller ve büyük emeller ardında milleti koşturup onu zarara sokmayacağız. Medeni cihandan medeni ve insani muamele ve karşılıklı dostluk bekliyeceğiz.»

Türk ve cihan tarihine verdiği yeni yol, tarih tedkikleri, kazılar, kongreler, yeni dil araştırmaları, dil hareketleri üzerinde bizzat uğraştığını, bütün bu işlerde yerli ve cebeci ilim adamlarına kılavuzluk ettiğini unutmaya imkân yoktur.

1927 kışını yeni Türk harfleri üzerinde etüdle geçirirken Atatürk'ün bütün Türk idarecilerine ve ilim adamlarına şeflik ettiğini görüyoruz. O büyük bir terbiyecidir. ve bizim vakarımıza hitab ediyor: «Türk milletin yüzde sekseni okuyup yazma bilmezse bu ayıbdır. Bundan insan olanlar utanmak lâzımdır. Bu millet utanmak için yaratılmış bir millet değildir.»

Sakarya ve Dumlupınarda «Başkomandan» olan Atatürk, bu sefer «Başmuallim» olmuştur. Şehirleri, kasabaları, köyleri dolaşıyor; sokakta, dükkânda, nerede olursa olsun, herkese kara tahta önünde okuyup yazma öğretiyordu. Başvekîl, vekiller, meb'uslar, bütün devlet memurları ve yeni harfleri öğretebilmek olan herkes büyük terbiyecinin kumandasında çalışıyorlardı.

«Türkiye, şehirleri, köyleri, dağları ve ormanlarıyla talebesi bütün millet olan bir büyük mektep haline geldi. «Bu işi yapan ve başaran adam hiç şübhesiz en büyük terbiyeci» dir.

Büyük iktisadçı Atatürk 1923 senesi ikincikânununun on dokuzunda İstanbul gazetecilerine şöyle diyordu:

«Yeni Türkiye devleti temellerini süngü ile değil süngünün de dayandığı iktisadla kuracaktır.»

Altı gün sonra Alaşehirde halka karşı şu sözleri söyledi:

«Askerî zaferlerimizle mağrur olmalıyım, yeni ilim ve iktisad zaferlerine hazırlanalm.»

İktisad kongresindeki sözler de aynı derecede keskindir:

«Kılıçla fütuhât yapanlar mevkilerini neticede sapanla fütuhât yapanlara terketmeğe mahkûmdurlar. Kılıç kullanan kol yorulur, fakat sapan kullanan kol her gün daha çok kuvvetlenir ve hergün top-rağa daha çok sahib olur.»

Bu sözleri hatırlarken, «Atatürk» ün her şeyden evvel asker olduğunu unutmamalıyız. O zaman onu daha iyi anlamak mümkündür.

Gene o büyük asker ve o büyük kumandan, vicdanının emrile milletin bir ferdi olarak atıldığı mücadeleyi başardıktan sonra dünyanın en büyük sulh adamı oldu. Daha dün yurdun göbeğine kadar gelen düşmanlarla dost olmasını bildi; bu dostluğun değerini isbat etti; yeni dostlar edindi; bütün komşularla ve uzak devletlerle şerefli bir sulh içinde yaşamak imkânını yarattı. Her millet için hayırlı olan bir düstur bıraktı: «Yurd da sulh, cihanda sulh...»

Onun büyük kafası ve büyük kalbi yalnız kendi milletini düşünmek ve sevmekle kalmadı. Her fırsatta bütün insanlığın işlerini düşündü, bütün insanlığa karşı derin bir alâka gösterdi. Onun hareketlerini takip eden, hele onu gören ve onunla konuşan bütün yabancı devlet adamları, yabancı ilim ve askerlik adamları engin bir hayranlık, derin bir saygı duydular.

İnkılâbcılık tarafının yüksekliği şimdide kadar bu iddia ile ortaya çıkarılmamış hiçbirinde görülmiyen bir dereceyi buldu; kansız, iztirabsız, gürültüsüz adımlarla ilerledi. İnsanların şuurlarına hitab

etti. Onun inkılâbcılığı yanında inkılâb-ı diye anılan tarih adamlarının birer «islahatçı» olmaktan ileri gidemediklerini görüyoruz. Her eskiyi yıktı; hakiki ihtiyaçları karşılayacak olan bütün yenilikleri sarsılmaz temeller üzerine kurdu. O, kökten yıkıcı ve kökten yapıcıdır.

O idealisttir; o en büyük devlet adamıdır. Kendini bildiğindenberi bu yurdu ve milleti yükseltmek emelini besledi; onu hakikat yaptı. Çürümüş, çökmüş, paçavra haline gelmiş bir imparatorluğun enkazı içinden Türk milletini çıkardı; sevdiği, inandığı ve güvendiği bu cehlerden yirmi yılda yirmi asrın olgunluğuna eren modern bir devlet kurdu.

Tarihin sayfaları arasında büyük diye anılanların hiçbirisi onun kadar yüksek vasıflara sahip değildir:

İskender ancak ordusunu bir serseri yıldırım gibi küçük Asya, İran ve Arab ülkelerinde koşturmuş bir kommandandır; çıktığı imparatorluk ve an'aneleri altında ezildi; kumandak istediği devlet o ölür ölmez dağıldı.

Sezar büyük bir kumandan, asker ve edibdi. Fakat hakikat üzerine kurulmuş olan bir cumhuriyeti imparatorluk şekline sokacak kadar gafil davrandı; hançer darbeleri altında can verdi.

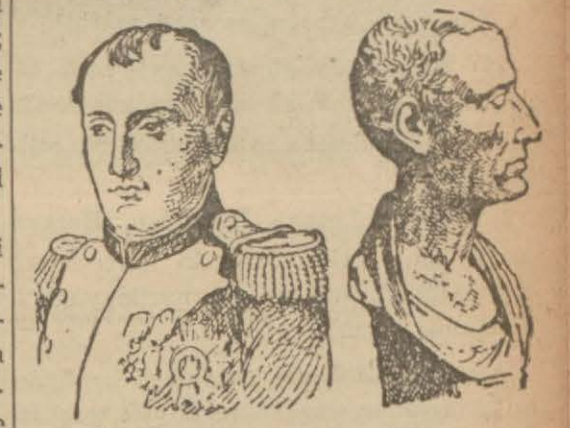
Kromvel istibdada karşı yürüdü, fakat parlamentonun kapısına «kiralık ev» yazısını yazarak kendisi müstebid kesildi.

Büyük Petro Rus milletinin yalnız dış tarafını, günlük hayatını değiştirdi.

Bismark sadece bir devlet adamı olarak kaldı; cumhuriyete doğru giden Almanya'da imparatorluğun elli yıl daha yerleşmesinden başka bir netice elde edemedi.

Oktavyüs, Sezarın yolunda yürümekten, onun uğurunda öldüğü imparatorluk binasını kökleştirmekten, Romayı yıkılmaya mahkûm etmekten başka bir şey yapamadı.

Cengiz, kurduğu devletin hududlarını alabildiğine genişletmekle ne kazandı?



Napolyon

Sezar

Onun ölümüyle beraber imparatorluk te parçalandı. Timur için de aynı sözleri söylemek mümkündür. Bu Türk büyükleri de ancak asker ve kumandan olmak tan ileriye gidemediler.

Napolyonu cumhuriyet ve inkılâb doğurdu. Anasını çiğniyerek imparatorluk (Devamı 12 nci sayfada)

Karahaber

*Bu sabah dudaklarda titredi kara haber,
Çekildi gözlerime gözyaşından perdeler,
Ben öleydim bu acı gömülmeden gönlünme
Atam, Atam, Atamız, nasıl kaydın ölüme?
Sen ki her nefesinle bize bahtiyarlıkdın,
İnsanlığın üstünde şerefli bir varlıkdın,
Sen ki ölen milleti dirilttin bir hızınla,
Bu ülkeyi yerattın o parlak yıldızınla,
Sen ki ne yıldırımdan korkardın, ne şimşekten,
Bir bahçe yarattın istersen bir çiçekten,
Sen ki zafer yolunda Şefimizdin, Atatürk,
Hem ufuk gibi renkli, hem denizdin, Atatürk,
Nasıl oldu, sen öldün? Nasıl oldu bu zulüm?
Nasıl el dokundurdu o altın başa ölüm?
Gözlerin kapandı ha, şefkat dolu gözlerin?
On yedi milyon işte arkanda öksüzlerin.
Bu, öyle bir acı ki ebedî bir doğumda,
Bu sabah güneşimiz söndü bir uçurumda...*

HALİD FAHRİ OZANSOY

Türk milletinin yeni millî şefi için halk ve güzideler ne diyorlar?

Teşkilâtı esasîye kanunu mucibince Büyük Millet Meclisi dün yeni Reiscüm - huru seçti. Ve ittifakla İsmet İnönü başkanlığa getirdi. İsmet İnönünün seçimi halk arasında derin bir memnuniyet u - yandırmış, büyük ve millî matem in izti - rabi içinde bulunan millet bu suretle biraz teselli bulunmuş.

Dün bu husustaki kanaatimizi münevverlerimiz ve halk arasında yaptığımız küçük bir dolaşma ile teyid etmiş bulunuyoruz.

Bakınız münevverlerimiz ve vatandaşlar, çok kıymetli bir asker, çok zeki bir diplomat ve devlet adamı, büyük bir insan ve millî şef olan İsmet İnönü hakkında neler düşünüyor, neler söylüyorlar:

Muhittin Birgen

(Son Posta başmuharriri)

«— Yeni Cümhurreisimizi şahsan az tanırım. Eserleriyle ve kulak bilgimizle de onu herkes az çok benim kadar tanır. Düşündüklerimi bugünkü makalemde yazdım. Yalnız size şunu ilâve edeyim: Eski sadrazam İzzet Paşa, Cihan Harbine aid ve henüz neşredilmemiş olan hatıralarını bundan iki sene evve bana vermişti. Okuduğum bu hatıralar arasında bir kaç satır vardır ki hiç unutmam. İzzet Paşa Şark cebhesi kumandanlığında İken erkânıharb reisi olan İsmet Beyden daima uzun takdirlerle bahsettikten sonra takriben şu satırları yazmıştı: «İsmet Bey orduya nizam vermek ve onun ihtiyaçlarını temin etmek için geceli gündüzlü çalıştı. Hayatında vazifesini onun kadar fedakârlıkla gören ve onun kadar çok çalışan bir insan görmedim.»

Yusuf Ziya

(Şair ve Akbaba gazetesi sahibi)

«— İsmet İnönünün şahsiyeti mi?... Onu, bütün bir inkılâb tarihi çiziyor ve ilk mektep çocuklarına kadar bütün bir millet biliyor:

İnönünden Lozana, Lozandan Hataya kadar hangi zafer vardır ki, harcı İsmet İnönünün alıntıları ve göz nurile yuğrulmamış olsun?..

Atatürkün ölümüyle memleketi kaplıyan millî matem in yegâne ve büyük tesellisi İnönünün sağlığıdır.»

Orhan Seyfi

(Şair)

«— İsmet İnönünün Reiscümhurluğu için ne söyleyebilirim? Büyük Millet Meclisi daha dün bu mesele hakkında mütefikan fikrini söylemedi mi?... Bütün memleketin aynı ittifakla bu fikir üzerinde durduğuna şübhe mi var?..

İsmet İnönü her hangi bir devlet adamı değildir. O bizzat devlettir. Türkiye cümhuriyetinin nizamı, refahı ve faziletidir. O, inkılâbın tâ kendisidir. Bugünkü sosyal hayatımızda, onun dışında ne düşünebiliriz?..

Sözlerimi hülâsa edeyim: Herkes gibi ben de bugünün yegâne tesellisi, yarın ümidi ve bütün fazileti olarak onu görüyorum.»

Agâh Sırrı Levend

(İstiklâl lisesi müdürü, Halkevi başkanı)

«— Bu intihab, siyasi rühdümüzü bütün dünyaya isbat eden en kuvvetli bir delildir. Bu intihabın asilâne bir vakar ve sükûn içinde yapılması Büyük Millet Meclisini teşkil eden vekillerimiz için en muvaffakiyetli bir imtihan oldu. Filhâkâna inkılâbın doğduğu rejimi aynı kudret ve aynı sadakatle ileri götürecektir ve tarihte yeni doğan Türk milletini en salâhiyetle temsil edecek olan kimse, bu inkılâbda baştan sonuna kadar Atatürk ile birlikte en samimî bir feragat ve en yorulmaz bir gayretle çalışan İsmet İnönüdür. Onun kalberde bıraktığı hürmet hissinin anlamak için, intihabın neticesi du-



yluduğu zaman bütün gençliğin ne ateşli bir samimiyet ve ne coşkun bir tezahürle sevindiğini görmek kifayet eder.»

Bugün öğleyin intihabın neticesi duyulduktan sonra sınıf müessesilerinden bir heyet ellerinde bir kâğıda bana geldiler. Bu, yazdıkları bir telgraftı: Bu telgrafi çekmek için müsaade istiyorlardı. İşte telgrafın metni:

«Ağlıyoruz; çünkü Atamızı kaybettik. Sevinç içerisindeyiz; çünkü başımızda siz varsınız»

Gençliğin rejim sadakatini ve büyüklere hürmetini gösteren bundan daha yüksek bir delil olamaz. Hepimiz inkılâbın ve rejimin sadık ve nâçiz bir amelesi olmakla müftehîrîz.»

Vatandaşların duyguları

Memduh Sadeddin Güre (Beyazıt Büyük Reşidpaşa caddesi numaru 47)

«— Biraz evvel radyo başında onu dinledim. Biz Atatürkten ses verdi. İçinde bulunduğumuz matem biraz olsun onun şahsında hafifletmek imkânını bulabilirdik. General İsmet İnönü memleketi inkâr edilmez hizmetler etmiştir. Bütün inkılâb hamlelerinde o en büyüğümüzün daima sağ kolu olmuştur. Başımızda o oldukça Atatürkün çizdiği yoldan daha emniyetle, daha geniş adımlarla yürüyebiliriz. Bu itibarla onun Cümhur başkanlığına gelişini derin bir memnuniyetle karşıladım: Bütün Türkiye de aynı kanaattedir, sanıyorum.»

● Südi Güner (Kadıköy Mühürdar, Rızapaşa karaköl sokağı)

«— İsmet İnönü Atatürk gibi bu milletin kalbinde kendisine yer yapmış bir şahsiyettir. Biz en kuvvetli devlet adamını onun şahsında bulmuştuk. Bugün de Büyük Şefi aratmayacak bir Reiscümhuru muhakkak gene onda bulacağız. Enerjisini milletin yüksek iradesinden alan sayın İsmet İnönünün muvaffak olacağına tam bir emniyetim vardır.

Çünkü o Atatürkümüzün yanında ve inkılâbın içinde bulunmuştur. İsmet İnönü bizim için ikinci bir enerji ve kudret kaynağıdır. İkinci Cümhurreisliğine intihabını sevinçle karşılıyorum.

● Seyfi Dağlı (Samatya Marmara caddesi Pamukçu sokak)

«— General İsmet İnönünün Reiscüm-

hurluğa intihab buyurulduğunu haber aldığım zaman geniş bir nefes aldım. Sevincim hududsuz oldu. Türk milleti onu hiç bir zaman unutmadığını, vekilleri vasıtasıyla tekrar başına geçirmekle isbat etmiş oldu. General İsmet İnönü yalnız Türkiyenin değil, bütün dünyanı sayılı devlet ricalinden biridir. Allah ona uzun ömürler ve başarılar versin!»

● Yusuf Ziya 'Gedikpaşa Hattat sokak)

«— Meclis bu intihabla mümessili bulunduğu büyük Türk milletinin hissiyatına ve arzusuna tercüman olmuştur. Atatürkün sağlığında o en yakın arkadaşı olmuştu. Ölümünden sonra da ona ve eserine en sadık bir vekili olacağına şübhe yoktur.

İsmet İnönü sevgi ve saygıya dayanan otoritesile inkılâb çarkını muvaffakiyetle çevirecektir. Yetiştirdiği güzide devlet adamımız Celâl Bayar ile birlikte memleketin refah ve taalisi yolunda geceli gündüzlü çalışmaktan geri kalmıyacaktır.»

● Sami Birkan (Ayazpaşa Mezarlık sokak)

«— Atatürkü kaybettiğimiz zaman kapıyı açarak yarımızla kendimize şef olarak düşündüğümüz yegâne insan İnönü idi. Büyük Meclis bugün ittifakla onu seçerek bizim gibi düşündüğünü gösterdi. Bu tarihî toplantı, Meclisin hem çok acı, hem de çok şerefli bir gününü teşkil ediyor. İsmet İnönü muvaffak olmuş bir devlet adamıdır, ve muvaffak olacaktır. Onun yolu Atatürk ile beraber çizdikleri yol olduğu için bütün millet arkasından yürüyecektir.»

Nusret Safa Coşkun

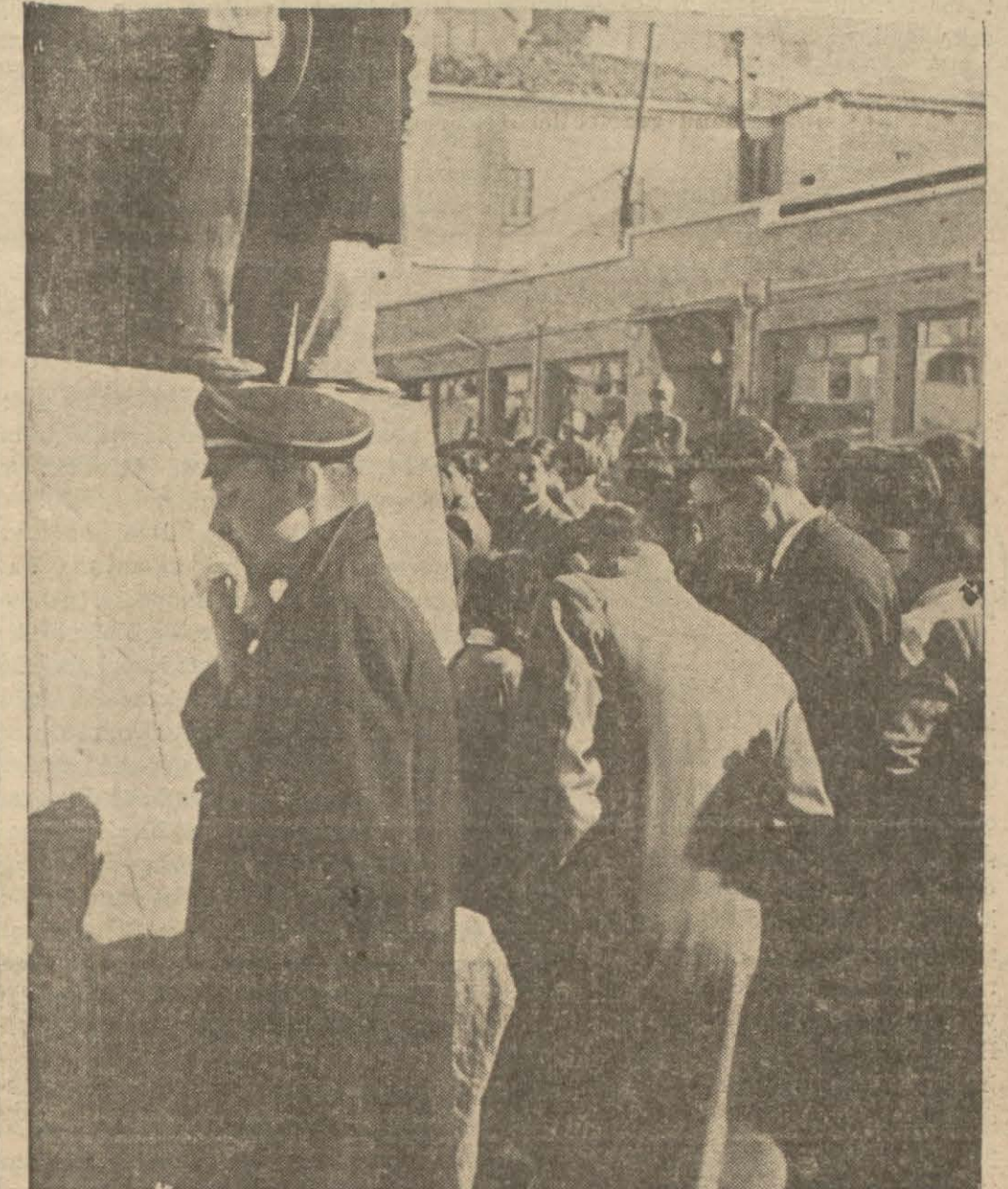
Üniversitede bugün gençlik tarafından yapılacak toplantı

Bugün saat 9 da yüksek tahsil gençliği kendi arasında Üniversite konferans salonunda bir toplantı yapacaktır. Bu toplantıda ölmüş Şef Atatürkün hayatına aid profesörler tarafından konferanslar verilecek, gençler onun ölümü karşısında duydukları heyecanı ifade edeceklerdir.

Onun heykeli önünde



Ankarada Atatürkün ölümü haberi duyulduktan sonra abidenin önü



Abidesinin kaide duvarlarında ağlayan gençler



Meudanın vaziyeti

İsmet İnönünün Hayatından İntibalar



Tam mânasile bir halk adamı olan İsmet İnönü köylü ile konuşuyor



Millet, İsmet İnönünü büyük bir devlet adamı olduğu kadar, büyük bir asker olarak da tanır.



Millî Şef İsmet İnönü ailesi efradı ve Nafia Vekili Ali Çetin kaya ile tayyarede...



İsmet İnönü gazetecilerin ortasında



İsmet İnönü Lozan konferansı sıralarında



Yüksek Kumandan ve Büyük Devlet adamı, aynı zamanda çok kıymetli bir diplomattır. Resimde onu müteveffa Yunan Başvekili Venizelos ile görüyorsunuz.



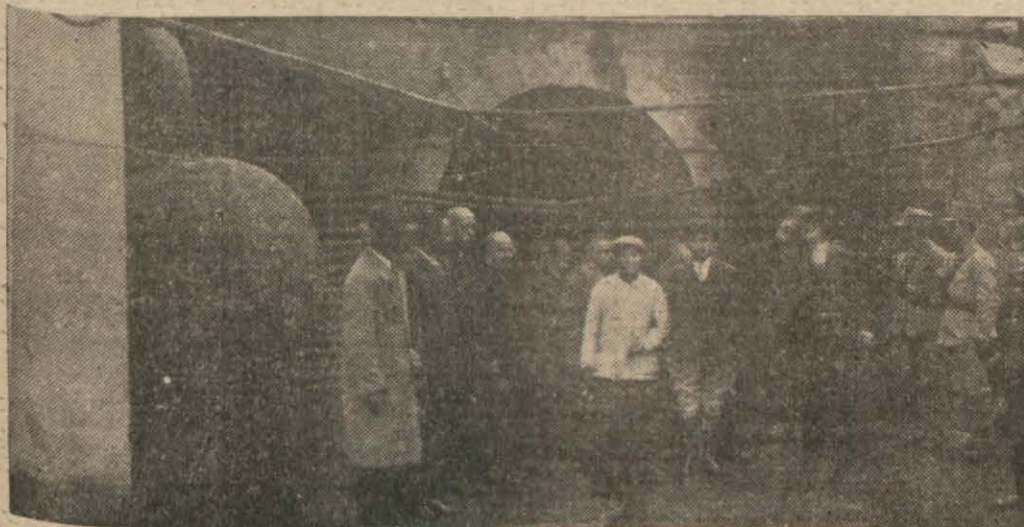
İsmet İnönü askerî manevralarda



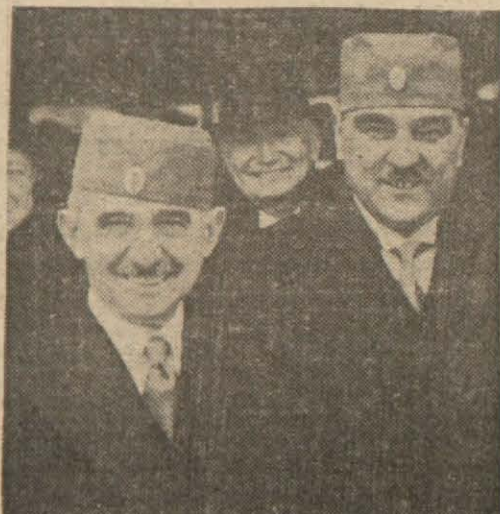
İsmet İnönü İzmirde askerî üniforma ile



İsmet İnönü İtalya seyahatinde Kral ve Mussolini ile beraber



İsmet İnönü Zonguldakta



İsmet İnönü Yugoslavyayı ziyaretinde Yugoslav serpuşile. (Yanında Bay Stoyadinoviç görülüyor).



İsmet İnönü memleket havacılığına da unutulmaz hizmetler yapmıştır. Resim, kendisini tayyare seyahatlerinden birinde gösteriyor.



İsmet İnönü memlekette kurduğu birçok fabrikalardan birinin temelini atarken



İsmet İnönü merhum Necati ile



İsmet İnönü ilk Başvekil olduğu sıralarda

Hergün

Yeni Cümhurreisi

Yazan: Muhittin Birgen

Bu acı günlerde bizim için telli noktaları yok değildir. Atatürkü kaybettikse millet işlerinin en yüksek idare mevkiine İsmet İnönü'nün geldiğini gördük. Millet Meclisini, tam bir ittifakla onun ismi etrafında toplanmakla tam bir isabet gösterdiğini söylemeye bilmem lüzum var mı? Bu memleketin muhtac olduğu istikrarı, sükûnu ve çalışmayı tam bir muvaffakiyetle temin edecek olan bir rejimin başında Cümhurreisi olarak yer alacak yegâne devlet adamı İsmet İnönü idi.

Bu istikrar ve sükûn ve bu çalışmayı temin için nazım rolünü oynayacak olan Cümhurreisliğine İsmet İnönü gelmekle, millet tam bir huzur ve istirahat hissedebilir. İsmet İnönü, Atatürkün yakın dostu, en yakın iş arkadaşı ve rejimin ruhu içinde çalklanmış en tecrübeli bir devlet adamıdır. O, bu memlekete on beş sene içinde büyük mesafeler katettirmiş olan bu rejimin bütün ruhunu ruhudan topladı. Onun bütün işlerinin avucunun içinde toplandığını gördü. Rejimin bütün kuvvetlerini tanıdı ve bunları daha kuvvetlendirmek için neler yapılmak lâzım geldiğini bilir. Yahud da bütün bunlara en iyi ve en doğru olarak vakıftır.

Bu vükufa onun beceriğini, iradesini ve bilhassa çalışkanlığını ilâve edersek önümüzdeki senelerde Türkiye'de rejimin yeni yeni kuvvetler iktisab edeceğine emin olabiliriz.

★

İsmet İnönünün şahsiyeti hakkında ayrıca söz söylemeye lüzum olmasa gerek. Daha bir sene evveline gelinceye kadar, uzun zaman, Başvekil olarak kendisini işbaşında gördüğümüz yeni devlet reisimiz, bundan on beş sene evvel, yirmi sene evvel de bizce meçhul bir insan değildi. Onun ismi 10 temmuz inkilâbı ile birlikte meydana çıktı. 10 temmuz inkilâbını takip eden günlerde askerler arasında kıymetli insan olarak isimleri geçenlerin en ilerisinde onun adı da vardı. O tarihten, yani otuz senedenberi, bu memleket hangi badireye girdi ve hangi felâketten çıktı ise bu hengâme içinde, onu, daima kendisinden beklenen şeyleri fazlasıyla veren bir kudret olarak gördük.

Cebhede vuruşmak lâzım geldiği zaman İsmet İnönü daima ilk safta idi ve daima onun bulunduğu yerde hayat, hareket, nizam ve intizam görüldü. Cebheden çekilip siyaset sahasına geçtiği zaman da onu aynı kuvvetleri o sahada gösteren bir insan olarak tanıdık.

Atatürkün yanında, onunla birlikte çalıştığı uzun senelerde İsmet İnönü yalnız tevazu, vefa ve sadakat nümunesi oldu. Atatürkün sağ tarafında ve onun sağ eli olarak çalışmış bulunmasına rağmen, daima tevazuu tercih etti. Memleketi yükseltme gayesi uğruna Atatürkün yaptığı hamleleri, tam bir muvaffakiyetle semerelendirmek için, icabında şahsî fedakârlıkları kabul etmek lâzım geldiğini bilenlerin başında da İsmet İnönü vardır.

★

Hülâsa, hangi taraftan bakarsak bakalım, Türkiye Cumhuriyetinin yeni reisini, Türk milleti arasında bu mevkie en layık ve en çok hak kazanmış bir Türk vatandaşı olarak görürüz. Sade hak ve liyakat değil, yani bu vazifenin ona tevcihi sade kendisine karşı bir kadirşinaslık göstermek bakımından değil, belki de bu san'atın en çok muvaffakiyetle ifası bakımından da Millet Meclisinin kararını hararetle alkışlamamız lâzımdır.

Çok kuvvetle eminiz: İsmet İnönü bu memlekete yeni bir çalkama heyecanı verecek, çalışmanın zevkini tattıracaktır. Millette bu heyecanın artması ve millet gönlünün bu zevki tatması için çalışmanın bol mahsul vermesi ve bu mahsulün herkese taksim ve tevzi için temin eder bir çalışma olması lâzımdır. İsmet İnönü bu devri yapacak ve böyle bir ruh içinde, Cumhuriyetin muzafferiyetlerini her adımda

Resimli Makale:

= Acı dersleri... =



Hayatınızın her hangi bir devrinde, mislini tanımadığınız kadar büyük bir teessürün içine düşebilirsiniz, insan için felâket de mukadderdir. Fakat yaşamak azminiz çelik salâbetini muhafaza ettikçe korkmayınız.

Felâket ve teessür, azim ve irade sahibi bir adam için biley taşı gibidir, ilerleme, yükselme, muvaffak olma imanını sıvırltır, felâketi ve teessürü unutmayınız, sizin için bir kuvvet kaynağıdır, bütün mesele azim ile iradenin gevşemesindedir. Hayatın cesur insanları sevdiğini unutmayınız.

SÖZ ARASINDA

Alman elçiliği
Kâtibini öldüren
Yahudi delikanlısı

Paristeki Almanya elçiliğinin üçüncü kâtibini tabanca ile vurarak öldüren 17 yaşlarında Leh Yahudisi Taybels Gunsfan, kendisini tevkif eden taharri memuruna yakalanır, yakalanmaz:

— Beni Almanyada mı, yoksa Fransada mı muhakeme edecekler?.. diye sormuş. Taharri memuru hayretle:

— Neden Almanyada muhakeme et-sinler?.. diye cevap vermiş ve katil, Fransada sorguya çekileceğini anlayınca, derin bir nefes almıştır.

Kâtibi vurduktan sonra yakalanan katil:

«— Almanların tazyikına maruz kalan 7000 Yahudinin ve babamın intikamını aldım!» demiştir.

Sigara içen kadınların
çocukları güzel olmaz mı?

Meşhur Nazi müfritlerinden Julius Stragyher, Nüremberg'de verdiği bir konferansta:

«— Alman kadınları sigara içmemelidir. Sigara içen kadınların sigara içmeyen kadınların çocukları gibi sıhhatli çocukları olmaz. Binaenaleyh, bu gibiler sigarayı hemen terketmelidir» demiştir.

biraz daha genişletecektir.

Bir Türk vatandaşı sifatile Cümhurreisimizi hürmetle selâmlar ve en samimi tebriklerimizi takdim ederken kendisine sıhhat, kuvvet, talih ve muvaffakiyet temenni eylemeği unutmayınız.

Muhittin Birgen

Hergün bir fıkra

İyi ki kendi yazmadı

Konuşuyorlardı:

— İyi ki İsmail Habib bu son meseleyi kendi yazmadı!

Dediler.

— Niçin?

— Niçin olacak, «Lokantadaki masamda otururken ayağa kalktım ve onun masasına kadar gittim» başlığı altında tam seksen tefrika yazardı da.

Mes'ud ikizler



Bu ikizler, bir İngiliz babanın ilk çocuklarıdır. Ve yavrucuklar, iki gün ara ile doğmuşlardır. Soldaki bebek, sağdakinden iki gün daha büyüktür. Mes'ud babanın neş'esine bakınız?

Zayıf kadınlar şişmanlardan
fazla yaşarlar

Zayıf kadınlar şişmanlardan fazla yaşarlar. Nevyorkta 121248 hayat sigorta poliçaları üzerinde yapılan tekdikat bu hükmü ve kanaati vermiş bulunmaktadır.

30 yaşından aşağı olan uzun boylu kadınlar arasında ölüm, orta veya kısa boylu kadınlardan daha az vâki olmaktadır.

Ve gene yapılan istatistiklerden, 30 yaşından aşağı olan kadınlar, tabii sıklıklarını muhafaza etmeğe, 30 nu aşkın bulunanlar da, fazla sıklık almamaya çalışmalıdırlar. Sıklık fazlası şeker, damla hastahklarını, tansiyon ve damarların dolması gibi ârâzı vücutte getirir.

Bombalardan
Masun kalan
Buda heykeli

Japonlar son günlerde Lungva'da Vunşang mabediğini bombalamışlardır. Fakat mabedde taş taş üstüne kalmadığı halde, resmini gördüğümüz, Buda heykeline hiçbir şeycik olmamıştır.

Saat kullanmadığı halde
saati saatine hareket
eden adam

Ömründe bir kerecik olsun saat kullanmadığı, tek bir saat almadığı halde, bir İngiliz nahiye kâtibi 30 yıl, dakikası dakikasına nahiye içtimalarına gelmiş, vazifesine bir gün olsun geç kalmamıştır.

Kâtib, memuriyette bulunduğu müddetçe 2000 den fazla toplantılarda kâtiblik etmiştir.

Felçler ve delilikler
ameliyatla iyi ediliyor

Muhtelif körlükler, felci umumiler, delilikler, sağrılık, dilsizlik, sar'a gibi hastahkların bundan böyle beyinde yapılacak ameliyatlara kökünden iyi edileceği iddia olunmaktadır.

Bu ameliyatta, hasta ilk önce muhtad şekilde bayıltılmakta, ve boğaz vasıtasıyla, ciğerlere madeni bir boru uzeratılarak, doğrudan anestezi gazı verilmektedir. Boru hastanın yüzüne de intibak ettiği için doktorlar istedikleri gibi kolaylıkla çalışabilmekte, aynı zamanda anestezenin gelecek herhangibir sekte bu suretle, haddi asgariye indirilmiş bulunmaktadır.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Dün Büyük Millet Meclisinin müzakereleri münasebetile Ankara muhabirlerimizden birile temasa gelmek istemiştik. Telfon meşguldü. İkinci bir arkadaşla irtibat temini de zamana bağlıydı. Çaresizlik kaşısında hatırumıza yıldırım telgrafına müracaat etmek geldi, matbaadan otomobile

postahaneye gitmek üç, telgrafi vermek 2 dakika sürdü, postahaneden çıktuktan sonra Ankara caddesinde bir dosta rastgeldi bir kaç dakika konuştuk, idarehaneye döndük, az evvel çektiğimiz telgrafın cevabı bizi bekliyordu, ve bizim matbaadan çıkışımızla matbaaya dönüşümüz arasında ancak 17 dakika geçmişti.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Sözün Kıyası

Yazı Çok Olduğu için
Bugün KonamadıAnkarada neler
gördük

Yazan: Ercümen Ekrem Talu

(Baştarafı 1 inci sayfada)

lisi, dün, Atatürk'ten boş kalan Cümhur Riyasetine, onun en yakın arkadaşı, yardımcısı ve mutemedi İsmet İnönü'nü ittifakla seçti.

Bütün milletin duygusuna ve isteğine tercüman olan bu seçim, Cümhuriyet rejiminin ve Atatürk inkilâb ve idealinin, milletin suurunda ne kadar kökleşmiş olduğuna bir delil dahadır.

Zira o rejimin, İsmet İnönü'den daha mükemmel idealisti, o inkilâbın daha âşik ve daha sadık hâdimi tasavvur edilemez.

Bu itibarla, Büyük Millet Meclisi, İnönü ve Lozan kahramanını devletin en büyük makamına layık görürken, onun tarihe geçen fetanetini, fazilet ve temkinini, yüksek vatanperverliğini, Cümhuriyet için en sağlam bir mesned diye kabul etmiştir.

Bugün hepimizin yüreklerimizi parparça eden derin matemin içerisinde, yeni devlet reisimizin onurlu, dürüst, kuvvetli ve kıymetli şahsiyeti, hal ve istikbal bakımından, bizde uyardırıcı büyük güven ve ümidlerle, yepyeni bir yıldız gibi, ufukumuzu aydınlatmaktadır.

Türk milleti, hiç bir zaman en büyük evladı ve yüce kurtarıcısı Atatürkü unutmıyacağı, onun en yakın, en vefakâr ve en kahraman arkadaşını başına geçirmekle teyid eder.

Ulu Önderin çizdiği ve şaşmadan takibine and içtiğimiz reha ve itilâ yolunda bize bundan uygun rehber olamaz.

Dünya kadar, Atatürkün etrafında müttehid bir kütle teşkil eden asil millet, İnönünün etrafında da aynı vakur ve azimkâr manzarayı arzedecektir.

Fedler ne kadar fani olursa olsun, idealler bakidir.. ebedidir!

Bugünkü Türklüğün ideali de, Atatürkün kurduğu ve sayın İsmet İnönünün korumağa and içtiği Cumhuriyetin mukaddes prensiplerinden başka hiç bir şey değildir.. ve olamaz!

Ercümen Ekrem Talu

Amerikada intihabatin
son neticesi

Nevyork 11 (A.A.)— Salı günkü intihabatin neticeleri şunlardır:

Meb'usan meclisinde bundan sonra 261 demokrat, 170 cümhuriyetçi, 2 terakkiperver, 1 çiftçi, meb'us buluna caktır. Bir meb'usluk için netice henüz belli değildir.

Âyan meclisi şu suretle tereküb edecektir:

69 demokrat, 23 cümhuriyetçi, 2 terakkiperver, 1 müstakil cümhuriyetçi, 1 çiftçi.

Meb'usan meclisinde demokratlar 71, terakkiperverler 5, çiftçiler meb'usluk kaybetmişlerdir.

Âyan meclisinde demokratlar 8 azalık kaybetmişlerdir. Bu azalıkların hepsini cümhuriyetçiler kazanmışlardır.

TAKVİM

İKİNCİTEŞRİN											
Rumî sene 1364			12			Arabî sene 1367					
1 inci Teşrin			Resmî sene 1938			Kasım					
CUMARTESİ											
GÖNEŞ			Ramazan						İMSAK		
S.	D.		S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	
6	42		11	58	14	38	16	54	18	02	
1	47		12	08							
			Öğle			İkinci			Akşam		
S.	D.		S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	
E.	11	03	8	14	9	42	12	—	1	34	
Z.	7	03	9	42	12	—	1	34			

TELGRAF HABERLERİ

Siyaset ALEMİNDE

• Birer hal sureti
bekleyen dört mesele..

İngiliz Başvekilinin yanına Hariciye Vekilini de alarak Fransız hükümeti adamları ile konuşmak üzere Parise yapacağı seyahat henüz bir emri vâki olmadı. Fakat şimdiden bütün dünyanın olmasa bile bütün Avrupalıların umumiyesini işgal etmeye başladığını görüyoruz.

Bu dakikada söylenenler alâkadarlar, dinliyenler seyircilerdir. Alâkadarların ilk safında bulunan İngilizlerin söyledikleri tek tempo halindedir, tek cümle ile ifade edilebilir:

— «Londra - Paris mihverinin salâbetinden şüphe edilemez, fakat Avrupayı alâkadar eden öyle meseleler vardır ki iki devlet arasında görüş ve hareket birliği ne kadar mutlak olursa olsun bir defa gözden geçirilmeleri lâzımdır. Başvekilimizin Pariste yapacağı iş işte budur», diyorlar.

Vaziyet hakikaten de öyledir, fakat meselede alâkadar olanların ikincisinin teşkil eden Fransızlar tarafından başka türlü ifade edildiğini görüyoruz. Söyledikleri şudur:

— «İngiliz - Fransız bağı muhakkak ki sağlamdır, fakat bu sağlamağa rağmen iki devlet arasında tam bir hareket birliği bulunduğunu iddia etmek güç olur. Çek meselesinin üzerinden henüz fazla zaman geçmedi. Londra bir Alman taarruzu karşısında otomatik olarak Fransanın imdadına koşacaktı, fakat Çekoslovakya'yı kurtarmak için Fransanın mütaarruz görünmesi icab edince İngiltere taahhüdleri hududunun Ren hududunda bittiğini söyledi, Fransayı durduran da bu söz oldu. Şimdi önümüzde bir Alman sömürgeleri meselesinin belirmeye başladığını görüyoruz, hiç değilse bu meselede Alman yanın karşısına hazırlıksız çıkmamak için bizim lâzımdır, bunun içindir ki İngiliz Başvekilinin Parise gelmek kararını memnuniyetle karşılıyor, diyorlar ki, iki dil arasındaki fark aşıkardır.

★

Pariste konuşulacak meselelerin mahiyetine gelince, yeşil masamın üzerine konulacak muadele sadece Alman sömürgelerinin iadesi işinden ibaret değildir. Bu muadeleye:

- 1 — İngiltere, Fransa, İtalya, Almanya arasında bir dörtler misakının akdi,
- 2 — İspanya harbinin tasfiyesi,
- 3 — Uluslar kurumunun atisi, gibi diğer üç meseleyi de ilâve etmek lâzımdır. Hâdiselerde başlıca alâkadar iki devlettir: — Aralarında görüş ve hareket birliğinin mutlak olduğunu söylüyorlar. Fakat görülüyor ki görüşten sonra hareketi istilzam edecek mesele henüz konuşulmuş ta değildir.

Pariste matem

Paris 11 (A.A.) — Enebi sefaretler, Atatürkün vefatı haberi üzerine bayraklarını matem âlâmeti olarak yarıya indirmişlerdir.

Belçikada

Brüksel 11 (A.A.) — Kralın saray nazırı ile Başvekil ve Hariciye Nazırı, B. Spaak, bizzat Türk elçiliğine giderek Kral ve Belçika hükümeti namına taziyede bulunmuşlardır. B. Spaak Türk milletinin kendisine mahsus metanetle bu ziyân büyük acılarına karşı geleceği ümidinde bulunduğunu ilâve etmiştir.

İngilterede

Londra 11 (A.A.) — Atatürkün vefatı münasebetiyle Kral George namına saray tezrifat nazırı Türkiye büyük elçiliğine giderek Kral ve Belçika hükümeti namına taziyede bulunmuşlardır. B. Spaak Türk milletinin kendisine mahsus metanetle bu ziyân büyük acılarına karşı geleceği ümidinde bulunduğunu ilâve etmiştir.

Tahranda

Tahrân 11 (A.A.) — Hariciye Nazırı bugün Türkiye büyük elçiliğine giderek Atatürkün vefatı haberiyle seyahatte bulunan Şehinşaha telefonla bildirdiğini ve çok müteessir olan Şehinşah Hazretlerinin derhal büyük elçiliğe giderek kendileri namına taziyelerini bildirmesini emrettiklerini söylediler.

Bütün dünya gazeteleri Millî Kahramanı saygı ile anıyorlar

Bu biricik adamın bir daha dünyaya geleceğini zannetmiyoruz onun büyüklüğünü zaman gösterecek

Bir Fransız gazetesi diyor ki :

« Bir tek muvaffakiyetsizlik bile kaydetmemiş yegâne şöhret onun şöhretidir , »

Bir Macar gazetesi diyor ki :

« Dünya, bu harb ve sulh kahramanı Büyük Adamın ölümüyle fakir düşmüştür , »

Paris 11 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor:

Paris, Atatürkün ölümünü büyük bir heyecanla karşılamıştır. Bütün gazeteler, Atatürke müteaddid sayfalar ve geniş sütunlar ayırmakta ve bu sayfa ve sütunlarda yeni Türkiyenin büyük banisinin harikalarla dolu hayatını anlatmaktadır.

« İnsan kahramanı , »

Petit Parisien, diyor ki:

Bütün Türkiyede büyük matem hükmü sürmektedir. Büyük bir devlet reisinin şahsiyeti ne derece yüksek ve ne derece muhterem olursa olsun, hiç bir kimse, aman vermez bir hastalıktan sonra yaşlı sayılmayan bir çağda ölen bu müzaffer general, bu yılmaz islahatçı, bu insan kahramanı, bu çok popüler adam kadar bütün halkın kalbine yakın olmamıştır.

«Times» gazetesi diyor ki:

Yeni Türkiyenin yapıcısı ölmüştür. Bütün bir millet şimdi, vatanının halâskârı ve memleketi baştan başa değiştiren inkılabın amîli, muhterem Büyük Şefi için ağlıyor.

«Muazzam eseri bakidir , »

Temps gazetesi, bundan sonra, Atatürkün eserini geniş bir surette tahlil ettikten sonra, sözlerine şöyle devam etmektedir:

Ölüm, mağlûbiyet nedir bilmiyen bu adamı mağlûb etmiştir. Fakat onun muazzam eseri bakidir ve Türkiye cumhuriyetinin mazisi, istikbal için bir zaman-ür. Balkan Antantının lideri ve Şark paktının saiki olan Türkiye, dünyada kendi mevkini almıştır ve Büyük Şefin arkadaşları memleketin prestijini muhakkak ki idame ettireceklerdir.

Intransigent gazetesi, «Harb sonrası» nun ilk diktatörü» nün hayatına geniş sütunlar tahsis etmekte ve «Marcel Sauvage» in «Atatürkü nasıl tanıdım» başlığında bir röportajını neşretmektedir.

Harikalarla dolu bir hayat

Marcel Sauvage, ezcümle diyor ki: Atatürkün şahsında, yalnız etraflarında hayat ve ölüm mistiği yaratmağa kadar seflere hâs manyetizm vardı.

Bir gün bana dedi ki: Çok büyük milletlere aid küçük memleketler vardır. İstikbal, öteki milletlerden ziyade bu milletlere aittir. Bu cümleler, hafızama nakşedildi. Zira bu cümleler, ölümünün arifesinde, Yakınşarkın, hattâ bütün Şarkın en şuurlu, en uyanık, en emin adamı olarak tecelli eden Atatürkün harikalarla dolu hayatının derin manasını göstermektedir. O Atatürk ki şöhreti memleketten memleketle geçerek hayat efanesi denebilecek bir mahiyet almıştır.

Zamanımızın en büyük adamı

Matin gazetesi diyor ki: Mustafa Kemal, banisi olduğu Türkiye cumhuriyetinde, hiç bir zaman Çarların bile malik olmadıkları hududsuz kuvvet ve salâhiyete sahibdi. Bu derece derin ve sevdiği memleketinin modern inkişafına engel olan asırlık an'aneleri ve dinî âdetleri yıkmak için bir tek imzası kâfi gelmişti. Böyle olmakla beraber, Atatürk, kat'iyyen bu kudretini suiistimal etmemiştir. Zira, Atatürk, hakikaten, zamanımızın, objektif zihniyeti ve temkinli büyük adamlarından biri idi.

Journal gazetesi, Atatürkün muazzam eserini tafsil ettikten ve 4 temmuzda Ankara'da imzalanan Fransız - Türk anlaşmasını hatırlattıktan sonra, diyor ki:

Ölüm, bir kere daha, zamanımızın e-

Amerikanın teessürleri

Hariciye Nazırı Hull bu ziyân yalnız Türk milletine inhisar etmediğini, sahasının çok vâsi bulunduğunu bildirdi

Vaşington 11 (A.A.) — Hariciye nazırı Mister Cordell Hull, Türkiye büyük elçiliğine giderek Atatürkün vefatından dolayı Amerika hükümetinin fevkalâde

muhteşir bulunduğu ve bu ziyân yalnız Türk milletine ve hududlarına inhisar etmediğini, sahasının çok vâsi bulunduğunu bildirmiştir.

« Bir karakteristیک vasfını teşkil eden normalin fevkindeki büyük adamlardan birinin mukadderatına nihayet vermiştir. Kemal Atatürkün saltanatı diyebileceğimiz bir devir, tarihte birinci Fransız'ya kadar yükselen bir tesanüdün teyidi ile nihayet buluyor.

Sabık Fransız elçisinin makalesi Aynı gazetede, Fransanın sabık Ankara büyük elçisi B. de Chambrun, Atatürkün hayatına aid yazdığı bir makaleyi de neşrediyor. Sabık Fransız büyük elçisi ezcümle diyor ki: Bu esnada, Atatürkün bana karşı beş sene ibzal buyurdukları dostane hissiyatı ve tarihini çok sevdiği Fransaya karşı olan dürüstlüğünü hatırlıyorum. Mustafa Kemal, zaferlerinden mahiyet ile bahsedirdi. Fakat onun iftihar ettiği ve gurur duyduğu keyfiyet, medeniyet eseri idi. Atatürk, her eline aldığı şeyin tâ âmâkına kadar nüfuz ederdi.

Onun şöhreti

Journal - Echo de Paris gazetesinde B. Courson diyor ki:

Bu karışıklıklarla dolu zamanımızda belki Atatürkün şöhreti kadar büyük şöhretler vardır, fakat hiç bir zaman bir tek muvaffakiyetsizlik bile kaydetmemiş yegâne şöhret, onun şöhretidir, Atatürk, üfûl ederken, serbest, müstakil; modern ve sağlam bir ordu tarafından iyi muhafaza edilen bir Türkiye bırakmıştır.

Mahirane teşebbüsler

Journal gazetesinde Saint-Brice, diyor ki:

Atatürkün bütün yapıcı eseri; çalışmaya; kütüphanelerine disiplin ve gayretleki devam hassasına iptina ediyor. Türkiyenin maddî terakkileri, cidden mahirane teşebbüslerle dolu bir harici politikanın neticesidir.

Petit Journal gazetesinde, B. Schacre şöyle yazıyor:

Reisicumhur Atatürkün vefatı üzerinde, Türkiye politikasında acaba bir tahavvül olacak mı? Muhakkak ki. İsmet İnönünün Türkiye cumhuriyetinin en yüksek makamına geçmesi Türkiyenin yalnız komşuları ile değil, fakat yabancı devletlerin ekserisini ve ezcümle, Montrö anlaşmalarının gösterdiği vechile, Fransa ile olan samimi münasebetleri değiştirecektir.

Muazzam eseri

Excelsior gazetesi, Fransanın sabık Ankara elçisi B. Kamererin beyanatını neşretmektedir:

Atatürk, filhakika bir diktatördü. Fakat en iyi manasile bir diktatördü. Kendisi, hiç bir zaman bir zalim değildi. Muazzam eseri, kanlı vak'alarla damgalanmış bulunmuyor. Atatürk, otoritenin en doğru derecesine sahibdi. Kendisinin hiç kimse ile kıyas kabul etmez meziyeti, her sahada temkin ve itidali ve memleketinin menfaatleri hakkındaki doğru hissiyatı idi.

Moskova 11 (A.A.) — Tass ajansı bildiriyor:

Türkiye Cümhur Başkanı Atatürkün ö-

lümü haberi Sovyetler Birliği hükümet mahfellerinde diğer bütün mahfellerde büyük bir tesir hâsıl etmiştir. Atatürkün adı, Türk milletinin yabancı istilâculara emperyalizmin cürüm ortağı olan sultanın istibdadına karşı millî kurtuluş için yaptığı kahramanca mücadeleye sıkı bir surette bağlıdır.

Sovyet efkârı umumiyesi, Türk milletinin maruz kaldığı ağır ziyadan dolayı çok müteessirdir. Bu münasebetle hükümet mahfellerinde Türkiyeye samimi taziyetler ifade edilmektedir.

Almanya'da

Berlin 11 (A.A.) — Alman ajansı bildiriyor:

Bütün Alman matbuatı, Atatürkün ölümünü haberini büyük başlıklar altında ve uzun tercümeihaller ve fotoğraflarla neşretmişlerdir.

Berliner Tageblatt gazetesi ezcümle diyor ki:

« Bir hezimetin hiçbir zaman sağlam bir milletin hakkını müzaffer bir surette tekrar elde etmek için kuvvetlerini ihya etmesine mâni olamayacağı» bütün dünyaya göstermiş olan adamın vakitsiz vefatı, Alman milletini pek ziyade müteheyyic etmiştir. Alman milleti, Atasını kaybeden Türk milletinin matemine iştirak etmekte dir. Atatürkün daha bugünden politik bir gerçek olan tarihi eserinin kıymeti asıl ehemmiyet ve şümülü ile ancak daha sonra anlaşılacaktır.

Börsen Zeitung yazıyor:

Milletinin mevcudiyetini kendisine medyun bulunduğu en büyük Türk ölmüştür. Halefleri onun mirasını koruyacaklardır.»

Angriff yazıyor:

« Türkler, Almanyanın kendi millî matemlerine samimi bir surette iştirak etmekte olduğundan emin olabilirler.»

Deutsche Allgemeine Zeitung, diyor ki:

« Bu biricik adamın bir daha dünyaya geleceğini zannetmiyoruz. Onun hakiki büyüklüğünü zaman gösterecektir.»

Dünya fakir düştü

Budapeşte 11 (A.A.) — Akşam gazeteleri, Atatürk hakkındaki hürmetlerini gösteren çok geniş makaleler dolu olarak intişar etmişlerdir.

Macar Orsag gazetesi de, şu mütaleayı yürütmektedir:

Dünya, bu harb ve sulh kahramanı Büyük adamın ölümü ile fakir düşmüştür. İktidarı, azmi ve bahadırılığile aman bilmiyen galiblerin tatbiki kalkıştıkları pranga siyasetini ilk kıran Atatürktir. Kendisi cesurane bir tarzda mücadeleyi kabul etmiş ve muvaffak olmuştur. Fakat Atatürk sulhde de o kadar büyüktü. Milleti uyandırarak, canlandırarak millî hissi, azamî derecede takviye etmiştir. Malik olduğu muazzam kudretlere rağmen hayatını sade bir millet çocuğu gibi geçirmiştir.

Ecnebi devlet adamlarının taziyetleri

Moskova 11 (A.A.) — Tas ajansı bildiriyor:

Kemal Atatürkün ölümü münasebetiyle, Sovyetler Birliği Yüksek Sovyet Meclisi divanının başkanı B. Kalinin, Türkiye Cümhur Başkanı vekili ve Millet Meclisi Reisi B. Abdülhalik Rendaya aşağıdaki telgrafı çekmiştir:

Dost cumhuriyetin, ismi büyük Türk milletinin istiklâl ve refahı için olan kahramanca mücadelesinin bütün devresini sembolize eden yüksek başkanı Atatürkün vefatı haberinden pek ziyade müteheyyicim.

Sovyetler Birliği Halk Komiserleri meclisi başkanı B. Molotov da Türkiye Başvekilli B. Celâl Bayara bir telgraf çekerek, Türk milletinin, İstiklâl Mücadelesinin yüksek dirijanı olan Cümhur Başkanı Atatürkün şahsında maruz kaldığı büyük ziyadan dolayı hükümetin taziyetlerini bildirmiştir.

Fransada

Paris 11 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor:

Dahilliye Nazırı B. Sarraut, dün öğleden sonra Türkiye büyük elçiliğine gelerek B. Suad Davaza şahsî taziyetlerini bildirmiştir.

Daha sabahtan itibaren sefaret defterine kaydedilen şahsiyetler arasında B. Mandel ve Marchandean ile ayan reisi B. Jeanneney, Ankara büyük elçisi B. Massigli, B. Leprovost, belediye reisi B. Delannay, polis müdürü B. Lageron ve birçok diplomatlar meyanında İngiltere ve Brezilya büyük elçisi Yunanistan ve Romanya orta elçileri mevcuttur.

Diğer taraftan B. Lebrun, askerî kabine direktörü albay Chaudessolle vasıtasıyla B. Suad Davaza taziyetlerini bildirmiştir.

Paris 11 (A.A.) — Protokol direktörü B. Loze dün Türkiye büyük elçisini ziyaret ederek B. Bone'nin taziyetlerini bildirmiştir.

Macaristanda

Budapeşte 11 (A.A.) — Kemal Atatürkün vefatı münasebetiyle, Macaristan nazırı Türkiye B. M. Mecvlisi reisine hararetili bir taziyel telgrafı çekmiştir.

Naib aynı zamanda hususî kalem direktörünü Türkiye orta elçisine göndererek taziyetlerini bildirmiştir.

Yugoslavyada

Belgrad 11 (A.A.) — İkinci ve üçüncü nabiler bugün Türkiye büyük elçilerine giderek Türkiyenin büyük matemine iştirak ettiklerini bildirmişlerdir.

Belgrad 11 (A.A.) — Başvekil Stoyadinovic, Türkiye büyük elçiliğine giderek hükümetinin ve Yugoslavya milletinin Türkün büyük matemine iştirak ettiklerini ve bu cemleli ve kederli dakikayı Türklerle beraber yaşadıklarını bildirerek samimi taziyelerini Türk hükümetine ıblâğını rica etmiştir.

Almanya'da

Berlin 11 (A.A.) — Atatürkün vefatı haberi üzerine Berlinde bulunmayan devlet reisi B. Hitler'in emri üzerine, Devlet Nazırı Dr. Mayaner kendileri namına ve Hariciye umumî kâtibî baron Welseger Hariciye Nazırı namına büyük elçiliğe gelerek taziyede bulunmuşlardır.

Romanyada matem

Bükreş 11 (A.A.) — Atatürkün vefatı haberi burada çok derin bir teessür uyandırmıştır. Başmabeynci kral namına, ve Hariciye Nazırı B. Komnen hükümeti namına elçiliğe giderek taziyetlerini bildirmişlerdir.

Başmabeynci, Türk milletinin uğradığı kayıbdan duyduğu çok derin ve samimi teessürü Türk millet ve hükümetinin bilmesini Kralın bilhassa arzu ettiğini söylemiştir. Hariciye Nazırı da cihan tarihinde o kadar büyük ve asil rol oynamış bir sultanın ziyal ile kendilerinin de çok kıymetli bir dost kaybettiklerini ne kadar acı bir surette duyduklarını bildirmiştir.

Resmî dairelerde bayraklar matem âlâmeti olarak yarıya indirilmiştir. Gazeteler hususî nüshalarına halkı haberdar ettiler. Yağın, Atatürkün eserini tanıtmak üzere



Şehir Meclisi dünkü toplantısında gözyaşları ve hıçkırıklar içinde Büyük Şefin hatırasını andı

Valinin nutkunu müteakib beş dakika sükûttan sonra Reiscümhur İsmet İnönü, Büyük Millet Meclisine ve Başvekâlete taziyet ve yeni seçim dolayısıyla de tebrik telgrafları çekilmesi karar verildi

İstanbul Şehir Meclisi dün vali ve Belediye reisi Muhiddin Üstündağın reisiği altında toplandı. Celse açıldığı zaman Muhiddin Üstündağ ayağa kalktı, büyük bir teessür içinde olduğu görünüyordu:

— Arkadaşlarım,

Dedi,

«Dündenberi memleketimiz ve milletimiz uğradığı büyük felâketin kederi ve acısı içindedir.»

Muhiddin Üstündağ bu noktada durdu, devam edemiyordu, gözleri yaş içindeydi, kendini zorluyordu. Nihayet kesik cümlelerle devam etti:

— «Her Türk, hattâ yabancılar dahil olarak herkes Atatürkü kaybetmenin ızdırabını kendi varlığının en derin ve samimi yerlerinde sarsıntılarla hissediyor. Biz İstanbullulara isabet eden elem hissesi ise daha derin ve daha büyüktür.

Atatürk büyük tarihî davası ve mücahedeyle memleketimizi kurtarıktan ve tam istiklâline kavuşturduktan sonra çok sevdiği İstanbulu sık sık ziyaret etmiş, imkân bulabildiği kadar uzattığı ikamet ve huzurlarile şehrimize sonsuz şerefler kazandırmış, pek çok güzel hatıralar bırakmış ve büyük inkılâplarından bir kısmını burada yaratmış, bir çoğunu da buradan sevk ve idare etmiş ve nihayet gözlerini hayata burada kapamıştır.

Bu kaybın acısını yüreklerimizde sınıksız muhafaza ederken onun büyük Türk milletine bıraktığı mukaddes mirasını muhafaza etmekte, onun açtığı inkılâb ve tekâmül yoluna sarsılmaz bir sadakatle bağlanmakta ve daimî irşadları veçhile Türk milletinin sonsuz hayatiyetine sarılarak bu kuvveti inkişaf ettirmek hîzmetinde bir teselli bulmaktayız. Türkiye cumhuriyeti hükümetinin dün neşretmiş olduğu beyanname bize vazifemizi ve vaziyetimizi büyük bir isabet, kuvvet ve belâgatle mükemmel surette ifade ve ilân etmiştir. Buna uyarak kendisine ve eserine karşı sarsılmaz surette bağlı kalacağımızı Atatürkün büyük ve aziz hatırasına hürmeten beş dakika ayakta huşu ve sükût teklif ediyorum.»

Muhiddin Üstündağ söylerken herkes ağlıyordu, zabıt tutan stenograflar da yazmaktan âciz kalmışlardı, hıçkırın da vardı. Nutku müteakib aza ayağa kalktı ve derin bir vedd içinde beş dakika sükût edildi. Bundan sonra vali ve Belediye reisi Muhiddin Üstündağ, Reiscümhurluğa Malatya mebusu İsmet İnönünün seçildiğini söylemiş, Atatürkün büyük ziyâ dolayısıyla Riyaseticümhur makamına, Büyük Millet Meclisi Riyasetine ve Başvekâlete birer taziyet, ve bilâhara, Reiscümhur intihabı dolayısıyla tebrik telgrafları çekilmesini teklif etmiş, teklif kabul olunmuş ve encümen reislerinden mürekkebe bir heyet telgrafları hazırlanmışa memur edilmiş, Meclis beş dakika tatil olunmuştur.

İkinci celsede evvelâ taziyet ve sonra tebrik telgrafları okunmuştur:

Taziyet telgrafları:

İsmet İnönü:

Türkiye Reiscümhuru

Ankara

Atatürkün ziyâ ile Türk devletinin ve Türk milletinin düçar olduğu büyük elem ve kederden dolayı İstanbul halkının hissiyatına tercüman olarak İstanbul vilâyeti umumî meclisinin taziyet ve tezellillerini zati riyasetpenahilerine saygılarımla arz ederim.

İstanbul Umumî Meclisi kararile

Vali ve Belediye Reisi

Muhiddin Üstündağ

Türkiye Büyük Millet Meclisi yüksek reisiğine:

«Atatürkün hayata gözlerini kapamak suretile Türk milletinin uğradığı büyük kaybın derin acı ve sızılarile müteellim olarak Türkiye Büyük Millet Meclisine İstanbul halkı namına İstanbul Umumî Meclisinin taziyetlerini arz ederim.»

İstanbul Umumî Meclisi kararile

Vali ve Belediye Reisi

Muhiddin Üstündağ

Yüksek Başvekâlete:

«Sinesinde gözlerini ebediyete kapıyan Atatürkün manevî huzurlarında sonsuz teessürler duyan İstanbul halkının büyük elem ve keder duygularına tercüman olarak İstanbul Umumî Meclisinin taziyet ve tesellilerini arz ederim.»

İstanbul Umumî Meclisi kararile

Vali ve Belediye Reisi

Muhiddin Üstündağ

Tebrik telgrafları:

İsmet İnönü:

Türkiye Reiscümhuru

Ankara

«Türk milletinin hakiki temayüllerine uygun olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi azasının bütün reylerle Türkiye devlet reisiği makamına seçilmek suretile ihraz buyurduğunuz itimad, hürmet ve sevgiden dolayı yüksek huzuruza İstanbul Umumî Meclisinin tebriklerini, bağlılıklarını ve sürekli muvaffakiyet dileklerini saygılarımla arz ederim.»

İstanbul Umumî Meclisi kararile

Vali ve Belediye Reisi

Muhiddin Üstündağ

Türkiye Büyük Millet Meclisi yüksek reisiğine:

«Ebedî Şefimiz Atatürkün bu millete bıraktığı kudsî mirasın korunması ve kuvvetlenmesi yolunda en büyük ve en salâhiyetli millet teşekkülümüz azasının gösterdiği fikir birliği ve irade kuvveti milletimizin de temayülherine tamamilen uygun bir surette tecelli etmiş olmakla bu muvaffakiyetten doğan tebrikleriimizi ve şükranlarımızı sunar, bağlılığımızı teyid ederiz.

İstanbul Umumî Meclisi kararile

Vali ve Belediye Reisi

Muhiddin Üstündağ

Telgraflar okunduktan sonra celse tatil edilmiştir.

Estonya ticaret muahedesi tebliğ edildi

Türkiye ile Estonya arasında imzalanmış ticaret ve klering anlaşması dün İktisad Vekâletinden şehrimizdeki alâkadarlara tebliğ olunmuştur.

Bu anlaşmaya bağlı senelik kontenjan listesine göre Estonyaya 50 ton taze üzüm ve portakal, 300 ton kuru meyva, 5 ton zeytin, 50 ton ceviz, fındık, badem, fıstık, 5 ton defne yaprağı, 350 ton tütün, 10 ton likör ve diğer ispirotolu içkiler ve şarap, 3000 ton tuz, 1 ton tabii sünger, 5 ton balnu, 10 ton susam 10 ton kitre, 200 ton afyon, 10 ton zeytin, badem ve ceviz yağları, 185 ton palamut, 15 ton valeks, 100 ton pamuk, 100 ton kenendir, 10 ton pamuk ucu ve artığı, 1 ton halı gönderilecektir.

Estonyadan memleketimize de bir senede 1 ton zambak, 50 ton deri, 5 ton yünlû mensucat, tahdid dışında kereste, 100 ton kontrplâk, parke plâka için tahta yaprak, 60 ton ambalaj kağıdı, 100 ton kesilmemiş yazı kağıdı, tahdid haricinde matbaa kağıdı, 5 ton filitre kağıdı, 40 ton karton, 55 ton pamuk ipliği, 75 ton pamuklu mensucat, 2 ton yelken bezi, 300 ton pencere camı idhal edilecektir. Buz makineleri ve frigorifikler tahdid olunmamıştır.

Evvelki gün feci bir tren kazası oldu

Bir araba parçalandı arabacı öldü bir kişi yaralandı

Evvelki gün Çerkesköy ile Sinekli arasında feci bir tren kazası olmuştur. Edirne'den İstanbula gelmekte olan 7 numaralı yolcu treni Çerkesköyden hareketinden sonra mutad sür'atle yol alırken Sinekliye üç kilometre mesafede serbest geçid üzerinde, içinde üç kişi bulunan bir araba ile karşılaşmıştır. Makinist düdükle çalarak yoldan geçmek isteyen arabacıyı ikaz etmek istemiş ise de, araba demiryolunun diğer tarafına geçmek için yoluna devam etmiş, lokomotif büyük bir hızla arabaya çarpmıştır. Müsademeyi müteakib katar durdurulmuş ve arabada bulunanlardan arabacının öldüğü ve diğer bir kişinin ağır yaralandığı anlaşılmıştır. Diğer yolcuya bir şey olmamış, arabanın hayvanları da kurtulmuştur. Kazayı müteakib keyfiyetten haberdar edilen Silivri müddeiumumlîği tahkikata vaziyet etmiştir. Kaza yüzünden Sirkeciye 19,33 de muvasalat etmesi lazım gelen tren beş saat rötarla 24,33 de Sirkeciye gelmiştir. Kaza esnasında yaralanan muhtar Ahmed aynı trenle şehrimize getirilmiş ve Cerrahpaşa hastanesinde tedavi altına alınmıştır.

Bir genç kız daha erkek oldu

Cerrahpaşa hastahanesi dün garib bir hâdiseye sahne olmuş, bir genç kız yapılan ameliyat neticesinde erkek olmuştur.

Bundan bir müddet evvel, Uşakta bir kaç delikanlı birleşereü Emine isminde bir kızı dağa kaldırmışlardır. Emineyi bir müddet bırakmayan müteacavizler kızcağzın namusunu da, kirletmişlerdir. Genç kızın hasta ve bitkin bir halde köyüne dönmelerini müteakib, hâdise anlaşılmış ve Uşak adliyesi tahkikata el koymuştur. Rahatsızlığı artan ve gayri tabii bir şekil alan Emine, adliye vasıtasile İstanbula getirilerek, Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmıştır. Hastanede yapılan muayene neticesinde, genç kızın hünsa olduğu anlaşılmıştır.

Dün yapılan ameliyattan sonra, Emine genç bir delikanlı olmuştur.

Bayan Emine, bundan sonra Emin ismini taşıyacaktır.

Denize düşen bir çocuk kurtarıldı

Üsküdar'da Debağlar mahallesinde oturan Mahmudun 8 yaşında Adnan isimdeki çocuğu, dün deniz kenarında oynarken birdenbire denize düşmüştü de o civardan yetişen sandalcılar tarafından kurtarılmıştır.

Sadakai fitır

İstanbul Müftülüğünden:

	En iyi	İyi	Son
Buğdaydan	15	14	12
Arpadan	24	20	19
Üzümden	84	67	54
Hurmadan	00	133	00

Yurdumuzun hava müdafaası esbabını temin hususunda pek meşhûr mesaisi görülmekte olan ve aldığı teberruati Kızılay ve çocukları Esirgeme Kurumu gibi hayırlı teşekküllerle paylaşılan Türk Hava Kurumuna her veçhile yardımda bulunmak mühim bir vazifemizdir. Binaenaleyh babda Diyanet İşleri Reisiği tarafından verilmiş olan fetva mucibince sadakai fitır ve zekât ile mükellef olanların - havadan gelecek tehlikelere karşı yurdumuzu, milletimizi korumak uğrunda pek feyizli ve devamlı bir surette çalışan - mezkûr Türk Hava Kurumuna yardımda ve bu vesile ile de memleketimize hizmette bulunulması lüzumu sadakai fitır nev'i ve miktarı ile beraber ilân olunur.

Evlerimizde bırakılan fitre zarflarına koyacağımız birkaç kuruşun bir araya gelmesi, genç pilotlarımızın ve kızlarımızın sayısını artıracak, Kızılayın bütün felâketlere yetişme kudretini çoğaltacaktır.

Tayyare piyangosu

26 ncı tertibin (1) inci keşidesi dün başladı. Kazanan numaraları aşağıdaki sütunlarda bulacaksınız

15.000 lira kazanan
30142

Sonları (42) rakamlarile nihayetlenen bütün biletler onda bir hesabile ikiyeş lira amorti alırlar.

12.000 lira kazanan
29899

1.000 lira kazanan
32631

500 lira kazananlar

16104	35520	34510	34573	38863	27356
16710	38726	24361	16771	18690	39455
33323	13498	32131			

150 lira kazananlar

21147	4416	4239	38806	3353	33260
33689	24634	17835	13065	15419	16432
38868	11897	1594	441	12648	37754
25499	39945	30275	27909	7718	39424
32268	6525	5133	9471	31903	32293
35452					

100 lira kazananlar

23019	34267	25229	25593	27322	16801
33591	19245	36006	2446	17734	19731
788	28090	12444	13874	8745	10568
28482	9375	9254	2367	18484	29991
36697	2770	3874	17354	3320	1831
1728	28301	15330	4810	1605	6852
22215	14398	35542	18517	36127	5939
17789	37396	30119	7121	34615	4542
17050	34813				

50 lira kazananlar

8800	16486	28955	33941	25851	8240
24487	8871	1489	14703	26535	37845
24693	33636	11588	6547	24708	14
18553	35685	26605	16605	21233	600
32284	10328	27153	1179	34362	29830
29501	23354	18960	19318	10629	4767
34609	13007	23442	16246	39370	3157
3970	15271	29310	28288	30283	2599
4237	39708	33747	32942	30860	28986
39911	6419	15946	26785	16215	31913
4829	542	16073	31669	34931	14239
38789	12124	21617	10030	16427	17067
22081	38585	10016	6200	17969	8590
12684	288	33232	7952	17279	11692
32716	34702	6107	23665	8010	16538
29912	34412	17285	609	35951	39759
9907	15237	7761	12908	6022	25260
9936	399	25495	7703	6671	23899
1202	21131	37190	38922	6784	61
31689	7421	31282	21877	11125	31889
12771	27144	2995	2709	18070	19165
21566	21954	7698	33418	5630	23123
30156	27800	36754	25417	25372	5629
39885	33124	6080	33377	13188	33178
14323	11804	943	838	6179	31630
28080	31172	13663	23192	8266	17831
37778	35829	15042	1382	4935	23023
31413	27236	11727	27380	1872	17028
1211	17456	28210	26219	32437	

30 lira kazananlar

5551	25730	27456	4059	33729	9401
2757	3336	32729	35492	19868	20861
16526	36730	39287	10796	2824	38630
6916	2735	28464	29717	18389	31460
10588	36566	39742	32817	13314	26249
21902	17753	7227	28459	36495	14350
12899	9793	9742	4456	39015	37270
35846	13761	7068	4518	26964	1609
7444	16585	28888	39816	12641	11188
8676	9248	36559	34974	39929	1448
27480	21591	28020	21851	35592	22010
37315	15378	267	27902	14319	10749
34857	21560	5951	27462	29550	2731
2751	39049	33666	13121	5151	1042
8874	29356	24341	4067	19557	12002
24636	16360	16396	14503	34661	2516
13754	6165	20211	21159	13841	24803
30009	10694	18421	37991	19980	33991
34339	21926	32291	1704	21532	24640
11414	1988	2039	11970	18135	16344
34319	16946	38894	20536	34580	37959
15835	3913	22157	36562	14793	39721
20366	18033	13488	27868	32476	32075
1292	7178	39463	37432	2106	2019
10546	22985	29357	520	35302	38190

OSMANLI BANKASI

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

TESİS TARİHİ : 1863

Sermayesi: 10.000.000 İngiliz Lirası

Türkiyenin başlıca şehirlerle Paris, Marsilya, Nis, Londra ve Manchester'de, Mısır, Kıbrıs, Irak, İran, Filistin ve Yunanistan'da Şubeleri, Yugoslavya, Romanya, Suriye ve Yunanistanda Filialeri vardır.

Her türlü banka muameleleri yapar.

İlan Tarifemiz

Tek sütun santiml

Birinci sahife 400 kuruş
İkinci sahife 250 »
Üçüncü sahife 200 »
Dördüncü sahife 100 »
İç sahifeler 60 »
Son sahife 40 »

Muayene bir müddet zarfında fazla miktarda ilân yaptıracaklar ayrıca tenzilâtli tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve gayrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticari ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlanlık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

DOYÇE ORIENT BANK

Dresdner Bank Şubesi

Merkezi: Berlin

Türkiye şubeleri:

Galata - İstanbul - İzmir
Deposu: İst. Tütün Gümrüğü

★ Her türlü banka işi ★

SELÂNİK BANKASI

Tesis tarihi : 1888

İdare Merkezi : İSTANBUL (GALATA)

Türkiyedeki Şubeleri:

İSTANBUL (Galata ve Yenice) MERSİN, ADANA Bürosu

Yunanistandaki Şubeleri:

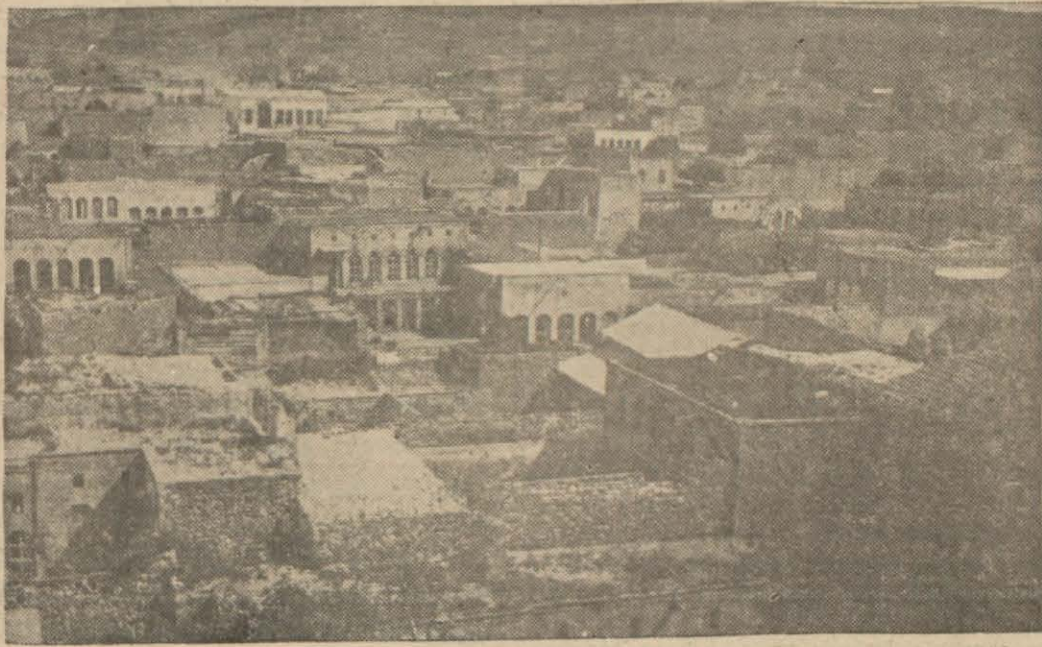
SELÂNİK - ATINA

Her nevi banka muameleleri
Kiralık kasalar servisi



Kilis bu yıl iyi ve bol suya kavuşuyor

Şehirde imar faaliyeti arttı. Kilis baştanbaşa elektrik ile aydınlatıldı. Üç yıl içinde bir çok kıymetli eserler vücuda getirildi



Kilisten bir görünüş

Kilis, (Hususi) — Türkiye'nin en büyük kaza merkezlerinden birisi olan Kiliste büyük bir nüfus artışı vardır. Cumhuriyetten evvelki mikdar üçte bir nisbetinde artmıştır. Kazanın köyleriyle birlikte şimdiki nüfusu altmış bine yakındır. Kilis bekârî en az bir kazadır. Dörtten az çocuklu ailelere nadir rastlanır.

Burada imar hareketleri son üç yıl zarfında memnuniyetle kaydedilmeye şayan surette artmıştır. Dahiliyemizin cidden kıymetli bir uzvu olan Necmeddin Ergin, harab kasabayı imar için büyük bir feragat ve fedakârlıkla çalışmış ve üç sene içinde birçok kıymetli eserler meydana getirmiştir.

Yapılan işler arasında elektrik tesisatını başta saymak lâzımdır. Şehir baştanbaşa tenvir edilmeye başlandı. Aynı zamanda içtimal hayat üzerinde de beklenen tesiri yapmış ve sönük olan gece hayatını uyandırmıştır. Ana cadde parke döşenmiş, üç aile parkı açılmış, iki âbide dikilmiş, bir hayvan pazarı kurul-

muş, kanalizasyon şebekesi ilerlemiş, enkaz ve harabeler ortadan kaldırılmış, mezbaha yapılmış, sebze ve kasab hali yükselmiş ve belediye bütçesi 85 bin liraya iblâğ olunmuştur.

Değerli idareci kültür işlerine de azami önemi vermiş ve iki köyde gayet güzel ve modern iki ilk okul binası inşa etmiştir. Merkezde bir orta, tam ve noksan teşkilâtli beş ilk okul mevcut olduğu halde ihtiyaca kâfi gelmemektedir. Halktaki okuma ve okutma zevki günden güne artıyor.

Kilis iktisadiyatında husule gelen inkişafta da güzide ilçeyi büyük yardım ve hissesi vardır. Fabrika ve imalat-hanelerin tevsi ve taaddüdü için mütemadi teşviklerde bulunmuş, iş sahiplerine her türlü müzaheretini göstermiş ve bu şayanı takdir gayretini güzel neticeleri memnuniyetle almıştır.

Yatak kadrosu yirmi beş olan ve Emin Bilgenin idaresi altında çalışan Kilis memleket hastanesi muhite gittikçe daha faydalı olmaktadır.

Trabzon belediye meclisi toplantıları

Trabzon (Hususi) — Trabzon belediye meclisi ikinciteşrin iptidasından itibaren belediye reisi Cemal Turfan başkanlığında toplanarak reis ve killeri, divan kâtiblerini ve encümen âzalarını seçmiştir.

Meclis daimî encümen âzalarına Halim Çolakoğlunu, Bayan Emine Kadri Evreni, ve Cemil Serdarı seçmiştir. Meclis içtimalarına devam etmektedir.

Samsun belediye reisi seçimi yapıldı

Samsun (Hususi) — Burada 1 Teşrinde itibaren başlıyan belediye reis ve belediye âzaları seçimi sona ermiş ve reisliğe şehrimizin kıymetli doktorlarından Necmeddin Divitcioğlu seçilmiştir. Belediye azaları seçimi de bitmiştir. Seçilen âzalar ve reis vazifelerine başlamışlardır. N. Divitcioğlunun reis seçilmesi halkımız tarafından büyük memnuniyetle karşılanmıştır.

Karabükte hayvan sergisi

Karabük (Hususi) — Fabrikaca tertib edilen hayvan sergisi bu pazar günü yapılmıştır. Bütün civar köylülerin iştirakile büyük bir yekûn teşkil eden meraklı kabilelerini âlâkalandıran bu sergide müteaddid hayvanlar teşhir edilmiş ve derece alanlara Brassert şirketi tarafından nakdî mükâfâtlar verilmiştir.

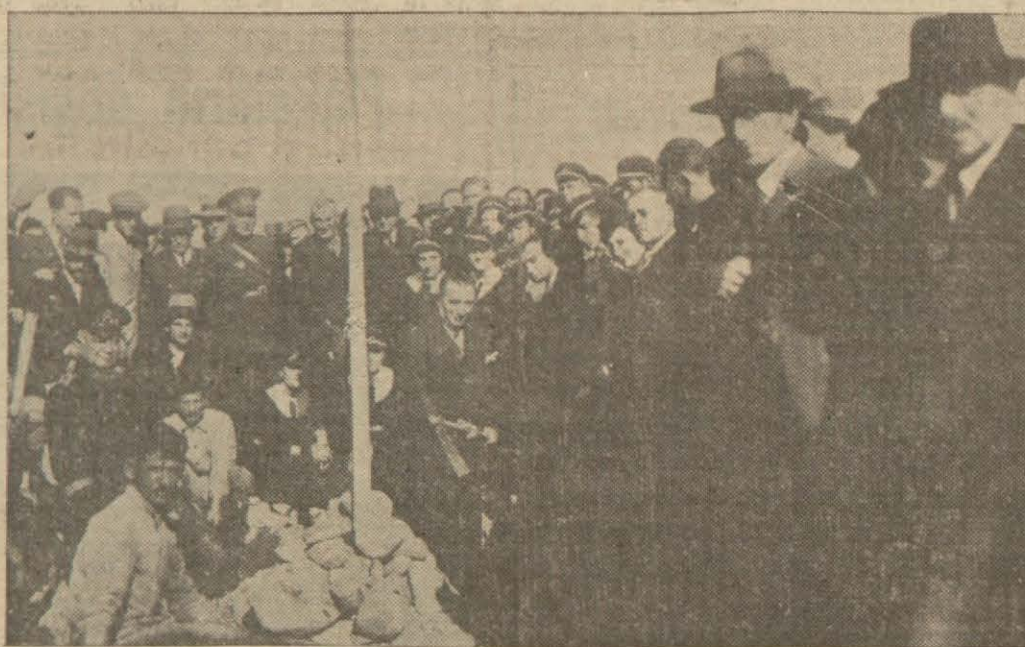
Babaeski belediye reisi seçildi

Babaeski (Hususi) — Yeni seçilen Babaeski belediye hey'eti ilk toplantısını yaparak belediye reisliğine tütardan Saimi seçmiştir.

Orhangazide bir mezbaha yapılıyor

Orhangazi (Hususi) — Kıymetli kaymakamımız Fuad Alper şehrin imar işlerini ehemmiyetle takip etmekte ve şehir dahili yollarının intizami ile şehrin en mübrem ihtiyaçlarından olan asrî bir mezbaha ile hâlen pek çirkin bir manzara arzeden umumî helâ yıktırılarak yerine asrî bir helâ yapırlacaktır.

Trabzon içme suyunun temeli atıldı



Trabzon (Hususi) — Türkiye'nin en büyük ve en eski şehirlerinden biri olan Trabzon tarihi bir derdi olan içme suyu meselesini Ulu Önder Kemâl Atatürk'ün bir işaretile kökünden yok etmiştir.

Atatürk'ün Trabzon halkına bağışladığı bu ölmez eserin temeli bütün Trabzon halkı ve münevverlerinin iştirakile muazzam bir tören yapmak suretile atılmıştır.

İzmirde bir evlenme teşebbüsünün ortaya attığı garib bir macera

Yugoslavyada bir Hırvatla evlendirilen bir genç kadın İzmirde bir Türk ile evlenmek istiyor

İzmir (Hususi) — Zehra isminde genç bir kadın nüfus dairesine müracaat ederek İzmirde Sadi isminde bir adamla evlenmek istediğini söylemiştir. Fakat kendisine müsaid cevap verilmediği için Dahiliye Vekâletine şikâyetinde bulunmuştur.

Müşteki Zehra, bir maceranın kızıdır. Macerasını kendi lisanından dinleyelim:

— Ben 7 yaşında bulunduğum sırada, bundan 23 sene evvel Bosna-Hersekten Türkiyeye hicrete karar vermiştim. Balkan muhacirleri arasında Türkiyeye gelirken annem babam trenine binmişti. Tren kalkınca ben istasyonda kaldım. O zaman 7 yaşında bir çocuk olduğum için ağlamağa başladım. Beni bir Yugoslav zabiti alarak evine getirdi. Kendisine evlâd yaptı.

Orada senelerce kaldım. Fakat Türk olduğumu biliyordum. Beni kendi âdetlerine göre büyüttüler. Beraberce kılışeye götürdüler. Bu zabıt bir Hırvatı.

On beş yaşına gelmiştim. Bir gün evimizde bir oduncu odunları keserken ben de kendisine yardım ediyordum. Bildiğim birkaç cümle türkçe ile kendisine hitab ettim. Bu oduncu:

— Seni gâvur yaptılar, buradan kaçarak Türkiyeye git, dedi.

Bunu yapamadım. Beni, hâlen Vreme gazetesinde operatörlük eden bir Yugoslavyalı ile evlendirdiler. Bu adamdan memnundum. Fakat bir türlü isnamıyordum. Türk olduğum için Türkiyeye gelmeği arzu ediyordum. Sefarethanemize müracaat ettim. Muamelemi yaptılar. Bundan bir sene evvel İzmirde geldim.

Şimdi burada evlenmek istiyorum. Belgradta kocamdan ayrılmadığım için evlenmeme müsaade etmiyorlar. Ben o adamı istemiyorum, çünkü Türküm.

Edirne Çocuk Esirgeme Kurumunun yardımları

Edirne (Hususi) — Çocuk Esirgeme Kurumu tarafından ilk okullarda okuyan kimsesiz ve yoksul çocuklardan 300 kişiye birer takım elbise ve 200 kız çocuğa da göğüslük yaptırılmıştır.

İsmet İnönü'nün nutku

(Başarafa 1 inci sayfada)

tahsis edilen localarda bulunmakta idiler.

Herkes yaşanan dakikaların tesiri altında ve derin bir sükûn içinde celsenin açılmasını beklemekte idi.

Tam saat 11 de Reiscümhur vekili ve Büyük Millet Meclisi Reisi Abdülhalik Renda riyaset makamını işgal etti ve yoklama yapılıcağını bildirdi ve yoklama sonunda ekseriyet bulunduğu anlaşıldığından müzakere açılarak aşağıdaki tezkere okundu.

Büyük Millet Meclisi Yüksek Huzurlarına

Ankara mebusu Reiscümhur Atatürk'ün, müdavi ve müşavir tabiblerinin verdikleri ilişik raporda gösterildiği veçhile soneşinin onuncu perşembe günü saat 9,05 de terki hayat ettiklerini olmaz acı ve teessürlerle arzederim.

Başvekil
Celâl Bayar

Reiscümhur Vekilinin beyanati

Hükümetin tezkeresi ile rapor okunduktan sonra Reis Abdülhalik Renda ayağa kalkarak saklamağa muktedir olmadı. Büyük bir teessür ve heyecan içinde şu beyanatta bulundu:

— Çok sayın arkadaşlarım, Büyük Halkımızın ölmünden hepimizin ve bütün milletin duyduğu elemi ne kadar büyük ve derin olduğunu dündenberi gerek kendimizde ve gerekse millette gördüğümüz büyük acılarla anlıyoruz. Bugün burada bunun için çok söz söylemek imkânı, teşkilâtı esasıye kanununun bize emrettiği bir vazife dolayısıyla yoktur. Bunun başka bir güne talikine müsaa-denizi rica ederim. Teşkilâtı esasıyenin emrettiği vazifeyi ifa etmek, o da bizim için büyük bir vebicedir. Bu vazifeyi ifa etmeden evvel çok aziz ve büyük ölünün hatırasını tebciyen ayakta, beş dakika sükût ile kalmamız istihram ederim.

Beş dakika sükût

Bütün hazırunun ayakta ve derin bir huşu ile dinledikleri bu beyanati takip eden sükût dakikalarının ilk ânında başlıyan hıçkırıklar, birden, bütün içtima salonunu sarmış bulunuyordu.

Vekiller, mebuslar, dinleyiciler arasında bulunan ordu erkânı ve bütün samii'nin göz yaşlarını zaptetmedikleri görünüyordu ve bu teessür tezahüratı, kordiplomatik localarına, samii'nin ve matbuat mümessilleri arasında bulunan ecnebile-re kadar sırayet eylemişti. Bütün kalbler Büyük Şefin yüksek hatırasile çarpı-yordu.

Reiscümhur intihabı

Bu heyecanlı tazim dakikalarından sonra Başkan Abdülhalik Renda teşkilâtı esasıyenin 34 üncü maddesi mucibince Reiscümhur intihabına başlanacağını bildirdi.

Hafî olarak reylerin toplanmasını müteakib Meclis huzurunda yapılan tasnifi ârâ neticesinde Abdülhalik Renda bütün Meclisin ve hazırunun şiddetli ve sü-rekli alkışları arasında, Malatya mebusu İsmet İnönü'nün 348 rey ile mevcudun ittifakile Reiscümhur intihab edildiğini bildirerek, yeni Reiscümhuru yemin etmeğe davet eylemek üzere celseyi 20 dakika tatil etti.

İsmet İnönü'ne intihab neticesinin arzı

Celsenin tatili akabinde Büyük Millet Meclisi Reisi Abdülhalik Renda, İsmet İnönü'nün Çankayadaki köşklerine giderek intihab neticesini kendilerine arzetti. Bunun üzerine Reiscümhur İsmet İnönü refakatinde Abdülhalik Renda bulunduğu halde saat 12 de Büyük Millet Meclisine gelmiştir.

Meclis önünde ihtiram resmini ifa eylemek üzere yer almış olan bir piyade kıt'ası, yeni Reiscümhuru selâmlamış ve mızıkâ İstiklâl marşını çalmıştır.

Sabahtanberi Meclis önünde toplanmış bulunan ve Meclis kararları neticesine intizar etmekte olan kesif bir halk tabakası İsmet İnönü'ne karşı sevgi tezahürleri göstermiş ve başta Başvekil Celâl Bayar olduğu halde Büyük Millet Meclisi riyaset divanı azaları kendilerini Meclis kapısında karşılamışlardır.

Reiscümhurun Büyük Millet Meclisine gelişi akabinde ve saat tam 12,05 de Abdülhalik Renda celseyi açmış ve yeni Reiscümhur İsmet İnönü riyaset mevkiine gelmiştir.

Bu dakika Meclisin arzettiği manzara

tarif edilemeyecek bir derecede idi. Mebuslar ve içtimada hazır bulunmakta olan sivil ve askerî erkân ile samii'nin ve kordiplomatik, yeni Cümhurreisini ayakta ve dakikalarca süren alkışlarla karşıladıkları gibi İsmet İnönü'nün yemin etmesini müteakib irad ettikleri nutku da aynı suretle ayakta dinlemişlerdir.

İsmet İnönü'nün nutku

Nutuk şudur:

Büyük Türk milletinin muhterem ve kâlleri,

Arkadaşlığımızla müftehir olan, şerefli vazifenizde kendi nefsi için bahtiyarlık bulan bu arkadaşımıza devletin en yüksek vazifesini tevdi etmek teveccühünü gösterdiniz. Sizlere şimdiden çok samimî şükranımı takdim ederim.

Omuzlarımda hissettiğim ağır vazifeyi ifa ederken, tek istinadım, büyük Türk milletinin itimadı ve bunun, sizin yardımıyla ve sizin dilinizden ifadesi olacaktır.

Bu anda Atatürk'ün hatırası teselli bulunmaz acılarla dolu olan kalbimizden aziz tinsalidir. Atatürk'ün fevkalâde hizmetlerini bugünkü Türk devletinin bünyesinde tam ve temiz eserler olarak tecessüm etmiş görüyoruz. Kadir bilen ve büyük evlâd yetiştiren milletimizin yüreğinde, «Kemal Atatürk» adı, sevgi ve hürmet içinde ebedî olarak yaşayacaktır. Şükran ve tazim hislerimi söylemeye çalışan sözlerimin sizin muhabbet ve takdir duygularınızı da aksettirdiğine eminim.

Muhterem arkadaşlar, devlet ve milletimizin insanîyet ve medeniyetin ası he-deflerine doğru durmadan ilerleyip yükseleceğine kat'î inancım vardır.

Büyük ve kahraman bir milletin himmetinde bulunuyoruz: Türk vatanının bölünmez, hiç bir tecavüze tahammül etmez, hiç bir zor karşısında millî haklarından vazgeçmez mahiyeti, her zamandan ziyade taze ve canlıdır.

Türk milleti devlet kurmak, vatan korumak kudretinde, kendi cevherindeki kıymet ve faziletleri istinad eden yapıcı ve yaratıcı bir millettir. Sulh ve terakki yoluna bütün gayretlerini asil bir surette vakfetmiş olan milletimiz mecbur olursa, kendisi ve şanlı ordusu geçmiş kahramanların hayranlığını celbedecek yeni kahramanlarla dolu olan fedakâr göğsünü en parlak vazifelerle süslemeğe hazırır.

Türk milletini az zamanda büyük bir medeniyet seviyesine yükseltmiş, Türk milletine en kısa yoldan teriz cemiyet hayatını, feyizli terakki yollarını açmış olan inkılâblar, kalb ve vicdanımızın en aziz varlıklarıdır.

Arkadaşlarım,

Millet hizmetinde vazifelerin iyi ifa olunmasını emel edinmek başlıca kaygumuzdur.

Sükûn, istikrar ve emniyet içinde çalışmaktan başka arzusu olmıyan milletimizi anaşirden ve cebirden uzak, bütün vatandaşlar için müsavi bir emniyet havası içinde bulundurmağı, cümhuriyetin en kıymetli nimeti biliyoruz.

Vatandaşlar arasında muhabbeti genişletmek ve derinleştirmeği, en şerefli vazife sayıyoruz.

Arkadaşlar, Türk milletinin en feyizli hazinesi: Büyük Millet Meclisi'dir.

Geçmişte büyük zorlukları yenmiş olan Türkiye Büyük Millet Meclisi, gelecekte de büyük saadetlerin, zafer ve muvaffakiyetlerin başlıca kaynağı olacaktır.

Cümhur Reisinin avdeti

İsmet İnönü nutkunu irad buyurduktan sonra içtima salonunu aynı suretle sevgi tezahüratı arasında terketmiş ve bir müddet Meclisteki Riyasetcümhur makamında istirahat eylemiştir.

Reiscümhur saat 1 de Çankayadaki köşklerine avdet etmek üzere Büyük Millet Meclisinden ayrılırken Meclis önünde ve geçecekleri yollar üzerinde birikmiş olan halk ve gençler tarafından selâmlanmıştır.

Reiscümhur İsmet İnönü bugünkü merasim esnasında fraklarının sağ tarafına İstiklâl ve sol tarafına da, Sakarya harbinin müteakib Büyük Millet Meclisinin kendisine vermiş olduğu kılıç altın imtiyaz madalyesini talik etmiş bulunuyorlardı.

Parti grupunda

Ankara 11 (A.A.) — C. H. Partisi Büyük Millet Meclisi grubu umumî (Devamı 12 nci sayfada)

Hâdiseler Karşısında

İSMET İNÖNÜ

Bana dediler ki:

— Türkiye'de hükümet nedir?

Dedim ki:

— Millettir. Millet'in vekilleri arasından seçilirler.

Bana dediler ki:

— Türkiye'de Meclis nedir?

Dedim ki:

— Millettir.. Millet seçer; onların isteği millet'in isteğidir. Onların kararı millet'in kararıdır.

— Millet Meclisi, millet'in arzusu hâlfına bir karar vermez mi?

— Vermez!

Dedim.

★

Vermez, işte misali:

Büyük Şefimizi kaybettik. Onun yerine bir Cümhurreisi seçmek lâzımdı!

Devletin en yüksek mevkiini işgal eden şahıslar:

— İsmet İnönü seçmeliyiz! dediler.. Atatürk Türkiye'sinde Atatürkle birlikte felâketli günlerde, harb meydanlarında, iyi günlerde siyaset, imar, terakki, sahalarında çalışmış olanların başında o vardı. Ve bugün başımız o olmalıdır.

Küçük memur, arkadaşla konuştu:

— İsmet İnönü Reiscümhur olmalıdır.

Köylü, biran işini bıraktığı zaman:

— Ben İsmet İnönü'nün ordusunda bulundum. Yaptığı yolda çalıştım. Kurduğu fabrikada çalıştım. O beni bilmez; amma ben onu bilirim. Baş olacak insandır.

Dedi.

Yaşlı bir kadın, felâket günlerini hatırladı.

— Atatürkün yanında daima o vardı. O, ondan sonra gelendir. Ben onu Reiscümhur görmek isterim! dedi.

Mekteb talebesinin günlünde onun ismi vardı:

— İsmet İnönü Reiscümhur olsa!

Diye arzladı.

Sokakta konuşanın, tramvayda bilet kesenin, vapurda kaptanlık edenin, velhâsıl bütün Türklerin arzusu bu idi.

Millet'in vekilleri, millet'in arzusunu içlerinde duyular. Çünkü onlar, kendileri değil, milletiler, bizdik.. Ve biz ittifakla reyimizi İsmet İnönü'ne verdik.

İsmet İnönü Reiscümhur oldu.

İSMET HULÜSİ

Niçin,
Nasil,
Ne demek?

Siroz hastalığı nedir?

Siroz hastalığı, karaciğerin esas nescinin harab olarak yerine munzam nescic kaim olmasına dolayısıyla karaciğerin vazifesini görmemesinden mütevellid bir hastalıktır.

Hastalığın arazları, en evvel hazım teşevvüleriyle kendini gösterir. Yemeklere iştihatsızlık, hafif bulantılar, yağlı yemek yiyememe, bilâhare kusmalar olabilir.

Siroz iki nevidir. Biri laenec sirozu, diğeri hanat sirozudur.

Hanat sirozunda karaciğer büyüktür ve vücutta satılık vardır. Diğerinde ise karaciğer küçüktür, karında su vardır. Fakat bilâhare hanat sirozunda da karaciğer küçülür.

Karaciğer, batın ahasından gelen deveranın geçid yeri olduğu için, onun nescinin harabisini, deveranın durgunluğunu mucib olur. Bu zaman kan ve bacaklarda su toplanmağa başlar. Karındaki suya haben denir. Karaciğer yolu olamadığı için deveran sağlamalarda tâli derecede bulunan damarlar vasıtasıyla (karnın yan taraflarındadır) olmaya başlar.

Gitgide bu damarlar büyür. Ve bu damarlar dolgun ve geniş vaziyette görülür.

Su toplamasından dolayı karnın şişmesine rağmen kollar ve vücut çok zayıflar.

Karındaki su, ilaçlarla idrarını çoğaltarak, karından su olarak giderilir, su almak albumin zayı ettiridinden hasta gündün güne zayıflar. Bu sebepler daha ziyade ilaçlar tercih edilir. Su alınması hastanın vaziyetine tâbidir. Ancak su, ilâcın böbrek hastalığı gibi ârizalar sebebiyle yapılamadığı veya ilâc yapıldığı halde az tesir ettiği ve hasta, karında fazla su toplanması dolayısıyla teneffüs darlığından ve sıkıntından şikâyet ettiği zamanlarda alınır.

Hastalık rejimle ve ilâc tedavisi olunursa da karaciğerde nescic harabisi olduğundan ve nescic de yerine ikame etmek mümkün bulunmadığından hastalık tamamile tedavi edilemez.

Hastalıktan korunma, sıhhi yaşama, suiistimallerden ve tesemmümlerden sakınmakla olur. Bazı sirozlardan müzmin intanların rolü olduğundan böyle bir hastalığı yakalananlar da bu hastalığı tedavi ettirmekle aynı zamanda sirozun önünü almış olurlar.

Adana müzesinde yenilikler yapıldı

Adana (Hususî) — Şehrimiz müzesinde bu yıl da bir takım yenilikler yapıldı. Müzeye bir hafriyat faaliyeti salonu ile bir de büro etnografya kısmı ilâve edilmiştir. Pazar günü bu kısımların küşad resmi yapılmış ve bütün kültürçüler bu törene iştirak ederek müzeyi gezmişlerdir.

Bursa fidanlıklarındaki çalışmalar

Bursa (Hususî) — Hususî muhasibinin, Bursa, M. Kemalpaşa ve İnegöldeki fidanlıkları bu sene, diğer senelere nisbetle daha iyi olduğu bildirilmektedir. Yetiştirilen fidanlar gerek çeşid ve gerekse miktar itibarıyla şayanı memnuniyettir. Üç fidanlıktan bu sene 20 çeşid üzerine aşılanmış 75 bin kadar meyva fidanı tevzi edilebileceği, ayrıca yüz bin kadar da Amerikan çubuğu kesileceği ümit edilmektedir.

Yozgatta imar faaliyeti

Yozgat (Hususî) — Günden güne imar edilmekte olan Yozgatta yeni iki büyük bina inşasına başlanmıştır. Bunlardan biri olan vali konağı inşaatı ikmal edilmek üzeredir. Vilâyetimiz diğer mühim bir ihtiyacını karşılayacak olan hükümet konağı inşaatına da başlanmıştır. Bunlardan başka vilâyet merkezinde bir çok göçmen evleri yapılmış ve göçmenler evlerine oturmuşlardır. Bu evler de şehrimize ayrıca bir güzellik vermiştir.

Mahkemelerde

Evvelki gece bir genç kızı çiğneyen otomobil şoförü yakalandı

Dördüncü ceza mahkemesinde derhal muhakeme edilen suçlu çocuğu çiğnemediğini iddia etmesine rağmen tevkif edildi

Evvelki gece, Lâleli türbesi önünde, bir otomobil kazası olmuş, Nihal isminde 7 yaşında bir kız çocuğu feci şekilde ölmüştür.

Suçlu, şoför Mehmed, dün Adliyeye sevk edilerek, asliye 4 üncü ceza mahkemesine verilmiş ve derhal muhakemesine başlanmıştır.

Suçlu, çocuğu kendisi çiğnemediğini yerde yatmış bir vaziyette yanından geçerken farkederek otomobili durdurduğunu söylemiştir. Fakat, şahidler verdikleri ifadelerde, suçluyu teyid etmemişlerdir.

Muhakeme, Mehmed'i tevkif ve duruşmayı talik etmiştir.

Poliste :

Bir küçük kız otomobil altında feci surette öldü

Evvelki akşam saat 20 de Aksarayda feci bir otomobil kazası olmuş, 8 yaşında bir çocuk otomobil altında kalmak ve başından ağır yaralanmak suretile ölmüştür. Sinekli - bakkalda Müezzîn sokağında 9 numaralı evde oturan terlikçi Yakubun kızı Leylâ, Valde caminin önünde yolun karşı tarafına geçmek isterken süratle gelen 2304 numaralı otomobille karşılaşmıştır. Küçük kız birdenbire şaşırarak ve otomobille süratle sebebiyle duramıyarak Leylâyâ çarpmıştır. Şoför kazayı müteakib aynı süratle yoluna devam ederek kaçmıştır. Mahallî vak'aya yetişen zabıta derhal bir taksi otomobili celbederek, vücudünün muhtelif yerleri ve başı ezilmiş olan Leylâyâ Haseki hastanesine sevk edilmiş de, yaraları ağır olan çocuk yolda memurların kolları arasında ölmüştür. Zabıta kaçan otomobil şoförünü aramaktadır.

Bir genç kız motosiklet altında kaldı

Fatih'te Müslimbey mahallesinde oturan Belkis isminde bir kız, Aksaraydan geçmekte iken, Mustafa isminde birinin idaresindeki 117 sayılı motosiklet altında kalmış ve ayağından yaralanmıştır. Suçlu yakalanmıştır.

İki kardeş bir adamı sekiz yerinden yaraladılar

Evvelki akşam Çengelköyünde Osman isminde bir adam 8 yerinden bıçakla ağır yaralanmıştır. Hasıbpaşa çiftliğinde oturan Osman, saat 21 de evine; giderken aynı çiftlikte oturan Hamdi ile kardeş Ahmed ve Osmanın yolunu kesmişlerdir.

Gündüz Osmanla yaptıkları şaka esnasında onun sarfettiği sözlerden muğber olan iki kardeş, bıçaklarını çekerek Osmana hücum etmişlerdir.

Osman yalnız başına iki kardeşe mukabele edememiş ve mütecavizlerin bıçak darbeleriyle sekiz muhtelif yerinden ağır yaralı bir halde ve kanlar içinde yere yuvarlanmıştır. Osmanı öldürdüklerine zahil olan iki kardeş süratle vak'a mahallinden uzaklaşmışlar da, biraz sonra her ikisi de yakalanmıştır. Yaralı tedavi edilmek üzere hastaneye gönderilmiş ve tahkikata başlanmıştır.

Tramvay rayına takılıb düşen bir adam yaralandı

Üsküdar'da Gülfemhatun mahallesinde oturan Fuad isminde yaşlı bir adam, dün Üsküdar'da bir tramvayın önünden geçerken ayağı ray'a takılarak düşmüş, başından yaralanmıştır.

Ticaret işleri :

Antalyaya mütehasıs bir heyet gönderildi

Antalyada kurulmasına karar verilen jüt ipliği fabrikasına aid tedkiklere devam olunmaktadır. İktisad Vekâleti, fabrikanın inşaat hazırlıklarıyla meşgul olmak üzere Antalya'ya bir mütehasıs heyet göndermiştir. İnşaatı yakın bir zamanda başlanacaktır.

İngiliz firmaları av derisi alacaklar

Bazı İngiliz firmaları şehrimizdeki alâkadarlara müracaat ederek memleketimizden zerdeva ve porsuk kürklerle keçi boynuzu mubayaa etmek istediklerini bildirmişlerdir. Bu hususta İngiliz firmaları ile temaslara başlanmıştır.

Yaşlı bir adam otomobil altında kalıp yaralandı

Beyazıdda Soğanağa mahallesinde oturan Mehmed isminde yaşlı bir adam dün Aksaraydan Yusufpaşaya gitmekte iken cadde'nin karşı tarafına geçmek istemiş, bu sırada büyük bir süratle gelmekte olan 1807 sayılı hususî bir otomobilin altında kalarak muhtelif yerlerinden yaralanmıştır. Hususî araba, aynı süratle yoluna devam ederek kaçmıştır. Suçlu aranmaktadır.

Bir sabıkalı bir garsonu kolundan yaraladı

Evvelki gece saat 3 te Taksim'de bir yaralama vak'ası olmuştur. Gece yarısından sonra İzzet gazinosuna giden sabıkalılardan Arnavud Niyazi, temizlik yapmakta olan sef garson Nuriden bira istemiştir. Nuri vakit geçtiğini ve gazinonun kapandığını söylemiş ve buna hiddetlenen Niyazi, bıçakla çukurek Nurinin üzerine hücum etmiş ve...

Orhangazide zeytin ve piriç ekimi

Orhangazi (Hususî) — Bu sene zeytin mahsulü geçen seneye nazaran azdır. Piriç mahsulü ise bilhassa Çeltikçi köyünde eski senelere nazaran fazladır. Çeltik azamî on kuruşa satılmaktadır.

Bunları biliyor mu idiniz ?

İngilizcede en çok kullanılan harfler

İngiliz dilinde en çok kullanılan harf E dir. Buna nazaran A harfi binde 728 defa kullanılır. Diğer harfler de şu nisbette istimal olunurlar:

İ 704, S 630, O 692, N 670, H 540, R 528, D 392, L 360, U 290, C 230, M 272, F 236, W 190, Y 184, P 168, B 158, V 120, K 88, J 55, Z 22 defa.

İngiliz kadınlarının gelinlik elbiseleri

Londranın eski kadınları, gelinlik çağlarında diktirdikleri tuvaletleri giymeği en büyük meziyet sayarlardı. Bunlar arasında, aynı tuvaleti 59 sene giyen Madam Fusde, kadınlık âleminde şöret bulmuştur.



Devekuşu ile serçe

Kuşların hepsinin uçtuğunu sanırsak aldanırız. Meselâ büyük bir kuş sayılan devekuşu minimini bir serçe yanında kuşluktan tamamiyle uzak kalır. Çünkü serçe uçar, buna mukabil - kanadları olduğu halde - devekuşu bir santim dahi uçamaz.



Gittiği yerde harb çıkaran adam

Prusyalı sefir Baron Karl von Werther her nereye gittiyse, o ülkede harb çıkmıştır. Buna rağmen, kendisi çok yumuşak tıynetli bir insandı.



GÖNÜLİSLERİ

Genç yaşta sevenler

Okuyucularımın O. Başın yazdığı mektuba doğrudan doğruya cevap vermeyeceğim. Hatta mektubun muhtevasından da bahsetmeden, daha şümüllü, daha umumî bir mevzuda yazmayı muvafık buluyorum.

İnsanlar sever. Bu, bir kanun tabiatidir. Fakat sevgilerin tezahürü birbirinden çok ayrı olur. En kuvvetli hissedilen, en fazla ıztırab veren sevgi hemen birçoklarının çocukluk devresinden çıkıp gençlik devresine yeni girdikleri zamanda hissettikleri sevgidir.

Bir bakış, bir el işareti, bir başı şüşliyen saçlar, daha ileri gideyim.. Bir genç kızın saçlarının kıvrılış şekli böyle bir sevginin birden alevlenmesine sebep olacak kıvılcımlardır.

Böyle bir sevgi genç gönülde fırtınalar koparır. Üzüntü başlar. Genç artık; sevdiğinin her sözünden bir

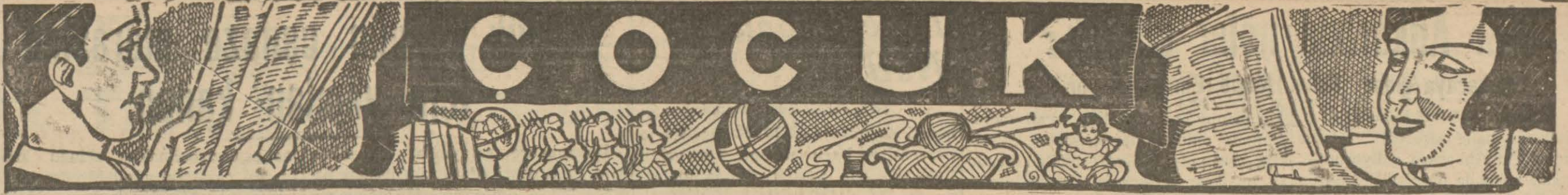
mâna, her hareketinden bir şüphe sezer. Tesadüfen kolunun koluna değmesi ona en umulmaz zevki verir. Buna mukabil dalgın bir bakış, yahud lâalettayin bir kimse ile şuradan buradan biraz fazla konuşmuş olması kalbinde büyük bir acı doğurur. Bu yüzden sinirleri bozulur, uykusu kaçar, gözyaşı döker.

Gene bu yaşta ve bu tarzda sevenler arasında mektublaşmalar çok vardır. Her mektubun, her kelimesi seven için ayrı bir mâna taşıyan bir bilmedir. Kâğıdın renginden, zarfın cinsine kadar herşeyden kuşkulandır.

Fakat bu sevgiler hiç de sevgi denilecek birşey değildir. Ne derece hızlı olursa olsun, ne derece ateşli olursa olsun bunlara geçici çocuk kaptisinden başka bir isim verilemez.

Böyle sevenler, çok severler, fakat çabuk unuturlar.

TEYZE



Yedi yaşındaki hatib

7 yaşındaki minimini hatip Bülend Sa-
fa Dikmeni Cumhuriyet bayramında ta-
nıdım. Babası yıllardır dostumdur amma,
dostumun çok büyük hatiplere taş çıkara-
nan zeki bir oğlu olduğunu bilmiyordum.

Cumhuriyet bayramının üçüncü günü
Alemdar halk kürsüsünün önünden geç-
tinize yedi yaşındaki küçük Bülend'in
büyük bir heyecanla söylediği nutkunu
dinlemişsinizdir. Ertesi günü gazetelere
baktınızsa, fotoğrafların elinden kaç-
mayan bu iftihar verici manzarayı gör-
müşsünüzdür.

Yedi yaşındaki bir minimini ağzından,
en temiz, en su katılmamış hislerle Ata-
türkü, Cumhuriyeti dinlemek. Bu haki-
katen sevinç verdi bize.

Hiç sıkılmadan, kendini sıkmadan e-
vinde annesile, babasile konuşur gibi ka-
labalık bir halk kütlesine hitab eden bu
zeki yavrucuğun konuşmaktan kendimi
alamadım. Bana evvelâ sitem etti:

— Siz gazeteciler, dedi.. resmimi koy-
muşsunuz, altına ismini yazmamışsınız.
Herkes benim söylediğimi, resmin sahibi
ben olduğumu, adımın Bülend Safa Dik-
men olduğunu nereden bilecek!..

— Hakkın var Bülend! dedim. Sen so-
racaklarına cevap ver, ben de senin is-
mini yazayım!

— Pekil!
Cevabımı verdi. Anlaşmıştık. Konuş-
mağa başladık.

— Mektebe gidiyor musun?..
— Gidiyorum. Yeni Nesil okuluna, i-
kinci sınıfa geçtim.

— Aferin.. en çok hangi dersleri sevi-
yorsun?..

— Hepsini.. amma en çok okuma ile
tabiat tetkikini..

— Büyüdüğün zaman ne olacaksın?
Biraz düşündü:

— Doktor olmak istiyorum. Fakat ga-
zetecilik te yapacağım!

— Demek gazeteciliği seviyorsun?
— Seviyorum ya! Bir taraftan doktor-
luk ederim, bir taraftan da gazetecilik
yaparım.

Yüreğim sızılarak ona:
— Atatürkü tanıyor musun! diye sor-
dum. Onu kalbine sokmamış, hangi Türk
çocuğu vardır ki..

Gözleri dolu dolu oldu:
— O bizim babamızdı. Şimdi babasız
kaldık.

— Çok acıdın mı Bülend?..
Minimini ellerini gözlerinde dolaştırdı:

— Çok acıdım. O olmamış olsaydı biz
yaşar mıydık? Babam söylüyor, bizi ö-
lünden o kurtarmış.

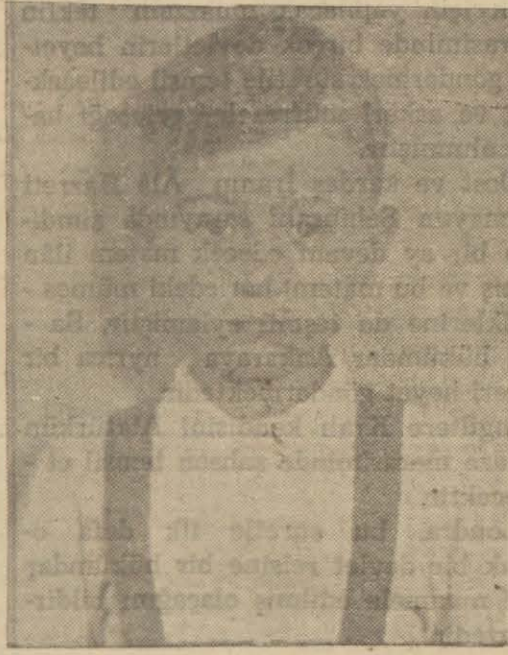
— Hep sevecek misin Atatürkü Bül-
end!..

— Sevmez olur muyum hiç! Onu ba-
bam kadar seviyorum.

— Bülend Cumhuriyet bayramında çı-
kıp nutuk söyledin. Hiç sıkıldın, heya-
can duydu mu?

— Hayır.. serbest serbest okudum. Ka-
labalık beni hiç şaşırtmadı. Söylev ver-
mek çok tatlı şey. O kadar hoşuma gidi-
yor ki..

— Neler okuyorsun Bülend..
— Çocuk mecmualarını okurum. He-
yecanlı romanlara baylıyorum. Bazan
ben de yazmağa çalışıyorum amma, ol-
muyor.



Bülend Safa Dikmen

— Söz aramızda Bülend, en çok babanı
mi, anneni mi seviyorsun?

Gözlerini babasının üzerinde dolaştır-
dı:

— Babamı?..
— Niçin?

— Çünkü akşamları bizim ekmeğimizi
o getiriyor.

Minimini yavruya Allaha ısmarladık
dedim, beni uğurlarken arkamdan ses-
lendi:

— Bu sefer de ismimi yazmağı unut-
mayın sakın!

Çocukun Ağabeyi

Kediler nasıl düşerler?



Bilirsiniz ki kediler her zaman dört a-
yakları üzerine düşerler. Uzun zaman,
âlimlere, bu hal tedkik mevzuu olmuştur.
Yüksekten atılan bir kedinin hareket-
lerini filme çektiler. Tedkik ettiler. fa-
kat, bu dört ayak üzerine düşüşün nasıl
olduğunu bir türlü bulamadılar.

Bir gün, her nasılsa efendisinin kütüb-
hanesinde buna dair, meraklı bir yazı
eline geçirip okuyan bir uşak, kedilerin
bu hassasın keşfetmek merakına düştü.

Efendileri bulunmadığı bir gün evin
kedisini yakaladı. Bu kedi yarı meflûç
bir halde bulunuyordu. Ve çok ihtiyardı.

Hayvanı ikinci katın penceresinden a-
şağı bıraktı. Tehlikeyi sezen meflûç kedi
öyle büyük bir gayret sarfetti ki, havada
dönerek dört ayağı üzerine düştü. Fakat
düşünce olduğu yerde kalmadı, olanca
kuvvetile koşağa başladı. Hayvanın

Atatürk

Çocuklar,
Büyük Atamızın ölümü haberi kü-
çük büyük hepimizi ağlattı. O gün bu-
gün hiç durmadan kayıbmız için ağ-
lıyoruz. Yüreğimizin sızısı, durma-
yan göz yaşlarımızdan belli.

Köşe minderlerinde oturan ihtiyar
büyük annelerden, daha Atatürk adı-
nı yeni öğrenen miniminilere kadar
on sekiz milyon Türk onun ölümü -
nün verdiği büyük teessürü hissedil-
yor.

Çocuklar,
Bu dünya dünya olalı Atatürk ka-
dar büyük, Atatürk kadar yapıcı ve
yaratıcı, Atatürk kadar kudretli insan
dünyaya gelmemiştir. Onun az za-
manda yaptığını düşünmek, onun ne-
lere kadir olduğunu anlamak, hisset-
mek için kâfidir.

Bugünkü hür Türkiye'nin, hürriye-
tine sahip, tarihine, diline, medeni -
yetine sahip çocukları size bütün bu
nimetleri bahşeden Odur.

★

Atatürk, yabancı devletlerin Tür-
kiyeyi paylaştıkları bir zamanda Ana-
dolunun ortasında bir güneş gibi doğ-
du. Bütün ümidler mahvoldu sanılı-
yorken Onun kudretli sesi:

— Vatanı kurtaracağım!

Diyordu.

Onun imanına iman eden Türkler
istiklâl mücadelesinde Onun emrile
yürüdük. Onun emrile dövuştük ve
vatanı kurtuldu.

★

Fakat çocuklar Atatürk memleketi
sadece yabancı istilâsından kurtar-
makla kalmadı. Kurtarılan ülke, Pa-
dışahlık devrinin fenalığı yüzünden
bakımsız kalmış bir ülkedydi. Bu ül-
kede yaşayan biz, bugünkü bizden
başka görülen insanlardık.

Ne dışımız bugünkü dışımız, ne içi-
miz bugünkü içimizdi.

Dilimizi bilmezdik, tarihimizi bil-
mezdik, özümüzü, Türk olduğumuzu
bilmezdik. Yazımız okunmazdı. Daha
ne diyeyim çocuklar, oğankü biz, bu
günkü biz değildik. Atatürk bütün
kötü an'aneleri yıktı. Fenayı ortadan
kaldırdı. Yerine iyiyi koydu. Ve biz
bugünkü biz olabildik.

Atatürk Türkiye'sinde doğan ço-
cuklar;

Varlığınızı, her şeyinizi o Büyüğe
borçlusunuz. Onun ölümünden ne de-
rece acı duysanız gene azdır. Bu acı-
nın bir tesellisi vardır ki; o da Ata-
türkün bize başlattığı bu vatan ve
bu Cumhuriyet.

Çocuklar;

Atatürk Cumhuriyeti gençliğe, size
emanet etti. Onu gençlik dünya dur-
dukça yasaftacaktır.

İhtiyar ıhlamur



Resmini gördü-
ğünüz bu ıhlamur
ağacı Bavyerada
bulunuyor. Bu a-
ğacın kutru tah-
minen 25 metre-
dir. Ve 1000 sene-
lik olduğu söyle-
niyor. Gövdesinin
içi o kadar geniş-
tir ki bir adam at-
la, rahat rahat, içinde dolaşabilir.

sarfettiği kuvvet kötürümlükten kurtul-
masına sebep olmuştur. Aynı zamanda
uşak kedinin nasıl düştüğünü keşfet-
mişti.

Kedi de muhakkak uşağa minnettar
kalmıştır.

Öksüz Küçük Ayşe

Ayşe on yaşında
olduğu halde o ka-
dar cılız ki yedi ya-
şından fazla göster-
mezdi.

Ayşe çok küçükken
öksüz kalmıştı. Bir
amcasından başka hiç
kimsesi yoktu. Bu
amea oldukça zengin,
fakat sert ve hasis
bir adamdı. Küçük

Ayşe ortada kaldığı için onu evine aldı.

Yengesi de merhametsiz bir kadındı.

Ayşeye en ağır, en güç işleri gördürü-
yordu. Zavallı Ayşe hiç sesini çıkarma-
dan her gösterilen işi yapıyor, ekmeğini
hak etmek istiyordu.

Hasis akrabaları Ayşenin üstüne, ba-
şına da hiç bakmıyorlardı. Soğuklarda
kızcağız incecek yırtık, pırtık elbiselerle
geziyordu. Ancak çok üşüyüp te öksürüp
akırmağa başladığı zaman yengesi en
eski yünlerinden ona birini veriyordu.
Fakat Ayşe o kadar iyi kalbli idi ki. Bu
eski yünü ancak bir iki gün giyer, rast-
ladığı kendisinden daha fakir yahud ih-
tiyar birisine verirdi.

— Ben, derdi, çalışabiliyorum. Belki
çalıştığım için bir tane daha verirler.
Halbuki bu adam çok ihtiyar, çalışamaz.
Soğuktan ölsün mü?

Böylece Ayşe gene yırtık entarileri için
de titrer dururdu.

Bayram yaklaşıyordu. Amcası ile yen-
gesi kendi çocuklarına bayramlık bir sü-
rü güzel şeyler alınca, nasılsa içlerinden
doğup, Ayşeye çocuklarının eskilerinden
verdiler. Fakat bunlar Ayşe için çok ye-
ni şeylerdi. Eline de gümüş bir elli kuruş
verdiler ve o gün için gördüğü işin kâfi
olduğunu, biraz gezip oynamasını söyle-
diler. Ayşe gözlerine, kulaklarına inana-
mıyordu.

Evden çıktı, büyük caddeye saptı. Sıra



sıra dükkânlar pırıl pırıl yanan vitrinleri
ile göz alıyordu. Temiz giyinmiş çocuklar
annelerinin, babalarının elinde bu vit-
rinlerin önünde oyuncak seçiyorlardı.

Bu sırada gözleri bir bebeğe ilişti. Bu
beyaz ipek entarisi ve tıpkı büyük bir
insan gibi saçları olan bir bebektir. Ayşe
şimdiye kadar hiç bebekle oynamamıştı.
Ne olursa olsun, bunu alacaktı. Acele ile
kayıya koştu. Belki ondan evvel başkası
bu çok beğendiği bebeği alıverir diye ödü
kopyuyordu. Kapıdan girebilmek için ka-
labalıkta kendisine yer ararken arkasın-
da bir ağlama duydu. Başını çevirdi,
biraz ileride, çok fakir bir kadın gördü.

Kadın kucağındaki küçük bir erkek ço-
cuğunu avutmak için kollarında sallıyor,
bir şeyler söylüyordu. Fakat bunların
hiç birisi fayda etmiyor, çocuk hıçkırığa
ağlıyordu. Ayşe bir dakika bebeği
filân unuttu. Kadına yaklaşıp:

— Niçin ağlıyor, dedi.

Kadımdan evvel çocuk:

— Karnım çok acıktı, diye cevap verdi.

Ayşenin gözleri yaşlarla dolmuştu. E-
lini hemen cebine soktu. Gümüş elli ku-
ruşu kadının avucuna sıkıştırarak arka-
sını dönüp uzaklaştı. Hiç ümid etmediği
bu hareket karşısında kadın şaşırmış bir
teşekkür bile edememişti.

Ayşe eve gelmek için dönerken, bir
defa bile dönüp güzel vitrindeki pek be-
ğendiği bebeğe bakmadı.

Yeni bilmecemiz



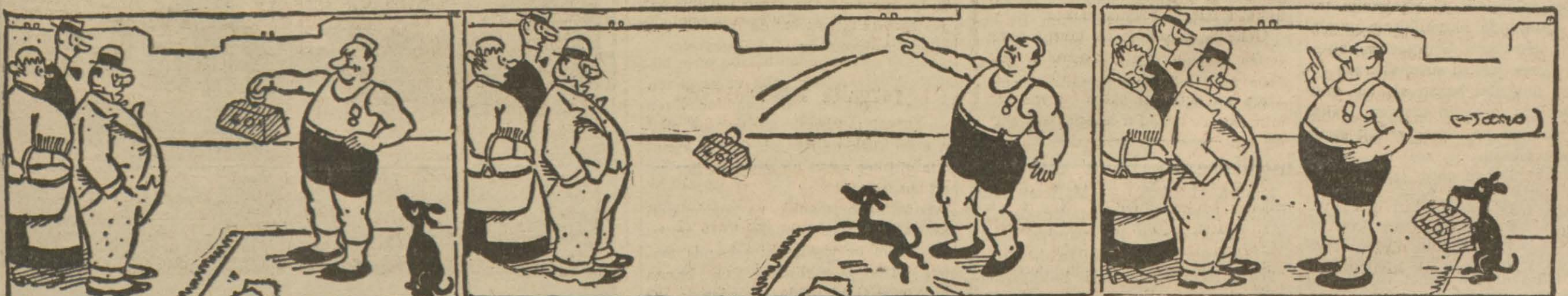
Bu dört çocuk gezmeye gidiyorlar. So-
kağa çıktıkları zaman aralarında bir ço-
cuk daha vardı. Bir aralık bu çocuk sak-
landı.. fakat nerede saklanmış olduğunu
arkadaşları bilmiyorlar. Siz arayın, bu-
labilirseniz olduğu yere bir işaret koyun
ve resmi kesip bize gönderin. Bir kişiye
bir futbol topu, iki kişiye birer masa sa-
ati, yüz kişiye de ayrı ayrı güzel ve kıy-
metli hediyeler vereceğiz. Bilmeceye ce-

vab verme müddeti on beş gündür. Bil-
mece cevabını bize gönderdiğiniz zarfın
üzerine «Bilmecce» kelimesini ve bilme-
cenin gazetede çıktığı tarihi yazmayı u-
nutmayınız:

DİKKAT:

Bilmecce hakkında bir dileğiniz olursa
bu dileği, üzerine «İdare» kelimesini ya-
zacağınız ayrı bir zarf içinde gönderme-
lisiniz.

Bir parmağım ile kırk kiloyu kaldırıyorum



— Bayanlar, baylar; ben dünyanın en kuvvetli adama-
rından biriyim. Bir parmağım ile kırk kiloyu kaldırıyorum.

— Bu kırk kiloyu bir lastik top atar gibi uzaklara atabilirim.

— Doğrusu sizin beni alkışlamamanıza şaşıyorum.

Ankara'da neler gördük?

Ankara'ya giden Selim Ragıp Emeç yazıyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Atatürk'e halef seçeceği celsede bulunmak için Ankara'ya gidiyorum.

Yataklı vagona olduğu gibi bütün mevkilerde de yer yok. Fakat kimde maddi istirahat düşüncecek hal var ki! İstasyonlar birbirini takip ettikçe, ve biz Atatürk'ün taşından toprağına kadar, her şeyi baştanbaşa yepyeni olarak yarattığı Ankara'ya yaklaştıkça hüznümüz artıyor.

Ankara istasyonu şayamı hayret derecede tenha. Mevcud insanlar birkaç istikbalciden ibaret ve birkaç taksici gibi geliş hareketini temin ediyor. Trenimizin yolcuları, kabahat işlemiş suçlular gibi sessiz sadasız dağılıverdik.

İstasyon bir anda ilk tenhaliğine avdet etmiş bulunuyordu.

Ankara'ya şöyle bir bakıldığı zaman ahvalin fevkalâdeliği derhal göze çarpıyordu. Ulus meydanında, toplu halk grupları doluyor ve Atatürk'ün rast gele vitrinlere yerleştirilmiş resimleri önünde duraklamalar oluyor. Gözleri yaşlı insanlar, hıçırklarını mendillerle gırtlaklarına tıkamaya uğraşıyorlar.

Fırka binasının tam karşı köşesine düşen vitrinin önünde bir kadıncağız, feryad ediyor:

— Atam, diyordu, bizi bıraktın da nereye gittin? Biz sensiz, sen bizsiz olabilir miyiz?

Saat on bire çeyrek var: Ankara'da bulunan veys Ankara'ya gelmiş bütün matbuat mümessilleri Büyük Millet Meclisinin sağ yan kapısından içeri giriyorlar. Meclis, en fevkalâde günlerine hâs büyük bir topluluk manzarası arz ediyor.

Muhakkak ki dört yüz kadar bir mevcut kaydedilmek lâzım.

Meclis salonunun bir kısmı, kordonlarla ayrılarak dinleyicilere teftih edilmişti ve biz şimdi derin bir sükût içinde Meclis Reisi Abdülhalik Rendanın kürsüye çıkmasını, kâtiblerin yerlerini almasını ve nihayet âza yoklama masının yapılmasını takip ediyoruz. Bütün bunlar her içtimam zarurî birer formalitesidir.

Asıl hazin vazifenin ifası bundan sonradır. Nitekim Abdülhalik Renda'nın sesi, birkaç cümle ile bu vazifenin mahiyetini, hâzırına tebliğ ederken, yere vurulmuş narin bir billûr gibi kırılıyordu. Şimdi işitilen cümleler söz söylemesinde müsaade etmiyen şakha-larla, fikirlerini birkaç cümlede ifade etmeğe çabalıyor, mendil elinde yerine oturuyor, ve onu divanı riyaset kâtiblerinden Nasîd Uluğun heyecan içinde sarsılan sesi takip ediyor. Hükümetin beyannamesini okuyor. Ve beş dakikalık manevî tazim sükûtunda sonra seçim başlıyor.

Gizli rey ile yapılan ve dokuz kişilik müntehab bir heyet'in tasnifine tâbi tu tulan bu seçimin neticesi şudur:

Malatya meb'usu İsmet İnönü mevcut üç yüz kırk sekiz azanın ittifakile Kemal Atatürk'ü istihlâfen ikinci Türkiye Reisi seçilmiştir. Yirmi dakika sonra gelecek hem and içecek, hem de millete karşı beyannamesini okuyacaktır.

★

Siyah ceketatayının yakasına iliş-tirdiği İstiklâl madalyesinin karşısına ve kabının üzerine Sakarya'da kazandı altın imtiyaz madalyesini iliş-tirmiş olan İsmet İnönü bu madalyeyi kendisine veren Şefinin sanki son bir aziz hatrasile beraber milletinin karşısına çıkmak istemiş gibidir.

Rengi solgun, bakışları dik ve vakur, adımları rahatır. Kürsüye çıktı.

Meclisi selâmladı. Gazetemizin muayyen sütununda okuduğunuz yemini ağır ağır tekrarladı. Sonra elini cebine soktu ve gene hususî sütunumuzda göreceğiniz nutkunu bazan alçalan, sonra birdenbire yükselip titriyen, fakat daima emniyet ve itimad veren sesile tane tane okudu.

Atatürk'ü takiben onun izinde yürümek yeminile and içti. İsmet İnönü'nün nutku çok yerinde sürekli alkışlarla karşılandı ve gene şiddetli alkışlar arasında nutkuna son veren Türkiye'nin ikinci Cumhurbaşkanı İsmet İnönü saat 13,30 da Büyük Millet Meclisi salonunu ve İstiklâl marşının nağmeleri arasında da Meclis binasını terketti.

Şimdi saat on beş. Büyük Millet

Meclisinin önu, sabahki seçim merasiminde olduğu gibi merasim kit'alarile bezenmiş, Muhafız bölüğü bando ve mızıkası yerlerinde. Zabita kordonu mükemmel bir intizam temin ediyor.

Reisicumhur İsmet İnönü merasim salonunda tebrikleri kabul ediyor. Vekiller, meb'uslar ve teşrifat sırasile merasime dahil bütün erkân, askerî ümera, sefirler kendisini tebrik ediyorlar.

Türk gazetecileri de bu arada kendilerine mülâki olmuş tazimlerini sunuyorlar. Üzerlerine aldıkları Büyük Şefin büyük vazife mirasının ehemmiyetini son derece müdrik bulunduğu şüphesiz olan İsmet İnönü gazetecilere diyor ki:

—«Teessürlerinize iştirak, iyi temenilerinize teşekkür ederim.» Önünde hürmetle eğiliyor ve sonra yanından ayrılıyor. İsmet İnönü şimdi Büyük Atamın dehaetkâr eserile karşı karşıya ve Büyük Şefinin ilhamından aldığı kudretle, devlet gemisinin başındadır. Gerek yaptığı yeminlere, gerek millete olan hitabestini dinlemiş olan bizler kalem ederiz ki, bu gemi cidden mahir ve çok kuvvetli bir kaptanın elindedir.

Selim Ragıp Emeç

Yeni kabine

Ankara 11 (A.A.) — Reisicumhur intihabını müteakib Başvekil Celâl Bayar teşkilâtı esasile kanunu mucibince hükümetin istifasını Reisicumhur İsmet İnönü'ne takdim etmiştir.

Reisicumhur İcra Vekillerinin vazifelerinde vekâleten devam etmelerini rica ederek yeni hükümetin teşkilini tekrar Celâl Bayara tevdi etmiştir.

Yeni kabineyi teşkil etmek üzere olan Celâl Bayar teşkil ettiği kabineyi Reisicumhur İsmet İnönü'nün tasvibine arz etmiştir. Reisicumhur, listeyi tasvib buyurmuş ve keyfiyetten Büyük Millet Meclisi Riyaseti de haberdar edilmiştir.

İkinci Celâl Bayar kabinesi önümüzdeki hafta sonuna doğru Meclis huzuruna ç'karak çalışma programını izah edecek ve itimad istiyecektir. Yeni kabinenin teşekkül tarzı hakkında Cumhurbaşkanının tekeresi Meclisin pazartesi toplantısında okunacaktır.

Gene gelecek hafta içinde Adliye Vekâletine tavin edilen Hilmi Uran'dan inhiâl eden Meclis reis vekilliğine diğer bir zatın secimi yapılacaktır.

Yeni Dahiliye Vekili Dr. Refik Saydam aynı zamanda Parti Genel Sekreterliğini de tedvir edecektir.

İnönü'nün hayatı

(Baş tarafı 12 inci sayfada)

Soyadları kanununun çıkmasından sonra, şereflî zaferinin kıymetli bir hatırası olarak (İnönü) adını alan İsmet Paşa, milletin de minnet, büyük emniyet ve itimadını kazanmıştır.

Nihayet dün, bu büyük emniyet ve itimad bütün mânasile kendini gösterdi.

Ziya Şakir

Büyük bir vatan kurucusu aynı zamanda yüksek bir kumandan

(Baştarafı 2 inci sayfada)

asker sifatiyle, size diyebilirim ki İsmet İnönü harbe yüksek bir kumandan, sulde büyük bir vatan kurucusu ve siyasette tam bir üstadır.

Onun bu vasıflarını anlatırken senelerce gözümle görmüş ve adeta elimle tutmuş gibi olduğum hakikatler ile karşı karşıya geldiğimi zannediyorum. Bu hakikatleri sayacak olursam, cildler dolusu eserler yazmak lâzım gelecektir. Bana, bütün millî mücadelenin tarihini anlatırmak mı istiyorsunuz?..

Sabih Ablaçam

İngilterenin hava silâhları

Londra 11 (A.A.) — Matbuat hava silâhları hakkında Wood tarafından Avvan Kamarasında dün yapılan beyanatı memnuniyetle karşılamaktadır.

Daily Express gazetesi, halihazırda ki İngiliz hava ordusundan sitayişle bahsetmekte ve gelecek bütçe tahminleri de müdafaa sistemi için birkaç milyon lira ayrılacağını bildirmektedir.

İsmet İnönü'nün Nutku

(Baş tarafı 5 inci sayfada)

heyeti bugün 11-11-1938 saat 9,5 ta Başvekil ve Parti umumî reis vekili Celâl Bayarın reisliği altında toplandı:

Başvekil celseyi açtıktan sonra Ulu Önder ve Büyük Şefimiz Kemal Atatürk'ün dün sabah saat dokuz beş geç fâni hayata gözlerini kapamak suretile bütün milleti unulmaz eylemlere garketmiş olduğunu ve bu derin elem ve acıdan dolayı bütün millete ve Parti üyelerine taziyetlerini beyan etmiş ve Ulu Şefin yüksek hatrasına hürmet ve tazim sükûnu içinde ayakta durmağa davet etmiştir. Bu hazin beş dakikanın sonunda makamı riyasetin daveti üzerine bugün saat 11 de Kamutayın açılacak celsesinde teşkilâtı esasile kanununun 34 üncü maddesi hükümüne tevfikân icra olunacak Reisicumhur intihabında Partinin namzedini tayin için hafi rey ile intihab yapılacağını beyan etmiştir.

Riyaset makamının bu tebliği üzerine umumî heyet derhal namzed intihabına geçmiş ve yoklama sırasile toplanan reylerin tasnifi neticesinde 323 reyin tamamen Malatya meb'usu İsmet İnönü üzerinde toplandığı görülmüştür. Tasnif muamelesi B. M. Meclisi dahilî nizamnamesine tevfikân kur'a ile ayrılan 9 kişilik bir komisyon tarafından ve umum heyet huzurunda icra olunmuştur.

Âra neticesi riyaset tarafından tebliğ edilince umumî heyet hiçbir müzakere ve fikir teatisi yapmaksızın kendiliğinden bütün reylerin Malatya meb'usu İsmet İnönü'nün üzerinde toplanmış olmasını ayakta ve sürekli alkışlarla karşılamış ve celseye nihayet verilmüştür.

İsmet İnönü'nün tebrikleri kabu'u

Ankara 11 (A.A.) — Reisicumhur İsmet İnönü bugün saat 15 te Büyük Millet Meclisindeki merasim salonunda meb'usların, askerî ve sivil erkânın ve kordiplomatiğin tebriklerini kabul buyurmuşlardır. İsmet İnönü kendisine arzı tebrikatta bulunan büyük ve orta elçilerle ayrı ayrı görüşmüşler ve iltifatta bulunmuşlardır.

Reisicumhur resmî kabul için Meclisi teşriflerinde olduğu gibi avdetlerinde de askerî merasimle karşılanmış ve uğurlanmıştır.

İsmet İnönü'nün teessür ve teşekkürleri

Ankara 11 (A.A.) — Taziye telgrafına ve intihab münebetile temennileri ihtiva eden telgraflara karşı Reisicumhur İnönü kendi teessür ve teşekkürlerini bildirmeğe Anadolu ajansını tavsit buyurmuşlardır.

Fevzi Çakmağın teşekkürü

Ankara 11 (A.A.) — Genel Kurmay Başkanı Fevzi Çakmak, Büyük Atatürk'ün vefatı münebetile her taraftan almakta olduğu taziye telgraf ve yazılarına teşekkürlerinin iblâğına Anadolu ajansını tavsit etmişlerdir.

Tarihte niçin Atatürk kadar büyük adam yoktur?

(Baş tarafı 3 üncü sayfada)

tahtına oturdu. Yeni bir Fransız ruhu yaratmak şöyle dursun, yeni ruhun belirmekte olan filizlerini lüzumsuz ve neticesiz harb kasrgalarile kuruttu. Kendisi sürgünde ve ruh sefaleti içinde öldüğü gibi cumhuriyetin yerleşmesini de yetmiş yıl geciktirdi.

Atatürk ne taufandan bakılsa birer büyüklük gösteren, hayranlık ve sevgi telkin eden, ileri ve yeni ilhamlar veren sonsuz sathlı, tilsimli bir menşur gibidir. Onu Türk milleti gibi bütün insanlık ta gittikçe artan bir sevgi ile her zaman anacaktır.

Atatürk kahramanlık ve medeniyeti insanlıkla beraber başlıyan Türk milletinin bütün öz vasıflarını şahsında toplamış, bütün büyüklükleri tek başına temsil eden harikulâde bir adamdır. O şimdiye kadar hiçbir hayal ve görüşün, anlatamadığı «en büyük adam»ın ilk ve en büyük örneğidir.

Büyük Ölünün cenaze merasimi için yapılan kanun

Dolmabahçe sarayında, dün sabah saat 10 danberi Atatürk'ün nâşları başında büyük üniformalarını giymiş sübaylar ihtiram nöbeti beklemektedirler.

Ankara 11 (Hususi) — Büyük Atatürk için yapılacak muazzam tekfin merasiminde birçok devletlerin heyetler göndermek suretile temsil edilecekleri ve askerî müfrezeler geleceği haber alınmıştır.

Dost ve kardeş İranın Âlâ Hazreti Hümayun Şehinşahi sarayında şimdiden bir ay devam edecek matem ilân etmiş ve bu matem haricdeki mümes-silliklerine de teşmil etmiştir. Sayın hükümdar Ankara'ya ayrıca bir askerî heyet göndermektedir.

İngiltere Kralı kendisini Atatürk'ün cenaze merasiminde şahsen temsil ettirecektir.

Londra, bu suretle ilk defa olarak bir devlet reisine bir hükümdar gibi muamele edilmiş olacağını bildirmektedir.

Bundan başka feld Mareşal Lord Bertvud, Türkiye Cumhurbaşkanı Atatürk'ün cenaze merasiminde İngiltere hükümetini temsile memur edilmiştir.

Dost ve müttelik Balkan devletleri Başvekilleri ve askerî heyetlerle merasimde temsil olunacaklardır. Yugoslav ve Yunan Başvekilleri merasimde bizzat bulunmak kararını vermişlerdir.

Hükümet, önümüzdeki günlerde Ankara'ya gelecek sayın misafirlerin istirahatlerini temin için derhal tedbirlerini almağa başlamış ve bilmimum otellerin bugünlerde kendi hizmet ve emrinde bulunmasını kararlaştırmıştır.

Tekfin merasimi

Tekfin merasimi hakkında hükû-

metin hazırlanmakta olduğu kanun projesi pazartesi günü Meclise takdim edilecektir. Proje kanun olduktan sonra tatbik talimatnamesile birlikte ilân edilecek ve derhal tatbikına geçilecektir.

Tekfin merasiminin on güne kadar yapılması ihtimali kuvvetlidir.

Büyük ölünün cenazesi Ankara'ya nakledilmeden evvel tabut Dolmabahçenin muayede salonunda 3 gün müddetle ihtiram mevkinde tutulacak ve İstanbul halkının ziyaretine imkân verilecektir.

Tabutun başında generaller, kara, deniz ve hava ordusuna mensub birer er, bir kız ve bir erkek mektep talebesi münavebe ile nöbet bekliyecekler ve büyük ölünün tabutu diğer harb gemilerimizin refakatinde Yavuzla İstanbul'dan İzmir'e naklölünacaktır. İzmir'den Ankara'ya cenazenin gündüz nakli ve güzergâhta toplanacak halk tarafından son tazim vazifesinin yapılması düşünülmüştür.

Millî kahraman için son istirahat yeri olarak neresinin tayin edileceği henüz kararlaştırılmamıştır. Mevzuubahis yerler arasında Gençlik parkının müsasib bir mahalli de zikrolunmaktadır.

Atatürk hemşiresinin Teşekkürleri

Ankara 11 (A.A.) — Atatürk'ün hemşiresi Makbule Boysan ile zevci, dahil ve hariceden büyük felâketin taziyesi lûtfunda bulunan zevata, yaralı kalblerinin teşekkürlerinin iblâğına Anadolu Ajansının tavassutunu rica etmişlerdir.

Hastalık onun vücudunu yenmişti, fakat..

Atatürk'ün hastalığı devam ettiği müddetçe yanında bulunanlardan bir zat anlatıyor:

«Atatürk hastalığının vahametini bilmiyor muydu? Bana öyle geliyor ki.. biliyordu. On bir ay evvel hastalanmıştı. Hastalık doktorlarımız tarafından o zaman teşhis edilmiş, ve lâzım gelen tedaviye başlanmıştı. Gerek Fisenje ve gerek Alman profesörler alınan bütün tedbirleri muvafık bulmuşlardı. Hastalık normal seyrine tabii ediyordu. Büyük Şef, doktorlarının tavsiyelerini çok dikkatle yerine getirirdi. İlk kriz geldiği zaman kendini kaybetmişti. Dört gün süren bu kriz bir tehlike idi. Fakat sağlam bir bünyeye sahip olan Atatürk bu tehlikeli krizden kurtuldu. Hastalık gene normal seyrine avdet etmişti.

Hastalığın ve krizin tesiri onu yalnız vücudca zayıf düşürmüştü. Doktorlarla konuşurken:

— Bu hastalık geçecek, kuvvetleneceğim, tarzında sözlerle doktorlarına o kuvvet veriyordu.

Son krizin başlangıcına kadar bütün etrafındakilere, doktorlara çok nazik muamele ederdi. Bir doktor yanına girdiği zaman ilk hareketi ona yer göstermek ve ilk sözü:

— Buyurun, otursanıza.. demek oluyordu.

Cumhuriyet bayramında idi. Bayram yapıyor, fişekler atılıyordu. O bunları duyuyordu. Bu arada, bir mektebin ta-

lebesi gemi içinde istiklâl marşını okuyarak sarayın önünden geçtiler.

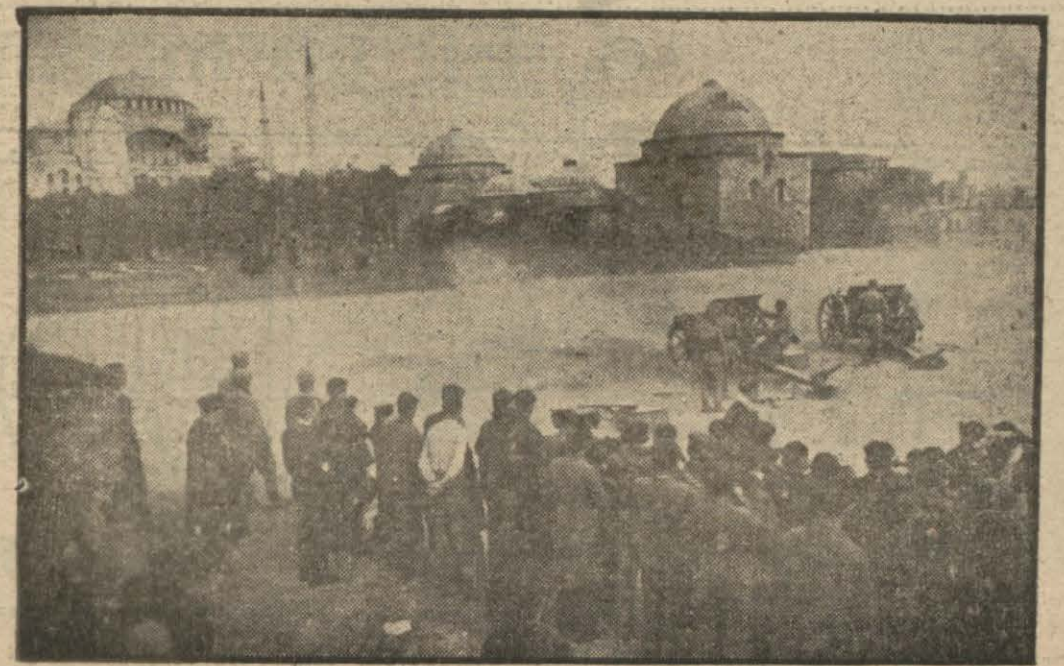
Bütün bayramlarda halk arasında bulunan, resmi geçitleri baştan sona kadar dikkatle takip eden Atatürk müteessir olmuşlardı.

Fakat buna kriz denilemez. Kriz salı akşamı on sekiz otuzda başlamıştır. Atatürk o andan öldüğü ana kadar baygın bir halde yatı. Vaziyet saatten saate daha vahim bir şekil alıyordu. Ve artık ümid yoktu. Ölüm çok acı oldu.

Atatürk baygın halinde hayata son nefesini verdi. Öldüğü zaman yanında doktorları vardı.

Başvekil haber gönderildi. Saray bir anda büyük bir yeise gömülmüştü. Ağlayan, hıçırkıyan insan görülmüyordu. Başvekil geldi. Ölüm döşeginde yatan Büyük Şefini hürmetle selâmladı. Dakikalar geçiyor, artık sarayda hıçırkıktan başka ses işitilmiyordu. Atatürk'ün kardeşi bir yanda ağlıyor, yaverler ağlıyorlar, doktorlar ağlıyorlar. Saray ağlıyordu.

Bu matem havası içinde gözleri yaşlı doktorlar son vazifelerini yapıyorlardı. Hastalığın ölüm anına kadar olan seyrini tesbit eden raporlarını yazdılar. Bütün bunlar olurken sarayda bayrak indirildi. Ölüm haberi şehirde, memlekette duyuldu, Türkü kurtaran, Türkün ve dünyanın en büyük adamı için on sekiz milyon Türk birden ağladılar..»



Şehrimizde ni Cumhurbaşkanı seğıldiğinin ilânı

«Son Posta» nun macera romanı: 3

İlk Türk kadın casusu

Yazan: Ziya Sakir

İlk müşkülât ve tereddüd

Evve'ki günkü ve dünkü kısımların hülâsası

Romanın kahramanı Melek Hanım asil bir aile kadınıdır. Kocası Çanakkalede şehid edilmiş, babası da ortak olduğu bir ecebinin dolandırıcılığına uğruyarak iflâs etmiş ve felce uğramıştır. Bu yüzden Melek Hanım o zaman Osmanlı devleti ile harb halinde bulunan bir ecebi devlete karşı büyük bir kin ve intikam hissi duymaktadır. Nihayet günlerce düşünüp taşındıktan sonra mücadeleye karar veriyor. Enver Paşaya gidiyor, düşüncelerini anlatıyor, Enver Paşa da onu uzun boylu sorgudan geçirdikten sonra yaverini çağırıyor, kendisini (K...) beye gönderiyor. Melek Hanım bir paravanın arkasında bekliyor. Nihayet «K...» bey kendisini çağırıyor.

Uzun boylu konuşuyor ve adresini alarak kendisine haber göndereceğini söylüyor. Filhakika bir hafta sonra bir mektubla Babâilide bir doktora «Hususî hastayım» parolasıyla baş vurması için kendisine talimat veriliyor. Melek Hanım doktora gidiyor. Doktor da kendisini uzun uzun dinliyor. Melek Hanım beş lisan bildiğini, Avrupada uzun müddet yaşadığını söylüyor.

(Roman devam ediyor)

— Anladım, kızım.. yorulma... Bunu sormaktan maksadım, şu... İcab ederse, bir ecebi kadın kıyafetine girebilir misin?..

— Mükemmel...

— Hangi lisanı iyi bilirsin?..

— Fransızca, İngilizce, Almanca ve İspanyolca'yı ana lisanımdan farksız bir surette söylerim.

— Âlâ.. çok âlâ... Acaba hangi milletin kadınlarını iyi taklid edebilirsin?..

— İspanyada çok kaldığım için, kendimi bir İspanyol kadından farksız gösterebilirim.

— Bu, hepsinden âlâ... İcab ederse, bazı geceleri Beyoğlunda geçirebilirsin, değil mi?..

— Hasta pederime, dadım çok iyi bakar. Benim için bütün gecelerimi bile Beyoğlunda ve başka yerlerde geçirmeme hiçbir mâni yoktur, doktor bey.

— Şu halde, iyi dinle kızım. Şimdi sana vazifeni tebliğ edeceğim... Sana birkaç kadın ismi vereceğim. Beyoğlunda yaşayan bu kadınların casusluk ettiklerini biliyoruz. Ancak şu var ki: bunlar hakkında resmî bir muamele yapabilmek için maddî birer delil elde edemiyoruz. Bu kadınları, maharetle takib edeceksin. Muhitlerine gireceksin. İcab ederse, bol para sarfetmekten çekinmiyeceksin. Alacağın neticeyi bildireceksin.

— Size mi, doktor bey.

— Evet, bana... Benimle, daima bir hasta gibi temas edeceksin.

— Vazife, hoşuma gitmemişti. Ben, bu işde büyük bir muvaffakiyet gösterecek, muhtelif gayeler etrafında toplanan hislerimi tatmin etmek istiyordum. Halbuki bana gösterilen iş, adı bir muhbirlikten ibaretti.

Fakat: geçirmekte olduğum maddî ve manevî buhran, bu vazifeyi reddetmeye müsâid değildi. Sonra.. ilk defa olarak bana böyle küçük bir iş verilmesi, bir tecrübeden ibaret te olabirdi.

Beni, yalnız bir şey memnun etmişti. O da, istihbarat idaresile temas noktanızın, bir doktor muayenehanesi olması idi. Buraya, hiç kimsenin şüphesini celbetmeden devam edebilecektim. Sonra.. o babacan, zeki ve anlayışlı olan doktoru da, çarçabuk sevmiştim.

Ben kapıdan çıkacağım sırada:

— Tabii, birçok masraflar ihtiyar edeceksiniz. Lâzım olur. Hele şimdilik şunu alınız.

Diye, elime oldukça dolgun bir zarf



Doktor: «Benimle daima bir hasta gibi temas edeceksin» dedi.

tutuştururken, o kadar ince ve nazik bir tavır almıştı ki...

Kalbim, ümid ile dolu bir halde eve geldim. Yatağın içinde hareketsiz bir halde yatan babamı dolaştıktan sonra, odama çekildim. Bütün zekâ ve ferasetimi başıma toplayıp düşünerek, hareket plânımı tanzime giriştim.

Fakat bu plânı tanzim ederken, evvelâ basit gördüğüm bu işin birçok güçlükleri olduğunu anladım.

İlk müşkülât, kıyafet değiştirme meselesinde zuhûr etti. Kıyafetimi, haricte değiştirmek, çarşafımı çıkarıp başka bir elbise ve şapka giymek mümkün değildi. Halkın taassubu şu tarafa dursun, resmî zabıta memurları bile bunun farkına varsalar, derhal şüphe üzerine beni tevkif ederlerdi. İstihbarata mensub olduğumu, söyleyemez-

dim. Çünkü, doktordan aldığım talimata nazaran, nasıl bir hâdisede karşımda kalırsam kalayım; son hadde kadar, bunu gizliyecektim. Ancak, hayatı bir mesele karşısında kalırsam, o zaman emin bir vasıta ile doktora (imdad) şifresile bir haber gönderebilecektim.

İkinci müşkülât.. ekser geceler, Beyoğlunda geceliyecektim. Birçok yerlere girip çıkacaktım. Bu esnada, bir hayli tecavüzlere ve sarkıntılıklara maruz kalacaktım... Bunların ufak tefeklerini defedecek kadar kendimde kuvvet buluyordum. Fakat bazan, yağlı çamur gibi insana musallat olan civık, belâh, sözden anlamaz, tehdidden yılmaz heriflerden içimde bir ürküntü duyuyordum.

(Arkası var)

«Son Posta» nun siyasi tefrikası: 8

CIHAN HARBINİN ŞARKA AİD KAYNAKLARI

Yazan: Jean Piehon - Tercüme eden: Hüseyin Cahit Yalçın

Amerika harbindenberi İngilterenin şark politikasında husule gelen büyük değişiklik

Bunlar Mısırın Hindistan yolu üzerinde işgal ettiği mühim vaziyeti o zaman anlattılar. Fransa Süveyş berzabı üzerinde faik bir nüfuz ihraz ederse bu yüzden İngiliz ticaretinin düşeceği tehlikeyi takdir ettikleri için, İngilterenin elini çabuk tutarak Fransanın Mısır politikasında ona takaddüm etmesi elzem olduğuna hükmeyletiler. Onların fikirlerince, Londra kabinesi Mısır beyleriyle derhal doğrudan doğruya itilâflar akdetmeli; ve sonra bunları İstanbul hükümetine ta'akküf ettirmeli idi.

1773 de, Kızıldeniz havzasında icra ettiği bir seyahat esnasında James Bruce İngiliz - Hindistan memurlarının dikkatini, ilk defa olarak, Süveyş kanalının açılması yüzünden Büyük Britanyanın edeceği istifadeye celbetti. Bu babda Abu-Dahab bey ile akdettiği muvakkat itilâf 7 mart 1773 de Ali bey ile Bingale valisi Warren Hasting'in mümessili Johnes Shaw arasında imzalanan hakiki bir muahedename ile teyid ve tevsî olundu. İngilizler bu itilâfname ile Süveyşte Hindistan emtiasından alınan gümrük resminin indirilmesini, İngiltereye ihraç edilen Mısır mahsulâtının resimden muafiyetini ve Tôr (yani Süveyş) ile Kahire arasında vukubulan ticarî münakalelerde kolaylık ve garanti temin ediyorlardı. Hindistan kumpanyasının ajani olan İngiliz George Baldwin Kızıldenizde İngiliz - Hindistan ticaretinin cereyanına nezaret için Mısıra yerleşti. O andan itibaren, Mısırda Britanya nüfuzunun şampiyonu ve bizim açıktan açığa düşmanımız oldu.

Fakat Londra hükümeti ile Hindistan kumpanyası Bruce'un, Warren Hasting'in ve Baldwin'in fikirlerini kabulden henüz uzak bulunuyordu. Büyük Britanyanın İstanbul sefiri Sir Ainslie de bu fikirlerden memnun değildi. Sefir, Babâlinin ve Mekke şerifinin muhalefetine korkuyordu. Nihayet Türkiye

sultanının fermanları ve Londrenin kat'i emirleri İngiliz kaptanlarına Cidde ile Süveyş arasında Kızıldeniz yolile ticarette bulunmayı kat'i surette menettiler.

Bu devirde, Osmanlı imparatorluğu tam inhitat halinde idi. Rusyaya karşı girişmiş olduğu son harb (1768-1774) ve Emir Daher ile Ali beyin isyanları artık son dakikalarının yakın olduğunu gösterir gibiydi. Türkiyenin Rusya ile Avusturya arasında yakında paylaşılması ihtimali karşısında Fransa lâkaydı kalamazdı. Derhal Türkiyenin imdadına koşmağa yahud, bilâkis, parçalanmasına iştirak etmeğe mecburdur. Bu ikinci şıkta, Mısır ile Suriye Fransanın hissesine düşecek gibi görünüyordu. Bunun içindir ki Baron de Tott 1774 de Levanttaki konsolosluklarımızı teftişe memur edildiği zaman, ona Mısır fethetmenin yahud Suriye sahillerinde yerleşme kuvveti çarelerini tedkik vazifesi de tevdi olundu. Baron de Tott bu seyahatten avdetinde Berut limanının mufassal bir plânını getirdiği gibi Girid adası bir hareket üssü olarak kullanılmak şartile İskenderiyyeye asker ihracının imkânı hakkındaki kanaatini de bildirdi. Fakat Amerika harbi bir müddet için bizim dikkatimizi başka tarafa çevirdi.

Versay muahedesi akdedilir edilmez (20 kânunusani 1783), Mareşal de Castries, Colbert tarafından düşünülmüş olan an'anevi plânı tekrar ele aldı. Maamafih, Babâlinin muvafakatını almakta vazgeçerek, sultana haber vermeden, evvel, Mısır beyleriyle doğrudan doğruya müzakereye girişmeğe karar verdi. İstanbuldaki sefirimiz Choiseu-Gouffier, tarafından Kahireye gönderilmiş olan Truguet beylerle 10 kânunusani 1785 muahednamesini imzaya muvaffak oldu. Bu muahedename 1775 de Warren Hasting tarafından elde edilmiş olan kolaylıkları ve menfaatleri bize de temin ediyordu. Maamafih İngilterenin husumeti ve entrikaları, sultanın ademi muvafakatını, Hindistan kumpanyamızın itirazları, Versay sarayının tereddüd ve taallüleri neticesinde bu itilâf hiçbir zaman tatbik olunmamıştır.

Bu sırada, Amerika harbindenberi, İngilterenin şark politikasında büyük bir değişiklik husule gelmişti. Filhakika, muhtelif vak'alar Londra hükümetine anavatan ile Hindistandaki arazileri arasında seri irtibatlar tesis etmenin kat'i lüzumunu isbat etmişlerdi.

Zaten bu yeni bir mesele değildi. Daha on altıncı asırdanberi Hürmüzdeki Portekizlerin dikkatini celbeylemişti. Biz de Mezopotamyadaki ve İrandaki dini misyonerlerimiz vasıtasile bunun halli çarelerini aramıştık. İngilizlere gelince, bizimle Hindistanda çıkan ilk münazaalar zamanında onlar da bu meseleyi tedkik eylemişlerdi. Fakat islâmiyet taassubu Kızıldenizin bir kısmını Avrupalılara kapalı tuttuğu için, Britanyanın gayretleri bilhassa Basra körfezine matuf olmuştu. Hindistan kumpanyasına mensub iki zabıt, yüzbâşı Plaisted ile Eliot, 1750 de, Basra ile Haleb arasında «büyük ve küçük çöl» tarikle iki muhtelif yol takib etmişlerdi. Avdetlerinde, muntazam bir kuryeler servisi ihdasını tavsiye ediyorlardı. Bu sıralarda, 1775 tarihinde, Warren Hasting ile beyler arasında imzalanan muahedename İngilizlere mektublarının ve mallarının Mısır topraklarından serbestçe geçmesini müsaade etmek suretile meseleyi halletmiş gibi görünüyordu. Fakat muahedenamenin tatbik edilmemesi, çok geçmeden, İngiltere ile Hindistan arasında irtibat meselesinin tekrar tedkikine başlanmasını icab etti. Sir Eyles Yrwin, 1780 ile 1781 arasında, Kızıldeniz ve Basra körfezi yollarını dolaştı. Seyahatinin sonunda, Kızıldeniz yolunun üstünlüğüne karar verdi. Ve, bilhassa, Süveyş tercih ettiği Kosseir limanının muhassenası hakkında ısrarda bulundu. 1784 de, miralay James Capper de 1778 de Suriye gölünden nasıl geçtiğini anlatan bir eser neşretti.

(Arkası var)



BUGÜN EKEN YARIN BIÇER



«Son Posta» nun deniz romanı: 5

Deniz Şeytani

Türkçeye çeviren: M. Süreyya Dilmen

13 yaşındaki küçük gemici

İhtiyar gemici bana, Hamburg leh-cesile hayatını anlatırken:

— Hayatımın, diyordu, otuz beş yılını gemici olarak denizlerde geçirdim. Şimdi neyim var? Hepsini hepsi işte şu çift kürekli sandalın kaptanıyım!.. Ve birkaç fenik mukabilinde şuraya buraya yolcu taşımakla karnımı doyurmuşam çalışıyorum... Haydi oğul haydi!.. Kont dediğin babanın yanına git!.. Eğer baban kaçtığı için üç beş tokat atarsa her atılan tokat için ona teşekkür et!

Ona bakılırsa ben, mutlaka ailemin yanına avdet etmeli idim. O, bunda haklı idi ve avdete beni iknaa çalışıyordu. Fakat ihtiyar bana bu güzel öğüdünü verirken keyfiyeti yani kaçışımı ve şimdi bir gemiye girebilmek için öteye beriye başvurduğumu babama bildirmeye hiç düşünmüyordu, bu, katıyın aklına gelmiyordu. Eğer bunu yaparsa idi sadece bir domuz yavrusunu incitmiş olacaktı. Bu ise gemiciler arasında faziletsizlik olamazdı.

Onu, Hamburgda kaldığım bir hafta müddet zarfında, hergün görüyordum, her gün ondan eve avdetim hakkındaki öğüdlerini dinliyordum. Maamafih onun bu kadar gerçek olan, red ve cerhi mümkün olmayan iyi nasihatlerini reddediyor ve eve dönmüyordum. Nihayet bu hususta beni yolundan çevirmenin mümkün olmadığını ve azmimin çok kuvvetli bulunduğunu anlayınca beni, hiç bir muvafakat kâğıdı olmaksızın gemilerden birine yerleştirmek için yarıdım etmeğe razı olmuştu.

İhtiyar Peter, (Niobe) adında, kaç yıl evvel yapılmış olduğunu ancak Allahın bileceği bir yelkenliye beni karmarot olarak yerleştirmenin yolunu bulmuştu. Ondan sonra da benim bir deniz seferi için kâfi derecede mücehhez olmadığımda ısrar ederek bana sıcağın iç çamaşırı, bir muşamba elbise, bir bıçak, bir pipo ve tütün aldırmişti. Bunlar almak için paramın son fenliğini sarfetmek mecburiyetinde kalmıştım. Maamafih pipoyu almış bulunmaklığım bana büyük bir haz duyuruyordu, âdetâ böbürleniyordum. Sefer levazımını tedarik ettikten sonra Peter beni pis bir sokakta yükselen rengi solmuş, kirli bir evdeki odasına götürmüştü. Tavanda içi doldurulmuş bir kırlangıç balığı asılı bulunuyordu. Duvara bir yelken gemisinin resmini ihtiva eden camlı bir levha talik edilmişti.

Peter bu resmin kendisi tarafından yapıldığını söylediği zaman onu hayli takdir etmişim. Bir kafes içinde de ihtiyarın Brezilyadan getirdiği bir papağan vardı ve yalnız Portekiz dilinde birkaç lâkırdı söylüyordu. Büronun üzerinde ise Çin mamulâtı birkaç parça şey ve uzur deniz seferlerini hatırlatan birkaç parça yadigar eşya bulunuyordu.

Peter ortaya eski ve fakat sağlam bir sandık çıkarırken:

— Bu benim sandığım,
Diyor ve bir taraftan da kendi ördüğü muhtelif eşyayı çıkarıyordu.

— Her gemicinin, diye devam etmişti, bir deniz sandığına ihtiyacı vardır. Bu gördüğün sandık su geçmez ve suya batmaz neviden... Tam otuz beş yıl benimle bütün dünya denizlerini dolaşmıştır. Bundan sonra bu, senin olacaktır. Umarım ki bana hizmet ettiği gibi sana da hizmet edecek ve faydalı olacaktır!

Hakikaten bu eski deniz sandığı, nezdinde bulunduğu müddetce çok işime yaramıştı. Onu Avustralyada Leeuwin burnu fenerinden kaçtığı zaman kaybetmişim.

Hülâsa, bu adamcağz beni Niobe adını taşıyan ve bence unutulması imkânı olmayan tekneye yerleştirmişti. Yatıp kalkacağım yeri de gösterip altına bir gilde ve başım için de bir yastık tedarik etmişti. Sonunda başını sallıyarak:

— Sen bir kont olarak doğdun, di-yordu, şimdi de bir gemici oluyorsun. Kont ve gemicil Birbirine taban tabana



Nihayet gemiye koydolunmağa muvaffak olmuşum.

zad iki vaziyet!.. Tıpkı bir Rus köylü -sünün ayağında bir Paris iskarpini gibi bir şey! Bugünden itibaren artık sen kont Felix Von Luchner değilsin! Binaenaleyh adını değiştirmelisin!

Bu öğüd üzerine ve hemen oracıkta adımı değiştirmiştim ve Felix yerine annemin mensub olduğu ailenin adını almıştım, yani kendimi Phelax tesmiye etmişim. İşte bu nam altında tam yedi sene Okyanuslarda dolaştım.

İhtiyar ve eski gemici Peter'in bana en son verdiği hediye meşhur bir gemici öğretti idi. O, ayrılmazdan önce ellerini omuzlarıma koyarak:

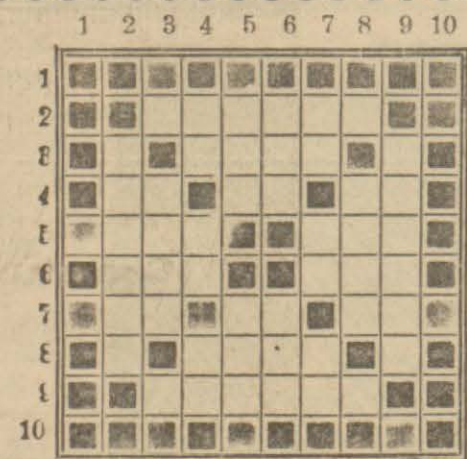
— Oğlum, demişti, daima hatırlında olsun ki «bir el kendin için, bir el gemi için.»

Bu sözle o demek istiyordu ki bir gerainin armasında iken bir elle tutunmak ve yalnız bir elle iş görmek mecburiyetinde idim. Fakat bu gemici öğüdünün bundan daha geniş manası vardı; hayatın herhangi bir kanalında, denizinde veya dümen suyunda bir el kendin için bir el de gemi için demektir.

Niobe gemisi bir romorkör tarafından çekilerek limandan çıkarılırken ben de geminin küpeştesinden bakınıyordum. İhtiyar Peter de bu esnada çok mahirane kürek darbelerile sandalın geminin bordasında ilerletiyor ve Sankt Pauli iskelelerini geçinceye kadar Niobe ile beraber liman haricine çıkmış bulunuyordu.

(Arkası var)

Günün Bulmacası



SOLDAN SAĞA:

- 2 — Kaza ile.
- 3 — İpsiz sapsız söz.
- 4 — Esmek masdarından emrihazır - Bir nota - Bir nota.
- 5 — Kan - Şüphe.
- 6 — Yüksek - Valde.
- 7 — Atif vavı - Bir nota - Kamer
- 8 — Dadılık eden erkek.
- 9 — Kazanmak.

YUKARDAN AŞAĞI:

- 2 — Beleş.
- 3 — Bisiklet eğri.
- 4 — Kamer - Bir nota - Bir nota.
- 5 — Zaloğlu Rüstemin babası - Eşya.
- 6 — Başında bir «A» olsaydı, içinde kı-zartma yapılan - Maa.
- 7 — Bir nota - Sporcu alkışı - Su.
- 8 — İyl olmayan.
- 9 — Bakiyeler.



Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

Almanca bilen Türk gençleri aranıyor

Bir ilmi müessesede çalışmak üzere, iyi almanca bilen Türk gençleri aranmaktadır.

Londra otelinde Bay Tosere müracaat

Bir doktorun günlük notlarından

Ademi iktidar Meselesi

Erkeklerde bel gevşekliliği tedavisi için her şeyden evvel şahsın umumi hıfzı - sıhhasını tanzim etmek lazımdır.

Yatmasını, yemesini, çalışmasını kontrol etmek şarttır. Meselâ bel gevşekliliği olanların umumiyetle çok yataкта kalmaları gerekir. Yorgun ve bitik bir halde yatağa düşen ve sabahleyin erken kalkmak mecburiyetinde olanların tedavileri güçtür.

Bundan maada gündüz çalışmalarında şahsın ruhi vaziyetini, geçirdiği safahatı takib etmek icab eder. İş sahasında manevî sarsıntılar, şiddetli heyecanlar ve bir takım diğer asabi ve ruhi teşevvüşata maruz kalmamalıdır. Ruhun sakin, çalışması müsterih bir halde olacaktır. Geceleri sinema ve müzik çok şayanı tavsiyedir. Gıdaların miktarı itibarile az fakat kuvvet itibarile çok olmalıdır. Yağsız etler beyin, havyar, yumurta, hafif yemek tavsiye olunur.

İşte bütün bunlar kontrol ve tanzim olunduktan sonra uzvi tedaviye girişmek zamanı gelir. Bunu da ayrıca yazarız.

Cevap isteyen okuyucularımızın posta pulu yollanmalarını rica ederiz. Aksi takdirde istekleri mukabelesiz kalabilir.

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:

Aksarayda: (Ziya Nuri), Alemdarda: (Esad), Beyazıdda: (Belkis), Samatya da: (Erofilos), Eminönünde: (Salih Necati), Eyübdde: (Arif Beşir), Fenerde: (Vitali), Şehremininde: (Nazım), Şehzadebaşında: (Asaf), Karagümrükte: (Sad), Küçükpazarda: (Hikmet Cemil), Bakırköyünde: (Hilâl).

BeYOĞLU cihetindekiler:

İstiklâl caddesinde: (Dellusuda), Tepebaşında: (Kinyoli), Karaköyde: (Hüseyin Hüsnü), İstiklâl caddesinde: (Limonçyan), Pangaltıda: (Nargilectyan), Beşiktaşta: (Ali Rıza).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalardakiler:

Üsküdar: (Ömer Kenan), Sarıyerde: (Asaf), Kadıköyünde: (Saadet, Osman Hulûsl), Büyükkadada: (Halk), Heybelide: (Halk).

Erenköy Kız Lisesi Direktörlüğünden:

Cinsi	Tahmini fiatı Kuruş	Miktarı kilo	İlk teminatı Lira Ku.	Eksiltmenin şekli ve günü, saati
Ekmek (Birinci)	10	20000	187 50	Açık eksiltme 14/11/938 Pazartesi saat 10 da
Dağlıç eti	45	6000)	399	Kapalı zarf 14/11/938 Pazartesi günü saat 16 da
Karaman eti	44	4000)		
Sığır eti	36	1000)		
Kuzu eti	50	1000)		
Sade yağı (Birinci Urfa)	100	2800	210	Açık eksiltme 14/11/938 Pazartesi günü saat 10,30 da
Pirinç Bursa	26	3000	58 50	Açık eksiltme 14/11/938 Pazartesi günü saat 14,45 da
Beyaz peynir(birinci)	50	1000)	60	Açık eksiltme 14/11/938 Pazartesi günü saat 11 de
Kaşar peyniri	75	400)		
Yumurta (taze orta boy)	2	40000	60	Açık eksiltme 14/11/938 Pazartesi günü saat 11,30 da
Nohut (İspanya tohumu)	15	600)		
Kuru fasulya çah	13	3000)	46 80	Açık eksiltme 14/11/938 Pazartesi günü saat 11,30 da
Yeşil mercimek	16	300)		
Kırmızı mercimek	12	300)		
Un (ekstra)	16	2000)		
Pirinç unu	20	150)		
Makarna	25	1200)	85 80	Açık eksiltme 14/11/938 Pazartesi günü saat 13,30 da
Niğasta	22	80)		
Şehriye (irmik)	25	200)		
İrmik	18	300)		
Zeytinyağı (ekstra)	48	1000)	75 75	Açık eksiltme 14/11/938 Pazartesi günü saat 14,15
Sabun	32	1000)		
Zeytin tanesi birinci				
Soğan kuru	10	3000)	56 25	Açık eksiltme 14/11/938 Pazartesi günü saat 14,15
Patates (Adapazarı birinci)	10	4500)		
Süt (inek)	12	2500)	25 50	Açık eksiltme 14/11/938 Pazartesi günü saat 14,45 da
Kâse yoğurdu (250 gramlık)	5	800 adet	25 50	Açık eksiltme 14/11/938 Pazartesi günü saat 14,45 da
Odun gürgen kesilmiş	380	250)	90	Açık eksiltme 14/11/938 Pazartesi günü saat 15 da
Mangal kömürü Rumeli	5	5000)		
Ispanak	3	3000)		
Pırasa	5	3000)		
Lâhana	6	2000)		
Havuç	7,5	1500)		Açık eksiltme 14/11/938 Pazartesi günü saat 15,20 da
Kereviz	10	750)		
Taze bakla (İstanbul)	5	2500)		
Yerelması (İstanbul)	5	250)		
Pancar	5	200)		
Semizotu	6	1000)		
Kabak	7	2000)		
Marul	3	4000 tane)		
Yeşil salata	1,25	3000)	159 lira 11 Ku.	
Enginar (baş)	6	1000)		
Engin	5	1000)		
Hıyar	3	2500)		
Limon	3	1000)		
Dereotu	1	800 demet)		
Taze soğan	1,25	800)		
Maydanoz	1	2000)		
Kırmızı turp	1	600)		

Lisemiz Çamhca şubesi için alınacak yukarıda cinsi tahmini fiatları ve miktarı yazılı yiyeceklerle yakacaklar yanlarında gösterilen gün ve saatlerde eksiltmeleri yapılacaktır. İstekliler şartnameleri lisede görebilirler.

Eksiltme Beyoğlu İstiklâl caddesi Karlıman pasaj karşısında Singer dikiş makinesi mağazasının üstündeki liseler muhasebeciliğinde toplanan komisyonunda yapılacaktır. İlk teminatları belli saatten evvel muhasebe veznesine yatırılarak Ticaret Odasının yeni yıl veskasile teminat makbuzu havi olması kapalı zarfların belli saatten bir saat evvel komisyon başkanlığına verilmesi ilân olunur. (7914)

İstanbul Belediyesi İlanları

Hepsine 9553 lira 92 kuruş bedel tahmin olunan Dolmabahçedeki tütün deposu ve müştemilatı enkazı kapalı zarfla artırmaya konulmuştur. Şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. Artırma 14/11/938 Pazartesi günü saat 15 de Daimî Encümende yapılacaktır.

İsteklilerin 2490 sayılı kararında yazılı vesika ve 716 lira 54 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubunu havi kapalı zarflarını yukarıda yazılı günde saat on dörde kadar Daimî Encümene vermelidirler. Bu saatten sonra verilecek zarflar kabul olunmaz. (7997)

Devlet Demiryolları ve limanları işletmesi Umum idaresi ilanları

Muhammen bedeli 15000 lira olan 15000 m³ oksijen itası 28/11/1938 Pazartesi günü saat 15 de kapalı zarf usulü ile Ankarada İdare binasında eksiltmeye konmuştur.

Bu işe girmek isteyenlerin 1125,— liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14 de kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lazımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme dairesinden Haydarpaşada Tesellüm ve Sevki Şefliğinden dağıtılmaktadır. (8203)

Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Merkezinden:

Gündüz bakımevi direktörlüğü açıktır. Ana mekteplerinde çalışmış tecrübeli bir bayan öğretmen alınacaktır. Taliblerin vesikalarile müracaatları. (8332)

Kabızlık

Barsak, karaciğer ve midenin kusurlu işlemesi demektir. Bu üç uzvun iyi işlemesini temin için muhakkak gece yatarken ve sabah aç karnına bir kahve kaşığı MAZON MEYVA TUZU alınır. Ahnması gayet lâtif, tesiri tabii ve kolaydır.

Mazon Meyva Tuzu

nun ismi taklid edilebilir. Fakat ne terki, ne de tesiri taklid edilemez. Mazon isim ve horoz markasına dikkat

Üşütmenin, Grip, Nezle, Baş ve Diş ağrıların kat'i ilacı

KESKİN KAŞELERİDİR.

Bahçekapı
Salih Necati

Muvaffak olmuş bir ilaç **HAKKI KATRAN PASTİLLERİ** Öksürükleri kökünden keser.

EMLÂK VE EYTAM BANKASINDAN:

Esas No.	YERİ	No.		Nevi	Kıymetli Depozito	
		Es.	Y.		T. L.	T. L.
104	Büyükada Nizam Aşıklar yolu 12140 M2		69	Çamlık, fundalık	1821.—	364.20
106	» Nizam caddesi 1573.50 M2	5		Bahçe	400.—	80.—
118	» Tepeköy Mah. eski Ebe yeni Öreke So. 194 M2	11	11	»	384.—	76.80
149	Kasımpaşa Eyyühüm Ahmed Ef. mahallesi cami So. 37.50 M2	38		ev 3/4 His.	900.—	180.—
150	Kasımpaşa Eyyühüm Ahmed Ef. mahallesi cami So. 42.75 M2		38	Mü. ev 3/4	700.—	143.—
152	Büyükada Ayanikola Cad. 70 M2	71/2		Denizden dolma rıhtım arsası	70.—	14.—
153	Büyükada Ayanikola Cad. 2605 M2	52	Mü. 26	arsanın 760/480 sehmi	500.—	100.—
154	Büyükada Ayanikola Cad. 1320 M2	32	Mü. 26	Arsa	900.—	60.—
185	Beylerbeyi Bostancıbaşı Abdullahağa Sok.	54	66	Kayıkhanesi	937.—	67.40
215	Kandilli Mezarlık So. (eski 50 dönüm 349 arşın) karşılığı 46150.50 M2		26	Tarla	1000.—	200.—
216	Kandilli Mezarlık sokak (eski 70 dönüm 806 arşın) karşılığı 647.93.05		27	»	1400.—	280.—
294	Büyükada Meşrutiyet Mah. Zühre sokak 571. M2	7	7	Arsa	571.—	114.20
303	Heybeliada Turyolu 5398 M2	1,2,3		Tarla	1200.—	240.—
304	Heybeliada Turyolu 15905 M2		8	»	2000.—	400.—
305	Heybeliada Turyolu 3977 M2		6	»	800.—	160.—
306	Heybeliada Bayır sokak 182.50 M2		2	Arsa	182.—	36.40
310	Kocamustafapaşa Ramazan Ef. ve Sazende sokak	2,3,6,7		»	153.—	30.60
321	Büyükada Meşrutiyet Kevkepbeş Çamlıbel sokağı 128 M2		9	»	128.—	25.60
329	Büyükada Yah mahallesi Pervane sokak 34 M2		3	»	34.—	6.80
330	Büyükada Yah mahallesi Pervane sokak 67.50 M2		5,7	»	67.—	13.40
337	Büyükada Yah Küçük Karakol sokak 10.50 M2	58	6	»	40.—	8.—
338	Kınalıada Yah caddesi 4796 M2		57	Çakıllı arsa	480.—	96.—
339	» İkiğa sokak Liman çıkmazı 3524 M2		3	Arsa	350.—	70.—
340	» Liman çıkmazı 1763 M2		1	»	175.—	35.—
453	Büyükada Maden Ayanikola 49 M2			Denizden dolma arsa	49.—	9.80
454	Kocamustafapaşa Kâtib Muslâhattin mahallesi He-kimoğlu Alıpaşa caddesi 55.50 M2	240	266	Arsa	100.—	20.—
455	Beylerbeyi Bostancıbaşı Abdullahağa Kalaycı sokak (eski 260) arşın karşılığı 149.37 M2	5	5	»	74.—	14.80
467	Küçükpazar Rüstempaşa Mah. 35 M2	3	32	»	175.—	35.—
556	Büyükada Karanfil Mah. Karanfil sokak 2094 M2		1	Taşocağını havi arsa	624.—	104.80
558	Büyükada Nizam Mah. Yucatepe sokak 2031 M2		2	Bahçe	203.—	41.60
559	Büyükada Nizam Nizam caddesi 2762.25 M2		5	Tarla	450.—	90.—
560	» Nizam Nizam caddesi 866 M2			Arsa	250.—	50.—
621	Edirnekapı Hacımuhiiddin Mah. Yusufaga sokak 10'6 M2	7,9,11		»	203.—	41.—
638	Vaniköy Vaniköy caddesi 1 hektar 3132 M2	3	5,7	Arsa	2000.—	400.—
20673	Beyoğlu Fatmahatun Gümüşsuyu Gazhane yokuşu		5,5/1	»		
			3	taj 14 Ahır	2000.—	400.—
675	Beyoğlu Kâtib Mustafaçelebi Mah. Baltacı çıkmazı	25	31	Arsanın 4/5 his.	291.49	58.29

Adres ve izahatı yukarıda yazılı gayri menkuller ilki peşin olmak üzere sekiz senevi ve müsavi taksitle faizsiz olarak satılığa çıkarılmıştır. İhale 14/11/938 Pazartesi günü saat ondadır. İsteklilerin huzalarında yazılı depozito akçesi, nüfus kâğıdı ve üç adet fotografla birlikte şöbemize bildirilen gün ve saatte gelmeleri. (743) (7993)

Yapı işleri iân**Nafia Vekâletinden:**

1. — İstekli çıkmamış olan Erzurum'da Gurup inşaatının ikmalî yine aynı şartlarla ve kapalı zarf usulüne eksiltmeye çıkarılmıştır. Keşif bedeli 245.938 lira 49 kuruştur.
2. — Eksiltme 28/11/938 Pazartesi günü saat 16 da Nafia Vekâleti Yapı İşleri Eksiltme Komisyonu odasında yapılacaktır.
3. — Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri evrak 6 lira 15 kuruş bedel mukabilinde Yapı İşleri Umum Müdürlüğünden alınabilir.
4. — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 13.549 lira 17 kuruşluk muvakkat teminat vermeleri ve Nafia Vekâletinden alınmış ehliyet vesikası göstermeleri lazımdır. Bu vesika eksiltmenin yapıldığı günden en az sekiz gün evvel bir istida ile Nafia Vekâletine müracaatları ve istidalarına en az bir kalemde 150.000 lira kıymetinde bu işe benzer bir iş yaptığını dair işi yaptırın idarelerden alınmış vesika ilâhîtilmesi muktazıdır. Bu müddet zarfında vesika talebinde bulunmayanlar eksiltmeye giremeyeceklerdir.
5. — İstekliler teklif mektuplarını ihale günü olan 28/11/938 Pazartesi günü saat 15 e kadar Eksiltme Komisyonu Reisliğine makbuz mukabilinde teslim edeceklerdir.

Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. «4707» «8194»

Basurlulara müjde:

Bütün dünyada milyonlarca basurluyu kurtaran ve bir aydır mevcudu kalmıyan Almanyanın meşhur basur ilacı

HEDENSA GELDi

Toptan satış yeri Bahçekapıda Cemal Nevrolcu ecza deposu

Baş Diş
Grip ve
Romatizma
ağrılarını
hemen keser

**ASİPİN
KENAN**
SAĞLIK VERİR

PARİS ve LONDRA'nın
En son modellerine göre
BAYANLAR için büyük

ŞAPKA MEŞHERİ

gayet ucuz fiyatlarla
BAKER MAĞAZALARINDA
ŞAPKA dairesinde satılmaktadır.

Son Posta

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25
Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve
resimlerin bütün hakları
mahfuz ve gazetemize aittir.

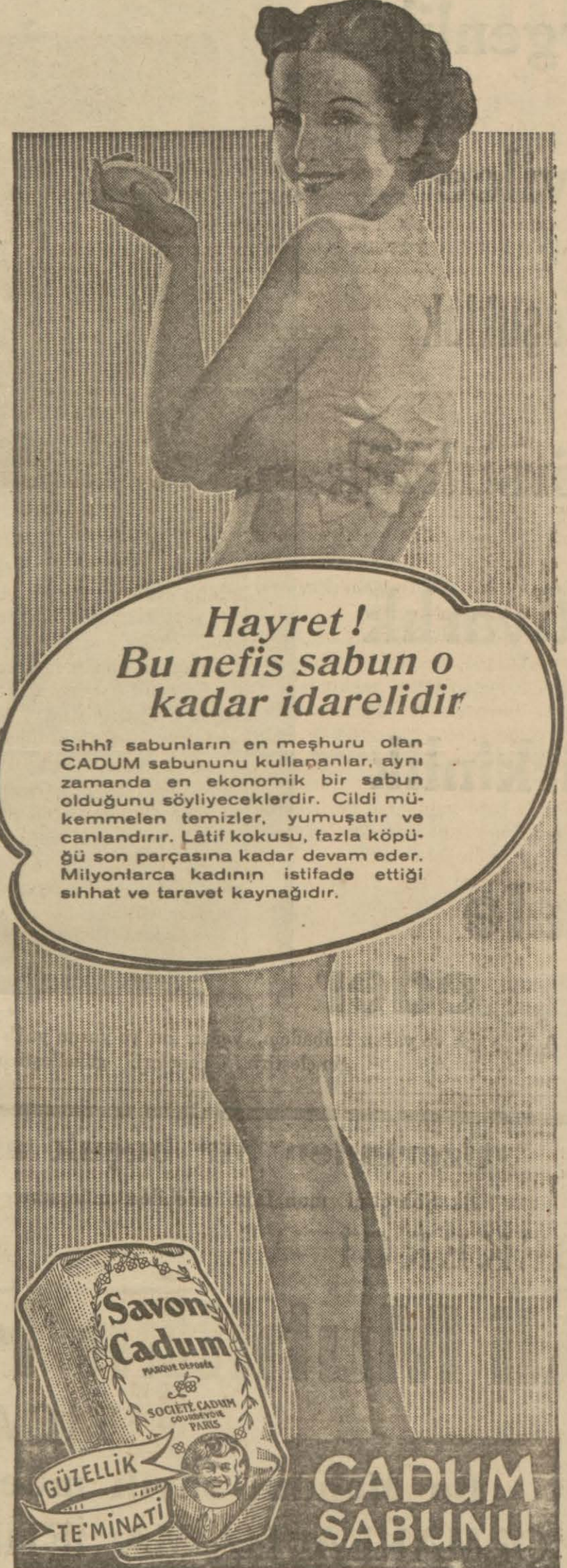
ABONE FİATLARI

	1 Sene Kr.	6 Ay Kr.	3 Ay Kr.	1 Ay Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres
değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmeyiz.
İlanlardan mes'uliyet alınmaz.
Cevab için mektuplara 10 kuruşluk
Pul ilâvesi lazımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telgraf : Son Posta
Telefon : 20203



Hayret!
Bu nefis sabun o
kadar idarelidir

Sihhi sabunların en meşhuru olan
CADUM sabununu kullananlar, aynı
zamanda en ekonomik bir sabun
olduğunu söyleyeceklerdir. Cildi mükem-
melen temizler, yumuşatır ve
canlandırır. Lâtif kokusu, fazla köpü-
ğü son parçasına kadar devam eder.
Milyonlarca kadının istifade ettiği
sihat ve taravet kaynağıdır.



**CADUM
SABUNU**

Açık eksiltme ilânı

Antalya P. T. T. Müdürlüğünden:

Antalya P. T. T. binasında yapılacak tamirat ve inşaat işi 31/10/938 de açık eksiltmeye çıkarılmıştır.

Bedeli keşif 7000 lira, muvakkat teminatı 525 lira olup eksiltme 18/11/938 Cuma günü saat 15 de P. T. T. binasında yapılacaktır.

İsteklileri şartname ve tefferatını P. T. T. ve Nafia Müdürlüğünde görebilir ve suretlerini alabilirler.

İsteklilerin ihale tarihinden sekiz gün evvel Nafia Müdürlüğünde ehliyet ve sikası almaları ticaret odasında kayıtlı olmaları ve teminatlarını vermeleri.

«8089»

İstanbul P. T. T. Vilâyet Müdürlüğünden

Mikdarı	Cinsi	Birinin muham- men bedeli		Hepsinin tutarı		Muvakkat teminat	
		Lira	Ku.	Lira	Ku.	Lira	Ku.
50 aded	On metrelik çelik mesaha şeridi	7	00	350	00	26	25
50 »	Yirmi metrelik çelik mesaha şeridi	9	50	475	00	35	63
100				825		61	88

2000 kilo kendir kırık bir kilosu 40 800 00 60 00

1 — Yukarıda müfredatı yazılı üç kalem malzeme ayrı ayrı açık eksiltmeye konmuştur.

2 — Eksiltme 15/11/938 Salı günü saat 14 de büyük postane birinci katta P. T. T. alım satım komisyonunda yapılacaktır.

3 — İsteklilerin nümune ile şartnameyi görmek ve izahat almak üzere çalışma günlerinde müdürlük idari kısmına, eksiltme gün ve saatinde de 938 Ticaret Odası vesikalari ve teminat makbuzlarile komisyona gelmeleri.

«8065»

Çil
Leke
Ergenlik
Sivilce
Buruşukluk
Pörsüklük
ihtiyarlık
Çirkinlik
izale
eder



Beyaz bir
çehre
Lâtif bir
cild
Parlak bir
ten
Gergin dir
vücut
Cazibeli
gençlik
Güzel bir
yüz
Billur
gerdan
temin
eder

H A S A N yağlı ve yağsız acıbadem, yağsız kar ve yarım yağlı gece ve gün düz kremleri çilleri ve sivilceleri ve lekeleri kat'iyyen izale eder. İhtiyarları gençleştirir, gençleri güzelleştirir. H A S A N ismine ve markasına dikkat. Hasan deposu.

ŞAPKA
MERAKLILARINA
Viyananın meşhur
P. ve C. HABİG
Marka şapkaların en son
modelleri gelmiştir



Taklitlerinden sakınmak için
Şu resimdeki markaya dikkat



SEKSÜLİN
MUTUSU 200 KURUŞ

BEŞİR KEMAL ECZANESİ
MAHMUT CEVAT
SİRKEÇİ - İSTANBUL

Üzerinden bir buçuk asır geçtiği halde

İlk Şöhretini muhafaza edebilen müesseselerimizin sayısı pek mahduttur.

ŞEKERCİ

Ali Muhittin Hacı Bekir

TİCARETHANELERİ

Bu Mahdut sayılı müesseselerden biri
OLMAKLA DAİMA İFTİHAR EDECEKTİR.

Bahçekapı - Beyoğlu - Karaköy - Kadıköy

Öksürenlere ve göğüs nezlelerine **KATRAN HAKKI EKREM**

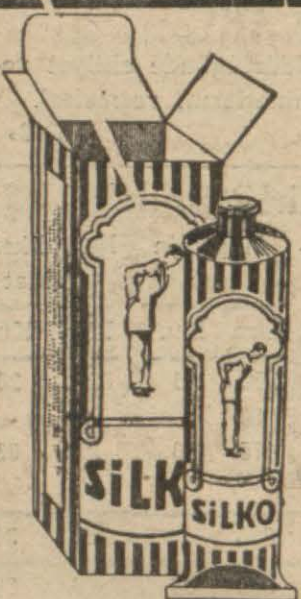
PASTİL ANTİSEPTİK

KANZUK



Soğuk algınlığı, nezle ve teneffüs yollarile geçen hastalıklardan korur, grip ve boğaz rahatsızlıklarında, ses kısıklığında pek faydalıdır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu - İstanbul



ROMATİZMA,
LUMBAGO
ve SİYATİK'e

karşı

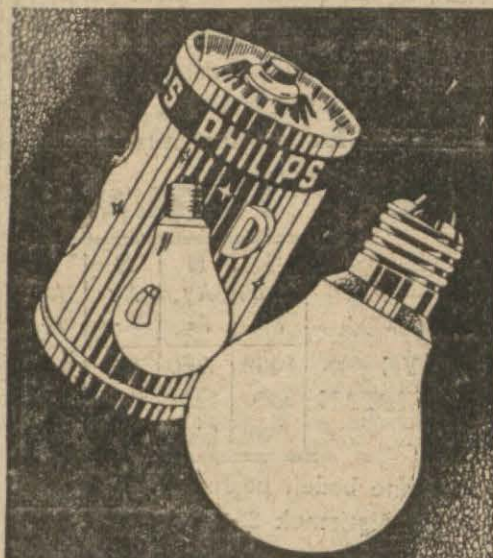
yalnız **2 ÇARE VARDIR**

- 1) BURSA ve YALOVA
KAPLICALARI
- 2)

BİR TÜP

SILKO

MERHEMİ



PHILIPS AMPULUNDAN

Daha iyisi yoktur

TÜRKİYE ÜNİVERSİTESİ HELİOS MÜESSESATI İSTANBUL-GALATA
MÜHÜRÜ: HELİOS MÜESSESATI

DENİZBANK

Tamirat ve İnşaat Eksiltmesi

Bankamızın deniz emniyet servisine aid Rumelifenerindeki Radyo Far istasyonunda Fayren binasında ve Şilenin Alacalı mevki ile Kilyosta yapılacak inşaat ve tamiratın eksiltmesinde verilen fiyat hattı lâyıkında görülmüştüğünden 17/11/938 Perşembe günü sabah saat 10 da Merkez binasında Yapı ve Binalar Servisinde tekrar pazarlık suretile eksiltmesi yapılacaktır. Şartnameleri almak isteyenlerin 10/11/938 tarihinden itibaren mezkûr servise müracaatları lüzumu ilân olunur.

Keşif bedeli: 12373,95 liradır

Satın Alınacak Telsiz cihazları şartnamesi

Evvelce satın alınacağını ilân ettiğimiz yirmi iki adet telsiz cihazına aid ve Materyel Şubemizce alâkadarlara verilen şartnamenin onuncu maddesinin tamamen şartnameden çıkarıldığını ilân ederiz.

DR. HAFİZ CEMAL

(Lokman Hekim)

Dahiliye mütehassısı: Pazardan maada
hergün (2 - 6) Divanyolu numara 104, ev te-
lefonu 22398 - 21044

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

S. Ragıp EMEÇ

SAHIPLERİ: A. Ekrem UŞAKLIGİL